R. 32158

ENCHIRIDION
AD VERBORVM
Copiam haud infrugiferum,
multò quàm antea au-
ctius, emacula-
tiusque.

THEODORICO MORELLO
CAMPANO AVTORE

*Indicem formularum loquendi repe-
ries in seq. pag.*

LVGDVNI,
APVD STEPHANVM
MICHAELEM.
1579.

B.D.S. 6.

R. 32158

ENCHIRIDION
AD VERBORVM
Copiam haud infrugiferum,
multò quàm antea auctius, emaculatiusque.

THEODORICO MORELLO
CAMPANO AVTORE

Indicem formularum loquendi reperies in seq. pag.

LVGDVNI,
APVD STEPHANVM
MICHAELEM.
1579.

LECTORI S.

EN candide lector hunc libellum innumeris vsque adhuc mendis Tipographorum incuria scatentem, multò emendatiorem tibi tradimus, tum vt vtilitati studiosæ iuuentutis consulatur, tum etiam vt nostrũ erga studiosos animum seriatis aurium sedibus excipias, quare nostram qualemcunque operã æqui bonique consulere non graueris. Vale.

INTEGERRIMO DOMIno Roberto à Lenoncuria, monasterij Diui Remigij apud Rhemos Abbati, Theodoricus Morellus Campanus S.

BIENNIVM *fermè abhinc vigilatissime pastor, libellum quendam, cui Enchiridio oratorio titulus erat, varijs Latinarũ vocum ceu floscvlis interspersum, in publicum propuleram, eo solum consilio, vt adolescentes mihi crediti, politiori sermoni insuescerent. Qui & si ad stomachum nasutorum omnium non faceret: quid enim difficilius quàm cuiusuis, palato facere satis? tamen ad comparandam linguæ mundiciem nonnihil*

contuliſſe viſus eſt. Eóq; nomine cum proximis hiſce diebus delicias ſyncerioris literaturæ ſubodorarer, collibitum eſt eidem recognoſcendo augendóq; pluſculum otij ſuppeditare, non ea gratia, vt te multò grauioribus dignum, tantilla editione demererer, ſed vt iuuentuti, cui erudiendæ id tẽporis præcram, ad capeſſendum linguæ cultum adiungerem aculeos, & per me quaſi præmanſum in os puerile inferentẽ, labor aliquis detraheretur. Ratus itaq; meam, quălibet exiguam, opellam pueris vtcunq; profore, ſi abſolutiſſimos illos Eraſmi de Vtraq; copia commentarios (vnde bona ex parte erupit) vel longo interuallo ſequeretur, in manus ſumptum recognoui, totumque ipſum, quantus erat, à capite ad calcem, quoad fieri potuit, recognitum multiplici auctario locupletaui. Eſt enim ſcriptionum hoc genus natura, vt quotidiana lectione, vel excreſcant, vel emaculentur. At cum iam tertium emittere ſtatuerem de patrono (quo auſpice tutior in lucem exiret) quæri apud me cœptum eſt. Tu verò digniſſime pater, quem dexterrima indoles à primis illis annis, quibus eodem primarum literarũ præceptores vtebamur, mihi perſpectiſſima, mores incredibili ſuauitate compoſiti, ingenium ad manſuetiores literas facilimum, genius nulli ſua dexteritate non gratiſſimus, animi corporiſque dotes, & innumera vitæ ornamenta huc faſtigij euexerunt, vnus vnice multorum occuriſti, qui publico præconio prædiceris egregiam virtutem cum pari eruditione copulaſſe, tacentéſque artes non reſpicere ſolum, verumetiam ampliſſimi fauore proſequi, & benignitate haud vulgari excitate. Quod quàm verum ſit, præclaro teſtimonio fuerint tui duo Theſei, Petrus Pineam, vir præter inculpatos mores, vitæque elegãtiam, iuris vtriuſque iuxta eruditus, & Ioannes Campanus, nullius ingenuæ cœleſtiſque diſciplinæ non ita peritus vt excellat, ad hæc Leoncuriacæ familiæ omniũ quas habet Campania generoſiſſima, tam inſignis illuſtratos, vt quantum ſplendoris ſuis excellentiſſimis monimentis ei adiecerit, dici non facile queat.

Eas igitur ob res aduertens animo te egregium omni ex parte agere Mecœnatem in eos, qui se suásque fortunulas doctrinæ melioris quos euangelicæque philosophiæ sacris dicaueruntinter ego postremis subsellíis sedeo Kalòn quxy estodratinion duxi, celebratissimi tui nominis facem, huic terso renascenti opusculo prælucere tibique licet ampliora promerito, hanc laboris certe alicuius fœturam, obsidem melioris aliquando edendæ consecrare. Quam si candore illo quo es praditus ingenuo sanè & liberali exceperis, rugosi illi censores, quibus nihil nisi ingenio & industria perfectum placet, ad has vigiliolas conniuebunt. Vale, & Morellum inter eos adscribito, qui tibi sunt toto pectore addicti.

Lutetiæ.

INDEX FORMVLARVM

HVIVS ENCHIRIDII SECUNDUM LITERARUM ORDINEM DIGESTUS.

A

A B infantia. 143
Abstinuit se à peccato. 20
Accepi tuas inuectiuas. 185
Accidit vt volebam. 56
Accusandi formulæ. 150
Ad detestationem libidinis formulæ. 152
Ad laudandum principem formulæ accommodæ. 133
Admiror. 56
Ad præceptorem. 108
Aduentui gratulor. 125
Adultus. 21
Adulator non sum. 88
Aegre fert. 61
Aegrotus. 99
Affirmat. 61
Aliquid scribas quo te vixisse testeris 132
Amas literas. 90
Amas me. 103
Amant illum multi. 115
Amicus. 35
Amicus falsus. 88
Amicus tuus esse cupio. 119
Amore capiatur. 117
Amo te. 104. 116
Assentior tibi. 114
A te dissentit. 110
Auarus. 55

Audax. 57
Audi meã opinionẽ. 76
Authores meminerunt huius rei.. 82
Auxilium dat. 135

B

BArbare loquitur. 49
Bellum sæuit. 74
Bene est. 112
Bene moratus. 16 & 121
Bene valet. 29
Benignus. 92
Bestia. 130
Bona dies. 125
Bona nox. 125
Bonus & doctus. 48
Bonus theologus & magnus prædicator. 89

C

COactus sum clamare. 132
Cœpit dormire. 63.
Cognosco q̃ me amas. 135
Cognosco tuã in me beneuolentiam. 126
Cognoui ex scriptis tuis habere optimũ ingenium. 133
Commendatissimus. 108
Cõmendo tibi res meas
Compensabo te. 142
Cõpẽsare nõ possem. 120
Compensare parẽtes nõ possumus. 126
Componis egregie. 100
Componis male. 127
Cõcedamus. 111
Condis male. 127
Confido in te. 65
Cõfugiunt ad te oẽs. 95
Conscij sunt. 130
Cõsolandi formulæ. 139
Consuetudo est. 63
Consul. 70
Contraria 72
Conuiuiũ est paratũ. 70
Corrigere 80
Corrigis vitia aliena. 74
Corripuit eum & deprauauit. 64
Credul⁹ ne sis nimiũ. 129
Criminãdi formulæ. 135
Cũ honore receptus. 83
Cupit laudem. 144
Curas habeo multas. 85
Custodis meũ argẽtũ. 121

D

DA facultatem ludẽdi. 129
Damnum dabit tibi. 74
Debes multa 123
Decipere me putas. 116
Defendi te. 132
Delectarũt me literæ & nuntia. 45
Delector stylo tuo. 127
Desidero amicos meos 138
Derides. 121
Desipiscit fitque peior. 64
Derrahis. 107
Derrahitur mihi. 142
Deuinctus sum tibi. 97 & 136
Deuotus quod dicunt. 22
Dic duobus verbis quid me velis. 124
Dico familiariter. 36
Dictione ista male vsus est. 116
Difficile est. 62
Dignus longa vita. 30
Diligens 66
Dimitte sophisticationes. 139
Disputat egregie. 77
Diues. 24
Dixit breuiter. 86
Doctus. 89.93.97
Doleo me hoc ignorasse. 119
Doleo mortem illius. 138
Doleo ob vestram discordiam. 126
Dulce. 54
Dum fuerit otium scribam ad te. 127
Dum licuerit meum in te ostendam animũ. 131
Declaro quid obscurum esse. 119
Decreui hoc facere. 114
Decedet gloriam tuam. 128
Dedico tibi hunc librũ 104

E

EBriosus. 51
Elegãter scribit. 10
Eleganter & ornate loquitur. 7
Eloquentia fuit perdita. 91
Eloquentia vigebit. 100
Emenda te. 73
Emoriar si tibi vellẽ displicere. 133
Epistola tua est elegans. 107
Erit memoria de te. 104
Ero memor tui. 102
Ero tibi semper amicus. 38
Es incognitus. 129
Es indoctus. 106
Es ingeniosus. 107
Est doctus. 107
Est magnus reprehensor. 71
Est semper grauis. 89
Euasit multas pœnas. 66
Euenire illud scio. 72
Eundum est. 135
Excellit in literis. 5
Excellit in variis disciplinis. 7
Excepisti meos versus beneuole. 82
Excita illum. 73
Excitasti tragœdias in me. 145
Exercitatus in literis. 7
Ex ignobili factus est sua virtute nobilis. 29
Exprobrãdi formulę. 140
Expugnat barbariem. 146.
Extra periculũ sum. 123

F

FAcere pacem. 116
Faciam hoc propter amorem nostrum. 128
Faciã omnia pro te. 135
Faciam quod iussisti. 81
Faciam quod potes. 135
Faciam tuum officiũ. 11
Faciam vt sis meæ sententiæ. 73
Faciamus bonũ multũ, quod dicunt. 91
Faciamus quod dicunt bonum gaudium. 112
Fac quod ipse iubes. 132
Fac vt voles. 114
Fallax non sum. 119
Famam appetit. 131
Famatus. 34
Familiaris. 99
Famulus tuus. 133
Fastidiẽdi formulæ. 117
Fastidium abiiciet. 117
Faueas mihi. 78
Faueas mihi & nullus inuidebit. 78
Faues mihi. 95
Fauet studiosis, & doctos quoad potest adiuuat. 26
Fauet literis. 126
Fecisti hoc tuo damno. 131
Fecisti me scribere. 118
Feci te suadente. 109
Feres aduersam fortunam. 109
Fidelis. 23. Flere cœpit. 62. Formulæ amicitię. 36
Formulæ à poetis detortæ in detractores. 69
Formulæ deprecãdi. 129
Formulæ in detestationem auariciæ. 132
Formulæ oratori, significãtes aliquem esse apprime doctum. 1
Formulæ quibus modestiã quã humilitatẽ dicunt, exprimimus. 151
Fortis. 19. Fortuna fauebit tibi. 131 Friuola. 95
Fuisti semper fidelis & taciturnus. 124
Fuit episcopus. 111

G

GArris & nescis quid dicas. 125. Garrul⁹. 95. Gauderẽ si essem famulus tuus. 119
Gauisus sum. 43
Gloriæ cupidus. 58
Gradum pristinum recuperauit. 90
Græcæ doctus, 12. Græce & latine doct⁹. 114
Græcizas in epistolis. 80
Gratias ago quod hoc feceris. 110
Gratias agendi formulæ. 140

Gratus regi. 131
Grauiter ægrotat. 31
Gulosus. 129

H

HAbes magnam autoritatem. 100.
Habet bonũ ingeniũ. 14
Habet multos auditores. 13
75. Has literas ad te mitto. 105
Hoc decet doctos. 119
Hoc dicunt. 79
Hoc est à natura. 110
Hoc est manifestum. 122
Hoc est rationabile. 73
Hoc facile fiet. 71
Hoc scio. 109
Hoc nõ est satis certum. 124. Hoc nõ posset sapienter fieri. 126
Homo est indoctus & nihili. 91. Honeste viuit. 61. Honorant te omnes. 103
Homo est indoctus. 91
Honorates. 67
Honestas est Ioanni. 74
Hoc est vitiosum. 109
Huc veni ante cœnã sed cum periculis. 132
Humilis vt vulgo fertur 23.

I

IActat a diuitiis. 115
Iã tendo ad mortẽ. 132
Immiscet Græca Latinis. 13
Impende bonis literis tempus quod dediſſes næniis. 142
Imponam finem. 101
In cœpta secundet deus. 124. Incitãdi formulæ. 64. Indocti doctis relucẽtantur. 134
Indoctus. 47
Indoctus & malus. 48
Indoctus sum fateor. 47
Indolis bonæ. 14
Inepti aliquid moliuntur. 131
Infamis. 57
Infœliciter natus. 50
Infœlix. 116
In fine. 125
In gallia sunt multi docti. 132
Ingratus 118
Inimicus illius est. 118
Iniuriis me afficit & detrahit. 67
In mea potestate. 76
In periculo es. 79
In principio. 144
Inquirere non debes. 79
Inspexit me torue. 66
Inspiratus numine. 114
Integerrimæ vitæ. 138
Intellige. 135
Interficere nititur. 125
Inuerecundus. 109
Inuides. 145
Inuidos habeo. 137
Inuidos dimitamus. 123
Inuidos habes. 99
Inuidos non timeo 90
Inutilis. 127
Ita hoc feci. 77
Irascitur cito. 61
Irasci noli. 129
Iratus est. 61
Ista non sunt illis comparanda. 116
Iste iuuenis est bonæ in dolis. 90
Iter mea causa corripui sti. 135
Iuit illuc per terram. 65
Iure consultus. 19
Iuuenis mortuus est. 62

L

LAborabo. 87
Laboras. 115
Labore proprio. 113
Lætus. 135
Laudaberis. 95
Laudabitur. 34
Laudabo te. 94. 99. 119
Laudandus. 33
Laudant te omnes. 120
120
Laudare te digne non possum. 76
Laudas me nimis & plus quam merui. 119
Laudat eum. 32
Laudatus fuit. 34
Laudes tuas describere non possum. 128
Lege cũ fuerit otiũ. 179
Legi tuam epistolam. 98
Leuis censor. 130
Libenter audio hoc. 78

Liberalis. 44
Liberatus à curis. 112
Liber dignus memoria. 7.
Liber erroribus plenus 79.
Linguã non habet prõptam. 75
Lites tollis. 110
Literæ te honorarũt. 135
Litigat ſemper. 126
Loquaculus. 52
Loquar intelligibilius. 148
Loquimur de te. 128
Loquitur ſuperbe. 74
Luxurioſus. 50

M

Magnus dilator. 127
Male cõponis. 100
Male pereat. 147
Male valet. 30
Malus. 132
Mandes memoriæ. 121
Meminiſti huius rei. 88
Memoria de hoc nõ eſt 124.
Mendax. 62.
Menſurauit trẽ. 113
Mentitis. 113
Merettrix. 63
Mihi amicus. 35
Mihi detrahis. 146
Miſerrime mortuus eſt 70.
Mones rectè. 91
Multa dicuntur de me. 131.
Multa in me contuliſti beneficia. 128
Multum continens. 125

N

Nedetrahas. 91
Neglectus. 130
Nego me hoc commiſiſſe. 135
Neq; legere nouit neq; ſelligere. 48
Ne ſcit loqui. 148
Ne timeas inuidiam. 79
Nihil dignum eſt caſtigatione. 119
Nihil mihi contigit gratius quã tua epiſtola. 133
Nihil ſcis. 96
Nimis dormis. 84
Nimis inſiſtis præceptis 108.
Nimis ſenex vt ſtudeat. 62.
Nimis parcus. 128
Nobilis. 15
Nobilitaſti parẽtes tuos 73.
Nocuiſti aliis. 107
Noli ſcribere aliquid ſecreti. 130
Noluit hoc facere. 63
Non habet ingenium. 50
Nõ amo diſcordias. 127
Nõ credo te hoc voluiſſe legere. 120
Non cõſueui hoc facere 67.
Non dat rationẽ irę 131.
Non dubito. 115
Nolo laudari. 101
Nos decipit. 143
Non feci propter ægritudinem. 108
Non habet negotiũ cũ imbecilli. 124
Non hoc compoſueram vt imprimeretur. 119
Non idoneus ad dialecticem. 128
Non multum curo. 150
Non obedit patri. 126
Non oportet Chriſtianũ tam acriter reprehendere alios. 71
Non poſſem hoc credere. 132
Non poſſum dicere quãtum hic eloquentia vigeat. 136
Nõ poteſt pati ſocietatem aliorum. 125
Non ſe applicat ad ſtudium. 123
Non ſimus ingrati. 66
Non ſine cauſa. 79
Non te impediam. 111
Non timeo te. 128
Non vis conſumere tempus in nugis 133
Non vult amplius ſtudere. 66
Nullas recepi literas. 95
Numeras me inter amicos. 127.
Nũtiabo quicquid noui fiet. 49
Non poſſum tibi referre gratiam. 101

Nũquã ero ingratus. 142

O

OBliuiſci patriæ non poſſum. 138
Obſcurus eſt tuus ſermo. 116
Obtrectãdi formulę. 130
Otioſus 65
Odi diſcordias 87
Odio eũ oẽs habent. 131
Odiſti literas. 126
Odit literas. 109
Odit me. 58
Oẽs legũt Ciceronẽ. 146
Omnes optãt diuitias. 84
Omnes probant tuã ſen tentiam. 211
Omnes te laudant. 97
Omnia indigere recreatione. 72
Oportet hoc memorare à principio. 67
Oportet obedire patri. 142
Optant pacem principes. 146
Optimus epiſcopus. 27
Oprimus miles, dux, rex imperator. 21
Opto hoc. 80
Opus hoc tibi dedico. 117
Opus ſuum imprimi nõ luit. 77
Oratoriæ formulæ. 69
Ornas quæ vilia ſunt. 82
Ornat. 143
Oro te. 124

P

PAratus ad omnia. 138
Parce erratis. 142
Parce viuit & ſuo labore. 126
Paſſus ſum maiora contumicia. 73
Patiar quicquid ſiniſtri dixeris. 127
Pati hos labores nõ poſſum. 89
Patior quicquid accidit. 84
Pauci hoc intelligũt. 132
Paucis dicam. 91
Pauper. 25
Pax erit hoc anno. 65
Pecunias non habeo. 132
Pereant inuidi. 142
Perfecit. 143
Perfidus. 91
Per magnã partem dici lenit. 127
Perſeuera vt incepiſti. 70
Per timorẽ nõ feci hoc 62.
Peſtis graſſatur. 136
Peto à te. 108
Piſces tibi nocent. 111
Placuerant mihi tuę literæ. 105
Pœnitet facti. 62
Pœnitet me ſtuduiſſe, eo quod nullam vtilitatẽ referam. 142
Poſſum hoc facere. 118
Poſuit me, vt dicitur, in malam gratiam. 118
Poteſt bene ſe regere. 126
Prauus. 59
Præceptor ſcripſit multe. 129
Precor vt vos ieiuniam ſanos. 135
Probant hoc omnes. 70
Probus. 137. 10.
Prodes multis. 108
Prodigus. 72
Pro fuiſti rei literariæ. 201.
Prolixus ne ſim. 78
Promitto. 143
Proſit vobis cõuiuæ. 125
Prouidens. 32
Prudens. 16. 147
Publicatum opus. 82
Pulchra. 137
Pulchritudinis formulæ. 59
Punieris grauiter. 60
Punitus propter te. 74
Putabam mihi non eſſe aliud faciendum. 123

Q

QVæro diligenter 87
Quantum poterimus. 75
Quẽ morbũ habes. 109
Quod debebã nõ feci. 131

R

REcreabit hoc animum tuum. 113
Recreatur literis humaniratis. 74
Redeamus ad propoſitum. 83
Rem gratam facis. 104
Res difficilis. 77
Rex optimus. 22

Ridere cœpit. 124
Risu dignum. 82
Rogatus sum vt hoc facerem. 63

S

Saluta illum nomine meo. 37.
Sanandi formulæ. 149
Sanari non potest. 129
Sanus. 30
Sapiens. 17
Sapiet cum tempore. 128
Satagis rerũ alienarũ. 78
Scio. 122
Scribam ad te. 34
Scribam ad te ne sim ingratus. 126
Scribam de N. 77
Scribe ad me. 137
Scribere ad te non audeo. 96
Semper erimus amici. 37. Semper garrit & fabulatur. 72
Semper studet. 5
Senex. 10
Sunt mihi amici in Cam pania. 138
Serio loquamur. 127
Seruet te deus. 145
Seruiam tibi. 130
Sic deo placet. 77
Si deo placuerit. 77
Si feceris hoc, bene mecum agetur. 178
Sobrius. 19
Societas pulchra. 85
Solet hoc facere. 63
Solui quod debeas. 123
Sophisticationes spernũ tur. 133
Spem dedit mihi. 70
Spero. 143. Spero te fore doctum. 131
Stylus tuus placet mihi. 113
Stude. 106
Studeas. 136
Studebo. 139
Studeo, nunc tuo persua su. 117
Studet. 104
Stultus. 112
Suasu tuo feci. 129
Superbit in vestitu. 167
Superbit propter suam doctrinam. 75
Superbus. 52
Sumus veri amici. 36
Syllaba hæc est lõga. 118

T

Taceant rabulæ. 131
Tacuisti de hoc. 88
Tædio oẽs afficis. 120
Tantopere te laudabo, ac me laudasti. 127
Te amat. 144
Tempus malum videtur 118. Testes adducã. 100
Timui. 60
Tolero labores. 38
Tristia nusttia affers. 132
Tristis eras. 71
Tua familiaritate delector. 73
Tua scientia nõ prodest aliis. 75
Tenuem doctrinam ostentat. 54

V

Vado ad campos. 151
Vale. 105. & 93 36
Vaniloquus. 66
Vanetas inest tuis epistolis. 80
Verax. 23
Verissima sunt. 148
Versus tui sunt elegãtiores meis. 81
Verus amicus. 75
Vicite. 121
Vigilasti. 71
Vires nõ es expertus. 79
Vitiodatur. 144
Vitiosum est. 109. & 71.
Vitiosus. 90
Vituperaberis. 85
Vituperatur. 210
Vix hoc habui. 64
Volebã cognoscere qua lẽ haberes animum 123
Volo parũ te alloqui. 124
Volo tibi gratificari. 132
Vtile. 86
Vt puto. 116
Vulneratus. 32
Vxorem duxit. 121

FINIS.

INDEX FORMVLARVM ADAgialium, secundum literarum ordinem digestus.

A

AD hoc attēdas. 148
Ab initio ad finem. 233
Ad hominem fœliceem conueniunt hæc adagia. 155
Adagia breuiloquiū notantia. 156
Adulator. 243.
Aequalis æquili gaudet. 252
Aforma defleximus. 252
Aggrestis. 246
Apertè loquitur. 951
Approbare significantia adagia. 240
Auarum notantes parœmiæ. 232
Audacem notantia. 231

B

Breuiloquū notātia. 261

C

CEcucit. 160
Comparat res inæquales. 252
Crudelitatem exprimentia proverbia. 158
Cū auxilio hoc fiet. 250

D

DAmnari aliquid significātia adagia. 229
Derisor. 251
Deprehensus est. 249
Detractor ac maledicus. 244
Dignitatem significantia. 159
Disputamus de re nullius momēti. 252
Docilis est. 251

E

ELeganter scribis. 10
Est prodigus. 162
Est adulator. 163
Est senex. 163.
Est turpis. 163
Est bastutus. 247
Est piger otiosus. 161
Est somnolentus. 162
Est factiosus. 164
Est detractat. 264
Est furdus. 233
Est vir mansuetus. 162
Euandis incertus. 251
Exercitatione omnia fiunt. 252
Experiar. 351

F

FAcandiam exprimentes. 229
Factiosus & litium cupidus. 244
Fœlicem significātia adagia. 227
Fuit conuiurum lautū & geniale. 163
Fuit illic malum summū & ineuitabile discrimen. 163

G

GArrulum significātia adagia, 227
Gloriosus, fanstuosus arrogans. 248
Grauis & fidelis. 250

H

HOc diligenter fec & exacte. 249
hoc est factu difficile. 162
Hoc notum est. 161
Hoc est obscurum. 162
Hec est rarum. 161
Hoc summo conatu faciendum est. 163
Hominem cōtemptum notantia adagia. 233

I

Ihomo iustus. 247.
Ignobilis, 250
Iuaniter laboras. 240
Inconstans. 160
Inculpatus. 249
Indoct⁹. indolis bon. 214
Inepte hoc facis. 247
Infœlicem exprimentia proverbia. 133
Infœliciter. 162
In hominē desperantem 230
Intempestiue loquitur. 246
In timidum. 158
Iratus & furiosus. 246

L

LEuiter cōiectas. 249
Libenter. 161
Liberalis. 232
Libere loqui significātia adagia. 232
Mali sui est autor. 161
Malus ac improbus 251
Maximo gaudio est af-

fectus 249
Me vehemẽter odit. 247
Multitudini cedẽdit. 232
Munerib⁹ corruptũ ada gia exprimentia. 226
Mollis, effœminat⁹. 422
Munus hoc boi conſuli. 257
Mutate ſententiam. 159

N

NObilis nõ cito om nibus fidas ſed proba amicos. 249
Non eſt ſanus noſtra vita miſera eſt. 249
Nunquam fiet. 160

O

OBliuioſus obſcurũ occaſionẽ dare 229
Occultes ne reueles, 250
Optimus miles. 21

P

PArum in hoc cognoſcit. 162
Parum probatur. 254
Pœnitere ſero ſignificãtis adagia perfeciẽdi adagia. 232
Pudicus, 234

R

REbellis. 24
Relinquit hoc. 252
Repellendus. 251

S

SAnus ſapiens. 244
Securum & tutũ notã tia adagia. 23
Sordidus. 246
Spes fruſtrata. 23
Stulus & inſipiens. 245

T

TAciturnum denotantes parœmiæ 227
Tenuen habet de hoc memoriam timidum ſignificantes parœmię 231
Turpis 243

V

VInolẽtus, guloſus 544
Victus eſt 152
Vrit rigore 150

FINIS.

CATALOGVS AVTORVM *præcipuorum è quorum monimentis depromptæ ſunt tam multæ Latinarum elocutionum formulæ.*

Marcus Tullius.
Caius Plinius.
Salluſtius.
Valerius maximus.
Plautus.
Virgilius.
Lucanus.
Iuuenalis.
Fabius Quintilianus.
Titus Liuius.
Iuſtinus.
Aulus Gellius
Terentius.
Horatius.
Perſius.
Angelus Politianus.
Ioannes Picus Mirãdula. Hermolaus Barbarus.
Eraſmus Roterodamus. Cui bonam partẽ Enchiridij (quale eſt) acceptam referimus.

IR eſt non vulgariter eruditus.
Melioribus literis abunde prædítus.
Impenſe anxiéque literatus.
Literis omnibus perpulchre inſtructus.
Ingenuarum artium longè callentiſſimus.
Homo omnibus diſciplinis exornatus.
Inſigni meliorum artium peritia ſpectatiſſimus. Politioris diſciplinæ longè ſcientiſſimus. Homo eſt numeroſa arte multiſcius.
Artium multitudine cęteris ſuperior.
Multiformi eruditionis ſupellectile inſtructus.
Doctus ac perpolitus. Inter eruditos locum obtinet eruditiſſimum. Sũma erudione prędtans.
Cultioris literaturę conſultiſſimus.
Religioſimus literarum myſtes.
Eruditionem habet haud ſane vulgarem.
Meliorum literarum ſtudio cum primis inſignis.
Vir neque à Muſis, neque à charitibus abhorrens.
Vir minime auerſus à muſis.
Literarum cognitione ſplendicat.

Bonarum literarum cultor per quam ſtudioſus. Muſarum charitatúmq; munificẽtia ornatiſſimus.
Vir in bonis diſciplinis celebratus.
Vir omni bonarum literarum artiumq́ue genere eruditus.
Multiiugę eruditionis cognitione perlũcide floret.
Præſtanti literarum ſcientia conſpicuus.
De omnibus bonis diſciplinis quàm optime meritus.
In nulla Muſarum officina non expolitus.
Habet eruditionis pœnam multifariam cumulatam.
Multa in literis claritudine inſignitus.
Opulentam habet doctrinæ ſupellectilem.
Et in literatorum conſeſſu primi gradus aſſignantur.
Aſſiduus literarum cultor. Peruigil. Muſarum ſacerdos.
Vir eſt in literis magnæ quidem celebritatis atq; autoritatis. Magna eſt eius in literis claritudo.
Vir latiis literis apprime excultus. Vir eruditione ſolida fideliq; prędítus.
Aſſiduus literarũ cultor. Bonarũ literarum fœliciter ſtudioſus.
Literis multis prædítus.
Homo in ſtudiis doctrinarum egregius.
Animum habet bonis omnibus diſciplinis imbutum.
Magna & excellenti literarum peritia inſignitus.
Vir inſigniter literatus. Haud quaquam indoctus.
Eruditionis præſtantia clarus.
Vir in literis multis modis maximus.
Muſis omnibus gratiisq; clarus.
Humanarũ literarum longe peritiſſimus.
Bonarum literarum doctrina longe præſtantiſſimus.
Eruditorum omnium calculis punctisque doctiſſimus exiſtimatur.
Vir vndecunque doctiſſimus.
Diſciplinarum magnitudine atq; doctrinis egregie pręſtat. Vir mirę eruditionis.
Vix dici queat quàm ſit eruditus.
Vix credas quàm doctus ſit.
Diſciplinis liberalib⁹ nitidiſſime excult⁹.
Delius & minerua omnisq; cohors nouem ſororum admiratione affecta ei probat eruditionem.
Vir extra aleam inuidiæ doctus.
Quis doctior, eruditiorq; eſt hoc hom-

ne? In omni diſciplina humaniſſimus doctiſſimúsque.
Multiiuga literarum cognitione præcellens. Cultioris literaturę candidatus.
Politioris muſæ ſtudioſiſſimus.
Vir eruditiorum optimus & optimorum eruditiſſimus.
Inter eruditos optimus & inter optimos perquam eruditus.
Omnigena eruditione clarus.
Vir in literis affabre expolitus,& politiſſime excultus.
Eſt in gradu politioris doctrinæ non inter poſtremos receptus.
Vir doctrina admirabili clariſſimus.
Vir omnibus humanitatis ſtudiis ex pari doctus.
Omni ſtudiorum genere effloreſcit.
Vir eſt quo vniuerſa gallia omnium confeſſione nihil doctius habet.
Vir ob excellentem doctrinam faciendus maximi.
Literarum non tenuiter peritus.
Melioribus literis ornatiſſimus.
Primam literis celebritatem ſibi ſuo quodam iure vendicauit.
In corona doctorum hominum conſpicuus digito monſtratur.

Vir exquiſitiſſimæ doctrinę.
Tantum in literis fecit progreſſum, vt cunctos ferme qui doctrina claruerunt meruierit habere laudatores.

Semper ſtudet.

Nullum facit ſtudendi modum neque finem.
Nihil aliud quam ſtudet.
Perpetuo ſtudet.
Continenter incumbit literis.
Indefinenter inhęret chartis.
Studet noctes & dies. Nunquã nõ ſtudet.
Aſſiduus eſt in ſtudio.
Iugiter intentus eſt libris.
Nullam ſtudiis ſuis quietem intermiſcet.
Nunquam ſtudendi laborem nec intermittit nec remittit.
Perdius & pernox muſis ſacra facit.
Nullo tempore ſacra literarum non colit.
In muſarum ſacris iugiter operatur.
Impalleſcit ſtudio.
Nocturnis diurníſque chartis aſſiduæ inuigilat.
Nihil ſibi parcit in ſtudio.
Ne breuiculum quidem horulæ interſticium oſcitanter perire, aut ſomniculoſe dilabi ſinit quin in literis operetur.
Hic totas noctes, heu quid noctes, imo to

tos dies cum ipſis noctibus abſque vlla temporis interpedine literis inhiat.
Nulla apud eum temporis horula lectione vacat.
Non domus, non lectus ad quietem datus non denique ipſa menſa vacua vnquam eſt lectione.
Non parum multa noctium peruigilia in ſtudiis conterit.
In ſtudiis literarum noctes diebus coniungit peruigiles.
Inuentam agit aſſiduus in literarum ſtudio vigiliis.
Præ immodico ſtudio deformi macie atteritur.
Immodico ſtudio ſe macerat.
Toto nixu ſtudiis inſiſtit literarum.
Acerrimo labore ad literarum ſtudia incumbit.
Pertinaci diligentia literas proſequitur.
Inter pierios ſacroſque vates aſſiduè verſatur.
Eſt in opere literarum frequens.
In bonarum literarum ſtudiis ad multum deſudat ſudorem.
Omnem ſuam curam atque operam ad literas capeſſendas confert.
Multiiugas muſarum crateras ardet exhibere.
Aetatem ſuam manſuetioribus diſciplinis nititur excolere.
Addixit ſe literis in famulatum.
Seſe mancipauit ſtudio.
Nullis negotiis à ſtudio abducitur.
Quantum ad voluptates & res ſuas obeundas ab aliis conceditur temporum tantum ad colenda ſtudia inſumit.
Ne punctum quidem temporis à literis feriatur.
Nihil laboris non impendit ſtudio.
Rectioribus ſtudiis laborioſiſsime addictus.
Accuratiſsima ſedulitate verſatur in literis.
Omne ſuum otium literis ſuppeditat.
Omnem operam ſtudio impertitur.
Meliores horas in ediſcendis literis collocat.
Bonam ſui temporis partem perdiſcendis literis inſumit atterit, conterit, conſumit abſumit, tranſigit.
Nihil operæ in literis non collocat.
Nullum vacuum tempus di facit multiplex ſtudiorum cura.
Sic eſt literis addictus vt vix otium ſibi reliquat capiendo cibo.

Nihil ſibi otij relinquit quantum licet per valetudinem.

Totum ſe libris dedit. Studiis tam operoſe inſudat, innititur, inhæret, vt ne tempuſculum quidem ſibi reliquum faciat ſarciendis corporis viribus.

Dies vitæ ſuę omnes in literis inſumit.

Studio literarum omnes annos conterit.

Gratiis ac muſis ſacra nunquam non facit.

Impenſam operam capeſſendæ ſcientiæ dedit.

Se totum ſtudio literarum conſecrauit, deuouit, dicauit.

Gymnaſia literaria frequens cultor atterit.

Muſę addiſcendis litteris ſacra crebro pede terit.

In ſtudiorum campo ſeſe iugiter exercet.

Homines in admirationem rapit tanta in literas pertinacia.

Sermone vix queam conſequi, quàm pertinaci indulgentia literas amplectatur.

Eum à literis nullum otium abſtrahit, voluptas auocat nulla, ſomnus denique nullus retardat.

Pulcherrimum ducit literis ipſis cum philemone aut inſeneſcere, aut immori.

Vir in literarum curriculo diligentiſſimus accuratiſſimus impigerrimus.

A ſtudiis vix eſt otium ſcalpendis, vt aiunt, auribus.

Excellens in literis.

Vir omnis doctrinę princeps.

Theatri literarij ſeu Roſcius alter.

Vir in literis ſummus.

Plato philoſophorum Achilles.

Hironymus theologorum Homerus.

Paulus theologorū primarius, prȩcipuus facile primus.

Ambroſius theologicę militię anteſignanus, ſignifer, vexillarius, primipilus, vexillifer.

In polliciori literatura palmam tenet.

Primam laudem obtinet. Primum obtinet locum.

M. T. C. eloquentiæ arcem tenet.

Vir eſt qui faſtigium omnium diſciplinarum tenet.

Obtinet principatum. In cultiori theologia regnat, dominatur, primas tenet.

In literis humanioribus prȩcellit.

Nulli eſt ſecundus. Tam nemini cedit, quàm alios longe ſuperat. Nullo inferior eſt. Nemine poſterior.

Omnes procul à ſe relinquit,

Omnes relinquit à tergo. Albis, vt aiunt, equis præcurrit.

Longo interuallo antecellit, anteit, præit, præcellit, præcurrit, præcedit.

Vnus eſt ex cultioris literaturę procerib⁹.

Eſt theologus inter ætatem præſtanti ſcientia.

Vir in bonis diſciplinis graui authoritate præditus.

Nulli è primo loco inter medicos ceſſerit.

Primitias partes in ſtudio theologico, nemo non tribuit. N.

Si plures eſſent, Eraſmi ſimiles, nihil haberent hęc ſęcula cur antiquitati inuiderent.

Artes omnes nouit Eraſmus. Nullum omnino doctrinę genus eſt, in quo non ſit exquiſite verſatus.

Nulla eſt diſciplina quàm non ad vnguem perdidicerit, adeo vt in vna ſola qualibet laboraſſe videatur.

Quicquid vnquam bonæ eruditionis ab egregiis authoribus repertũ aut traditũ eſt, id vniuerſum vnus hic abſolute perceptum cognitumque habet.

Omni arte præcellit. Cæteris omnibus doctrina anteſtat, & eruditione longe anteit.

Literarum omnium ſine controuerſia anteſignanus.

Eraſmus eſt cuiuſuis diſciplinæ promus largiſſimus.

Fons omnium diſciplinarum vberrimus.

Fons &, vt verius dicam, oceanus omnigenæ literaturæ.

Eraſmus orbem illum doctrinæ, quem grę ci *enciclopedeian*, vocant abſoluit.

Theologus eſt muneris finibũſque omnibus abſolutiſſimus.

In omnibus ingenuis artibus ita verſatus eſt, vt excellat.

Solidæ ſynceræq; theologiæ ter maximus heros.

Eraſmum eum cẽſeo quem platones ipſi quem ciceroues, quem fabii ſuorum ordini inſeruiſſent.

Dignus quem orthodoxorum theologorũ cẽturiæ ſuis ſedibus fuerint dignatæ.

Vir eſt inter eruditiſſimorum coronas iure numerandus.

Bonarum literarum numeros omnes fœliciſſime abſoluit.

Eſt author claſsicus & primæ dignitatis.

Scriptor notæ primæ, vir primæ notæ, primíque ordinis.

In manſuetiori humanitate eminentiſſimus.
Inter literatos eſt veluti patritius ſenatoriiq́ue ordinis.
Omnes ſine dubio in ſtudiorum genere procul à ſe reliquit.
Peruigil muſarum ſacerdos.
Antiſtes omnis literarij ordinis ac veluti protomyſta.
In theatro literario primis ſubſellis collocandus.
In omni genere ſtudiorum tam exactè perfectus vt nihil ſit quod præterea deſyderes.
Inter clariſſimos literarum profeſſores celeberrimus.
Eſt gratiarum muſarúmque omnium chorо ſtipatus ſi quis omnium magis.
Non video cui ſit nomine literarum conferendus.
Non video in qua re aliis cedat Eraſmus.
Habet noſtra ætas Eraſmum (deum immortalem) quanta linguarum, quanta diſciplinarum omnium ſcientia prædi-tum.
Inter meliorum literarum proceres & myſtas non poſtremus.
Literarum omnium eminentiſſima cognitione nobilis.
Tam abſolute tamq́ue exacte eruditus, vt nihil ſit præterea requirendum.

Excellit in variis diſciplinis.

Grammaticorum laborioſos canones excuſſit.
Rhetorum floſculis abundat.
Dialecticorum argutias callet.
Phiſices arcana perueſtigauit.
Supermũdanæ ſapientiæ ardua ſuperauit.
Theologorum abdita perſpexit.
Poetarũ omniũ omnes fabulas mire tenet.

Exercitus in literis.

Homo eſt lectione multa exercitus.
Pale ſtræ literariæ miles exercitatiſſimus.
Literarum certaminibus etiam inter milites exercitatiſsimos excellit.
Eius labor literarum periculis clare integréque verſatus eſt.
In militia literaria exercitatiſsimus.
Homo eſt multæ ac prope infinitæ lectionis.
Fideliſsimus bonarum literarum miles.
Sub auſpicio appollineo ſuccinctiſsimus miles.
In muſarum ſtudio nulli ſecundus.
Literarum exercitationes omnibus fere pilam præripit.

In muſarũ ſtudio accuratiſsime exercit⁹.
Veteranus palladis miles conſummatiſſimúſque præſul.
Cùm Martis ſepiuſculè congreſſus decertauit, digladiatus eſt.
In arenam Palladiam deſcendit, vnde victor tandem rediit.
Nuſquam haſtam abiecit.
Certamine literarum acerrimus fuit.

Eleganter & ornate loquitur.

Eſt romana facundia nobilitatus. Latina eloquentia ſpectabilis. Elequij latialis nitore conſpicuus.
Homo ornatioris eloquij.
Homo ornatiſſimæ facundiæ. Cultus eſt & eloquens.
Facundia ac nitida elocutione vtitur.
Loquitur omni barbarie procul repulſa.
Sīgularis eloquij ſuauitas demanat abore
Eſt velut quidam eloquij romani deus.
Cum ſumma verborum elegantia ſermoníſque venuſtate atq; gratia declamat.
Ciceronis elegantiam atque iucūditatem dicendo egregie exprimit.
Quis eloquentiam (quæ in eo eſt ſingularis) maiorem deſideret is mihi ſuauitatem in melle deſiderare videtur.
Tãtum cultus & nitoris ineſt linguæ eius

vt ad ſolam audientium delectationem genitus videatur.
Suauiloquo lepore valet.
Rhetoriſſat, & muſas latias ſtudioſe colit.
Hic demoſthena tulliumq; vincit, linguæ præcipuos, ducésque ſummos.
Eſt latina facundia celebratus.
Vir cultiſsima facundia præcellens.
Orator eſt haud hercle ignobilis.
Eſt inter romanæ linguæ quirites elegantiſsimus.
In eius ore puriſsima reſidet latinæ linguæ proprietas.
Seſsitat in labris ſuada diſerta tuis.
In labris pytho ſtat reuerenda tuis.
Eius lãbris perſuadendi deam (quæ à græcis pytho, à nobis ſuada & ſuadela dicitur) ſeſsitaſſe nemo neſcit.
Orationis & eloquij ſuauitate elarus.
Eſt latinæ linguæ deliciũ. Romano ſplendore ſuum venuſtat eloquium.
Terſe, nitide ac præſſe loquitur.
Mira ineſt verbis eius elegantia.
Loquitur ſumma verborum mũditie atq; luce.
Nihil tuo eloquio politius, excultius, eruditius.
Intelligunt omnes hunc tantum facun-

diori eloquio cæteris præſtare, quanta eruditione ſingulari.
Tam facundus exiſtimatur vt ſi ipſe Hermes cœlo deſcenderet, nec elegantiore, nec beatiore facundia vſurus videatur.
Latine loquax.
Homo omniū facundiſsimus quem optimo iure ſuadæ medullam quis dixerit.
Quæcunque eloquitur incredibili verborum ſuauitate dulceſcunt.
Incredibili quadam ſuauitate verborum vtitur.
Ei loquenti illa Homerici ſenis mella profluere videntur.
Nihil non erudite & ornate nihil non diſtincte & adamuſsim loquitur.
Oratio eius pura eſt, aperta & facilis.
Dulcis ſermo, proprius, terſus, exquiſitus & grauis.
Eum dicas vberrimum quoddam eloquētiæ horreum.
Muſam quandam, non hominem loqui contenderes.
Illi rhetorica ſubſeruit, & ad vnguem nota eſt.
Illi domeſtica ſunt & familiaria rhetorica præcepta.
Dum loquitur iurares eſſe Demoſthenē, aut ſi quis.
Demoſthene ſuperior eſſe poteſt.
Exactiſsima dicendi facultate valet.
Eius ex ore fluit oratio melle ſuauior.
Eius oratio fluit, vt ſecum rapiat auditorem.
Hunc præter ſummam eruditionem dos eloquentiæ commendat.
Mellita quædam ſuauitas eius ori inſidet.
Tam expolitæ loquitur vt ne Cicero quidem politius.
Nihil eius ſermone ſuauius, mellitius, nitidius.
Eſt quædam medulla ſuadæ.
Flexanimam quādam ſuadelam in dicendo refert.
Eius ſermone è ditiſsimo quodam pectore in morē lepidiſsimi fontis ſcaturiunt.
Pure integréque loquitur.
Syncere, candide, nitidéque eloquitur.
Incorruptus eſt ille ſermo.
Nemo enim tā ferus, quē illius purus ſyncerúſque ſermo nō protinus demulceat.
Præſtantiſsimus eſt cum omne genus eruditione tū vel maxime linguæ latialis gloria.
Linguæ latinæ gloria inſignis.
Nullus eſt dicendi candore eo ſuperior.

Vir in narrando miræ iucunditatis & clariſsimi candoris.

Tanta eſt eloquentia præditus vt omnes alios quoſcunque putes aut ranas ſeriphias, aut achantias cicadas.

Tanta venuſtas illius ſermonibus ineſt & polities & ſapho (dixerim) plusquam Attica, vt nihil eius eloquio ſit venuſtius.

Vir dicendi maieſtate & orandi præſtantia clariſsimus.

Hoc homine facundius quicquam dicere mihi religio eſt.

Nihil eius eloquio terſius, cultius, caſtigatius, emaculatiúſve audiri poteſt.

Hic vnicus omnes dicendi veneres amplexatur.

Muſarum blanditiæ & illecebrę ei ſanè quàm frequentes ſunt.

Eſt ſupra quã dici queat eloquentiſsimus.

Eſt typus atque ſimulachrum, totiúſque latialis politici effigies.

Huius viri facundia pleriſque videtur ad formandam eloquẽtiam ſola ſufficere.

Rhetorum floſculis venuſtatus, venerib⁹ oratoriis, lenociniis, coloribus, pigmentis, ceruſſiis, myrotheciis, aparatu, luxu diuitiis, opibus, blanditiis, illecebris, venuſtate, luce, mundicia, mundo, le-

pore, concinnitate, artificio, dexteritate, politie, ornamento, iocis, ſalibus, veritate, ſplendore, decore, honeſtamento, ornatu, ſtylo, gratia, elegãtia, eloquio, condimento, aculeis, melle, candore, feſtiuitate nitore, gemmis, *εμμονσία*, cultu, delectu eminentia, facundia, amœnitate, præſtantia, iucunditate, hylaritate, modeſtia, modulis, modulamine, harmonia, acrimonia, acuti concentu, ſolertia, ſuauitate, ſuauiloquio, ſuaueolentia, vrbanitate comitate, gratiáque verborum excomptus, comis, placidus, argutus, gratioſus.

Ex Ciceronis ludo tanquam ex æquo Traiano innumeri oratoriæ diſciplinę heroes fortiſsimi prodierunt, in quorum albo haud abſurde annumerandus eſt.

Hinc eſt eloquẽtia & inſignis oratio acuminis & ſolertiæ plena.

Eius orationi ineſt ornatus cum ſumma perſpicuitate.

Orationi eius verborum ineſt facilitas, & facilitati inuentionum non deeſt ornatus.

In hoc homine reginam rerum eloquentiam inuenias in quo ſunt Catonis gra-

uitas,Ielij lenitas,& gracchi impetus,ceſarij calor hortenſiſque diſtributio,& Ciceronis opulentia.

Eleganter ſcribis.

Epiſtolium ſcribis eleganti ſtructura.

Filo oratorio affabrè contextum, oratoria ſcaturigine reſperſum.

Scripta tua ſunt piperatæ oratorum facundiæ coherentiſsima.

Scribis terſe,nitide & expolite.

Scripta tua ſunt miro verborum cultu expolita.

Nihil ſcribis niſi ingenio perfectum & induſtria elaboratum.

Scriptis tuis nihil poteſt eſſe neque doctius neque ſapidius.

Scriptorum tuorum genio delectantur omnes,tam lepida ſunt.

Scripta tua diuite quadam ſomma atque verborum copia aurei fluminis inſtar exuberant.

Spirante minerua,hoc elucubratum eſt.

Scripta tua ſunt eloquentiæ pigmentis adeo venuſtata vt in eis eloquij lumen ſplendicet.

In tuis ſcriptis velut quoddam eloquij latialis lumen ſplendicat. Scripta tua ſunt myrothecio Iſocratico affatim de

libuta.

Scriptis tuis ineſt concinna facilitas & facilis concinnitas.

Nemo eſt quẽ feſtiuitas tui ſtyli non protinus pelliciat.

Beatiſſima in ſcriptis Eraſmi rerum & verborum copia.

Multum ei ineſt eruditæ facilitatis.

Eraſmus eſt verborum delectu religioſus, & proprietate perſpicuus.

Eraſmus verborum ſupellectile diues.

Compoſitione expeditus.

Veneribus oratoriis gratiſſimus.

In ſcribendo videtur eſſe gratiarum choro ſtipatus.

Eraſmi ſtylus placidus, ſedatus, inaffectatus.

Stylus Eraſmi eſt ſui vndique ſimilis,apertus, ſimplex, modeſtiæ plenus, doctus, eruditus, perpolitus, nihil vſquam habens ſcabri,contorti,conturbati.

Quem non(obſecro)ſuauitas illa tuorum ſcriptorum tanta, elegantia tam diues, tot ſales,tot aculei,argutiæ, tanta eruditio,tanta varietas, tantæq; vbique veneres & gratiæ delectant.

Scripta tua ſunt promiſcua venuſtate atque luce mundiciáque verborum per-

ornata.
Sunt lepidis & venuſtis vocum modulis vincta.
Sunt demoſthenio lepore exculta.
Miro verborum lenocinio phalerata.
Multiiugis ſermonis oratorij ſermonis redimita.
Eleganti atq; abſoluta verborum cultura elaborata.
Non ſunt à Romani eloquij puritate aliena.
Sunt venuſtiſſimis delectiſq; verbis ac ſententiis plena.
Literæ tuæ ſunt non ſolum eruditæ (quod tibi perpetuum eſt) verumetiam gratiis, leporibus, ſalibus ſic vndiq; ſcatentes, vt nemo ſit tam plane agelaſtos quin his legendis planè hilareſcat.
Tibi perpetuum eſt, peculiare, & propriũ quàm eruditiſſimè ſcribere.
Quæ ſcribis complere apes floribus & inectere videntur.
Quæ ſcribis abunde lectorem reficiunt, tam grata ſunt & elegantia.
Mirum eſt quantum in ſcriptis tuis ſit humanitatis & venuſtatis, quam arguta, quam dulcia, quàm nitida ſint dictu nimirum eſt.

Nihil non elegans penſiculate ſcribis & enucleate.
Lepide & venuſte ſic ſcribit, vt prorſus melius fieri poſſe nihil cenſeas.
Scripta ſunt multo venuſtatum colore depicta & variata.
Tua ſcripta eximiam dicendi facultatem referunt.
Scripta tua ſunt ita exmuſſim perfecta atque ad ſummum abſoluta, vt ne ab liuore quidem aut momo valeant reprehendi.
Tuis pereruditis ſcriptis ſummam verborum elegãtiam, ſummum nitorem, ſplendorem, candorem adiungis.
Scripta tua ſunt omni elegantiarum genere ornatiſſima.
Scriptis tuis nihil eſt doctius, candidius, politiuſque.
Illud tum ſcribẽdi genus minime triuiale eſt qui nimo cultum, ſubactũq;, ſparſum denique optimarum lectionum fruge.
Compoſitiſſima ſunt tua ſcripta, & quàm fieri poteſt elaborata.
Scriptis ſuis haud parum lucis & ſplendoris ineſt.
Muſæ omnes certatim tibi ſcribenti aſpirant.

Nihil non erudite & ornate, nihil non di-
ſtincte & non admiſſim ſcribis.
Tua ſcripta adeo fluenter ſecum rapiunt
lectores. Tua ſcripta adeo multam variã
que reſipiunt lectionem.
Tuis ſcriptis verborum mundicies nun-
quam nõ accedit.
In tuis ſcriptis nihil videas niſi politicem
verborum, beatamq; rerum & ſententia-
rum copiam.
Scriptis tuis accedit Romanę proprietatis
peritia ſumme admiranda.
Scripta tua ſunt omni venere chariora lõ-
geq; cultiora.
Sũt ad Ariſtophanis lucernam elucubrata.
Oleum lucernámque & demorſos vngues
reſipiunt.
Demoſthenis aut Epicteti lucernam olẽt.
Hæc ego crediderim Venuſina digna lu-
cerna.
Variis rhetorum ſchematis laſciuiunt.
Innumera latini ſermonis vbertate inſtar
læti graminis luxuriant.
Eſt feſtiuis in tuis ſcriptis nitor, & gratiſſi-
ma latinarum vocum exuberantia.

Græce doctus.

Eſt græca facundia inſignis. Atticæ lin-
guæ angulos omnes penetrauit. Attici

ſermonis puritate lucidiſſime ſplendicat.
Græcarum literarum fœlicirer ſtudioſus.
Eſt græcas res literáſq; atticas perdoctus.
Non medius fidius Athenas ipſas eſſe tam
atticas dixerim.
Eſt græca facundia præditus.
In literis græcis callentiſſimus.
Literarum græcarum longe peritiſſimus.
Græcæ linguæ haud omnino imperitus.
Tuis muſis etiam acceſſit græcitas.
Hominem Romanum ne tam græcè loqui
credas?
Græcarum literarum peritia clariſſimus.
Singulari græcæ literaturæ peritia admi-
randus.

Græce & Latine doctus.

Vir eſt græce iuxta ac latine doctus.
Graium ſimul & latinum ſpirat eloquium.
vtroq; dicendi genere valet.
Latio & attico cœlo genitus creditur.
Fato quodam benigniore huic datũ eſt &
latio & attico cœlo naſcier & educarier.
Hic vtranq; linguam colit & fouet.
Vtraque lingua ſciens eſt & valens.
Quicunq; hominem loquentem audiunt
dum græca loquitur, Athenas ipſi fuiſſe
patriam, dum linguam latinam culto o-
re modulatur, Romano ſolo genitum

existimant.
Vtrámque literaturam adeo implet, vt vtram magis haud satis constet.
Græcam & nostram mineruam pulchre amplectitur.
Est vtriusque linguæ quasi cynus.
Est vtroque dicendi genere præstantissimus.
Tã græcis quã latinis literis ornatissimus.
Non facile discerni potest quę linguarum sit rei inscitia & quæ genuina.
Eum non latina modo sed & græca literatura plurimum exornat.
Est cultiorum literarũ amator præcipuus.
Non modo iure consultissimus verumetiã græca pariterq; latina lingua doctus.
Insudauit literis græcis, & latinis operam dare & euoluendis bonis authoribus.

immiscet græca latinis.

Latino sermoni semper græcanicæ quippiam supellectilis intertexit.
Vbertatem sermonis romani græca grauitate condire solet:
Splendescit magis atq; liquidius enitescit & tanquam peregrinarum adiectione gemmarum ac mercium conditor, ac illustrior fit latina oratio vbi quippiam græcanicæ supellectilis intertexitur.

Habet bonum ingenium.

Est acrimonia ingenij præditus.
Comi & perbenigno præditus ingenio.
Est egregio ingenio præstans.
Amœno acrique ingenio clarus.
Habet ingenium fœlix,& bene natum.
Est fœlici fœcundóque natus ingenio.
Nihil hoc adulescente ingeniosius.
Nihil eius ingenio præstantius.
Acri & singulari ingenio clarus.
Ingenio maxime validus.
Vir est nõ vulgari ingenij dexteritate conspicuus.
Ei innata est facilitas præstantiáq; ingenij.
Illi à natura insitus ingenituſq; est ingenij vigor.
Ingenij est excellentissimi.
Est impigro atque acri ingenio.
Est facilis in excogitando & ad discẽdum promptus.
Innata est illi claritudo ingenij.
Solertia ingenij plurimùm valet.
Ingenij dotibus cumulatissimus.
Ingenij claritate insignis.
Optimo natus ingenio. Fœliciſſimo ingenio natus.
Nõ est exiguũ quicquid est in eo ingenij.
Summa ingenij gloria.

Ingenij gloria cęteris omnibus antecellit.
Summa ingenij gloria præditus eſt.
Perurbano & maximè feſtiuo ingenio natus.
Eius facies ingenium arguit fœliciſſimũ.
Eius ſcripta mihi ſpeciem acris vegetique ingenij præbuerunt.
Deum immortalem quam fęlix, quam iucundum, quàm promptum hominis ingenuum.
Iuuenis eſt feſtiuo fęliciq; ingenio ac ſummæ ſpei.

Indolis bonæ.

Mira in hoc adoleſcente indoles effulget.
Eſt bonæ atque inculpatæ indolis.
Huius adoleſcentis prima ætas manifeſtum iter ad virtutes oſtendit..
Eſt egregia indole inſigniter clarus.
Ingenij manſuetudine inſignis.
Spectatiſſima indole clarus.
Nulli non eſt probata ſua indoles.
Eximia ſpe & ſumma indole præditus.
Eſt ea eius indoles vt nemini non magna polliceatur.
Facit eius indoles, vt de eo egregiam ſpem conſpiciamus.
Prælucet in adoleſcente lumen quoddam bonæ indolis.
Præclara omnia nobis promittit eius per quam fœlix indoles.
In cauſa eſt eius indoles fœliciſſima vt magnæ ſit expectationi.
Magnam de eo expectationẽ indoles nobis promittit.
Eſt iuuenis ex ſua indole natus ad ſummã eruditionem.
Indolem habet muſis gratiſſq; natam.
Nihil adhuc vidi eius indole generoſius amabilibus, fœlicius.
Vere iuxta Salomonis dictum: animam ſortitus eſt bonam.
Eius genium ad res maximas dotibus omnibus inſtruxiſſe videtur natura.
Nihil eius indole præſtantius, clarius, inſignius.
In puero hoc mirifica indoles virtutis apparet, & ingenij lumen eluceſcit.
Nihil in hoc iuuene ineptũ, nihil improbum, nihil immodeſtũ, non inuerecunda frons, non latũ ſupercilium, non lucẽtes oculi, non proterua lingua, non inconſtans cultus, nihil vbique poſtremo vel in facie, vel in geſtu indecorum.
Egregiæ cuiuſdam indolis ſpecimẽ dedit.
Ego hominis ingenio delector vnice.
Adoleſcens prorſus indole diuina, doci-

litate incredibili, probitati virtutiq; natus, ad hæc amabili quadam morum grauitate.

Iuuenis bonæ spei, & in quem rectè beneficium conferas.

Dici non potest quàm mihi placet tua indoles.

Tua mihi indoles magis ac magis arridet.

Indoles erecta viuidaque, animus ardens, excelsus, & ad humanitatem propensissimus summa vigilantia prudentiáq; prædictus.

Nobilis.

Natalium claritudine conspicuus. Claris natalibus ortus.

Summo loco nobiliq; genere ortus.

Splendore natalium conspicabilis. Ingenua stirpe satus.

Ingenuis parentibus ortus. Illustri ortus familia.

Nomine & natalibus suorum maiorum clarus.

Non humili loco natus. Natus è gente nõ obscura.

Non obscuro genere prognatus.

Genere haud ignobili glorioſus.

Non infimo loco natus. Apprime nobilis.

Clarus genere atque operibus vir. Generoso sanguine creatus. Eius natalibus nihil est nobilius.

Nihil eius genere illustrius. A multa sæculorum memoria maiorum suorum honos eum illustrauit.

Alto loco natus. Est conditionis haud abiectæ.

Vir supremæ conditionis. Nobilitatis non despiciendæ.

Natalium luce splendicat.

Vir splendore generis insignis.

Bene moratus.

Varia morum honestate præditus.

Bonis moribus vberrime succreuit.

Morum integritate conspicuus.

Singulari cultiorum morum præstantia emicuit.

Cultissimis purissimisque moribus perlucide floret.

Animus eius est varia morum honestate compositus.

Defecatis moribus geminãque probitate clarus.

Bonis moribꝰ innutritus. Elegantiorũ morũ honestamẽto vndecunq; refertissimꝰ.

Elegantiorũ splendore morum clarescit.

Vir moribus bonis conspicuus.

Præclaris moribus & excellenti virtute insignitur.
Quem suorum morum integritati conferendum autumem, reperio certe neminem.
Nihil suis moribus cultius est.
Nihil suorum morum elegantia suauius nihil mellitius.
Adulescens moribus suauissimis.
Mira suauitate morũ nemini non charus.
Vitæ ac morum elegantia celebratus.
Est moribus mellitissimus.
Mores habet longè omnium candidissimos.
Est moribus plusquam niueis. Mores habet inculpatos.
Vir immenso candore morũ obseruãdus.
Clauo purior gubernaculo purior. Inculpatè viuit. Moribus est vndequáq; integris & incontaminatis.
Vir præter mores candidissimos vtriusque literaturæ peritissimus. Morum integritate insignis.
Vir fide synceriſſima, moribus plusquam niueis.
Vir incredibili morum suauitate clarus.
Mira facilitate morum conspicuus.

Prudens.

Est prænitentis homo prudentiæ.
Virtute prudentiæ præstantissimus.
Præclarum totius prudentiæ specimen.
Prudentissimus passim vel apud aniculas habetur.
Viua prudentiæ imago.
Viri prudentis exemplar,
Solidam atque expressam prudentiæ idæã est consecutus.
Illi gaza quædam omnis prudentiæ prodiga (vt aiunt) manu est elargita.
In hoc homine certat prudentiæ æqualitas cum probitate morum.
Existimant omnes prudentiã quasi lumen aliquot, cęteris extinctis, in eo eluceſcere.
Si quis absolutũ verę prudẽtiæ exẽplar requirit, à nemine rectus petierit quã à N.
Nomine prudentiæ venerandus.
Multis prudentiæ nominibus suspiciẽdus.

Sapiens.

Singulari sapientia præditus.
Homo est spectabilis sapientiæ.
Perspectissimum sapientiæ exemplar.
In numero virorum sapientum merito habendus.
Sapientiæ studiosissimus.
Sapientiæ radios in eo prospicere est.
Existimat quiuis omnium oculos in

eum ob ſingularem ſapientiam coniectos eſſe.
Sapientiæ luce conſpicabilis.
Ornatiſſimę ſapientiæ vir. Dignus Phœbi tripode.
Dignus qui nomine eximię ſapientiæ, qua eſt præditus, epulis diuum accumbat.
Singulari ſapientia ſummus.
Nomine ſapientiæ admirandus.
Vir cuius ſapientiæ nihil deeſt.
Dignus qui omnium conſenſu ſapientiſſimus iudicetur.
Tantos in ſapientiæ ſtudio fecit progreſſus: vt poſſit regere conſiliis vrbes & emendare iudices.
Hunc hominem dos ſapientiæ, vitę ſanctitati coniuncta non parum commendat.
Omnibus veræ ſapientiæ dotibus cumulatiſſimus.
Catone ſapientior.
Vir publicarum priuatarúmque rerum adminiſtrationi per ſapientiam ſuam accommodatiſſimus.

Virtuoſus, vt barbari aiunt.

Eximia virtute præditus.
Homo multiiuga virtute præcellens.
Omnium luce virtutum clareſcit.

Omnigenis virtutibus adornatus.
Spiendidis virtutum ornamentis decoratus.
Summa atque ſingulari virtutis excellentia clarus.
Virtutum propè omnium amplitudine inſignis.
Vir omni virtutũ genere inſtructiſſimus.
Abſolutum virtutis exemplar. Viua virtutum imago. Virtutis gratia admodum venerandus.
Numeris finibúſque omnibus abſolutę ſunt ſuę virtutes.
In eo virtutum penè omnium quaſi quidam concentus exauditur.
Eſt multis magnificíſque virtutum titulis honeſtatus.
Virtute ipſa clarior, atque virtutis præconio ſuperior.
Eximio virtutum ſplendore coruſcat.
Princeps omni virtutum laude cumulatiſsimus.
In hoc homine quaſi lumen aliquod virtutis proſpicere videmur.
Velut in ſpeculo poſitus ſe præbet aliis formam atque exemplar virtutum.
Vir eſt non parum multis virtutum ornamentis affectus.

Splendorem atque ornamentum virtutis nusquam non retinet.
Animus totus est ad solam virtutem inflexus.
Est virtutum experimentis ipsa nobilitate clarior suarumque virtutum vestigia vbique impressit.
In hoc homine virtus se per omnes numeros omnibus palàm ostendit.
Vir est qui ornamento virtutum procul excellit atque eminet.
Quanta virtutum gloria præstet dici non facile queat.
Suę virtutes literarũ monumentis ita sunt proditæ, vt nec meo, nec cuiusquam elo quio indigeant.
In hoc homine lucentissima omnium virtutum ornamenta cernere est.
Diceres naturam eum ad solam virtutem dotibus omnibus instruxisse.
Iudicares hominem soli virtuti natum.
Virtutis verè custos tuteláque honesti.
Virtutes habet in numerato.
In eo quam plurima virtutum ornamenta satis eluceſcunt.
Homo est summa virtutum integritate spectabilis.
Animum habet omnigeno virtutum flo-

re fragrantissimum. Absolutissimum omnium virtutum exemplar.
Gratulor tibi quod immortalẽ tuis egregiis virtutibus gloriam conciliaueris.
Cumulantissimæ virtuti tuæ luculentam copulasti doctrinam.

Fortis & magnanimus.

Vir est corporis viribus & animi magnitudine pariter insignis.
Vir prẹter cæteros magnanimus.
Omni animi magnitudine & constantia prẹstantissimus.
Egregia animi claritate compositus.
Est vnicum fortudinis specimen.
Magnanimitatis norma.
Viribus pollens & animi magnitudine clarus.
Vtraque fortitudine præstans.
Homo est excelsi, præstantis, inuicti, masculi, generosi, alti animi.
Homo animi non ignaui, sed excellentis.
Vir supra humanum modum magnitudine animi præditus.
Fama est hunc sua tempestate, corporis robore, & animi magnitudine, lọnge aliis præstitisse.
Huius viri fortia facta per vniuersum orbem iam clara celebrantur.

Acceſſione virium factus eſt fortior.
Vbi res præclara verſatur, ibi ſe ſemperim pigerrimum exercuit. Fortis & præpotentis animi.
Maſcula virtute conſpicabilis. Milone fortior.

Iureconſultus.

Eſt legum ciuilium conſultiſſimus.
Eſt peritiſſimus iuris. Legitima ſcientia conſpicuus.
Legum peritia inſignis.
Nihil illi deeſt ad legitimæ diſciplinę perfectionem.
Hic iuris nodos & legum ænigmata ſoluit.
In diſciplina iuris, & noſcendis interpretandiſque legibus ſcientia fuit illuſtris.
Iuris prudentię candidatus.
Vtriuſque iuris cognitione clarus.
Iuris legúmque peritus.
Vtriuſque iuris profeſſor clariſsimus.

Sobrius.

Eſt cibi potúſque parciſsimus.
Exactiſsima frugalitatis norma.
Socrate Curióque frugalior.
Curius alter.
Non tam frugi erat Curius.
Frugalitatis, parſimoniæque laude conſpicabilis.

Vitam ſuam quam plurimum continenter agit.
Eſt vir frugi. Vir ciborum potúſque continentiſsimus.
Frugalitatem accuratè obſeruat, vt quę eſt bonę valetudinis cuſtos.
Eſt inimicus luxurioſis epulis & non edax.
Eum vini cibíque eſſe quàm parciſsimum ne inimici quidem negarent.
Eſt alienus immoderatę vini abundantię.
Eſt ab omni immodico ciborum vſu aneríus.
Eſt oſor lauritiarum.
Omnia luxuriæ irritamenta eſt exoſus.
Si quis ſobrietatis nomine eſt commendabilis, hic omnium maximè.
Stoicus magis quàm Epicureus, ſi vitę ſuę genus perpendere & aſſectari velis.
Ciborum lautiorum abſtinentiſsimus.
Nemo omnium eſt eo vno in delectu ciborum minus moroſus.

Probus.

Genuina bonitate prędítus. Nihil ſuo genio melius, ſuauius, mellitius.

Genuina ei ineſt probitas.
Multa probitate conſpicuus.
Egregiæ vitæ ſynceritate clarus.
Vir recti ſemper conſcius.
Nullo vitiorum dehoneſtamento con-
ſpurcatus.
Nulla internarum ſordium labecula re-
ſparſus.
Nullo peccati næuo deuenuſtatus.
Vir ipſa probitate melior.
Tam ſancta támque ſyncera eſt tuæ vitæ
integritas, vt credaris omni fece terre-
na igne diuini amoris excoctus.
Nihil vnquã cupidè, nihil quicquam im-
probe, aut impotenter egit.
Eſt candidis moribus formatus. Niuea
probitate candidus.
In eo præ cęteris peculiariter elucet mel-
lita quædam morum ſuauitas ſumma
cum dignitate copulata.
Auerſum ab omni turpitudine animum
habet, habuitque ſemper.

Aſtinuit ſe à peccato.

Lubricum adoleſcentiæ iter integre &
puriter egit.
Semper à vitiis quàm longiſsime receſsit.
Remotos egit primos adoleſcentię annos
ab omni criminis ſuſpicione.

A nequitia & corruptelis alieniſsimus.
Iuuentam egit non ignauia marceſcen-
tem, non abiectiſsimis ſcortis, non aleæ,
non luxuriæ deditam, non ventri ſom-
nóque indulgentem, non aliis illecebris
irretitam, quæ generoſos animos fran-
gunt, & eneruant.

Adultus.

Exceſsit ex ephæbis. E pueris exceſsit.
Pubertatem eſt ſupergreſſus. Pubertа-
tis annos eſt ſupergreſſus.
Per ætatem adoleuit. Atque vbi iam ma-
tura virum te fecerit ætas. Natu iam
grandis. Eum maturior ætas iam virum
fecit.
Exceſsit ex ephębia.

Optimus miles dux, rex, imperator.

Vir rei bellicæ gloria maxime ſtrenuus.
Vir magnus gloria, magniſq; rebus geſtis.
Manu ſtrenuus & bellator illuſtris.
Militaris diſciplinæ admodum peritus.
Militaris diſciplinæ obſeruantiſsimus.
Vir eſt qui ob inſignem fortitudinem A-
chilles gallicus dici meretur. Hunc prę
dicant omnes in prælijs ſtrenuum &
omnium, quæ pugna exigit, artificem.
Nouit hic omnia, quæ ad militiã ſpectant.
Cuncta militaria munera accuratiſsime

obire didicit.

Rerum geſtarum magnitudine & honorum atque vitę dignitate illuſtris.

Summus imperator. Imperator ter maximus.

In conſiliis rerum maximarum ac adminiſtratione totius reipublicę præclariſſimè verſatus eſt.

Rex optimus.

Nihil non regium agit.

Agit regem nulla ex parte non egregium.

Illuſtriſsimus princeps. Rex excellentiſsimus.

Nihil antiquius habet quam pacem, quęque ad reipubli. commodum faciunt. Ei ineſt animus vere regius.

Nihil magis regium ducit quam paci & pietati conſulere.

Habet pectus vere regium.

Omne ſtudium omnéſque vires confert ad pacem orbi ſarciendam.

Latrocinia mira ſeueritate compeſcit, nocentes profligat, bonis legibus ſuum vigorem reuocat.

Regiis ornamentis decoratus. Nemo hoc rege incorruptior.

Nihil hoc vno æqui iuſtíque eſt amãtius.

Nemo extitit hoc vno in regia functione dexterior.

Hic vnus multorum heroum dotes, ac decora ſuis retulit, Ptolomæi Philadelphi ſtudium erga bonas literas, Alexãdri Magni fœlicitatem, Philippi ciuilitatem, Cęſaris inuictam vim animi, Auguſti ſuauitatem, Traiani manſuetudinem, Alexandri Seueri integritatem. M. Antonij doctrinam, Theodoſij pietatem: & ſi quid aliud maius eſſe poteſt.

Omnes regij animi dotes habet in numerato.

Princeps domi foríſque venerandus.

Prælio acerrimus, & bonus conſilio.

Luctantes populos benigno premit imperio. Optimè præeſt ſuo gregi.

Imperiali arce ſceptra tenens qui animos ſubditorum mollit, iras temperat, & prudenter moderatur.

Lege diuina inſtructus, ſcit premere, & laxas interdum illis dare habenas.

Ritè regit dictis animos, & pectora mulcet.

Deuotus, quod dicunt.

Cœleſti contemplationi addictus, deditúſque.

Iugi rerum cœleſtium contemplatione altiſſimè diſtringitur.

Sic incumbit contemplationi, ſic ea penitus obruitur, vt momentaneũ reſpirandi vix ſibi permittat ociolum.

Solam rerum cœleſtium meditationem videtur animo gerere.

Nihil non diuinũ animo, mentéq; agitat.

Humana deſpicit, ſolis diuinis incumbẽs.

Se dedit ſoli ſpiritalium & ſupra mundanarum rerum contemplationi.

Inflexit animum ad ſola diuina pernoſcenda.

Animum habet ad diuina capeſcenda.

Maxima conſeruandæ religionis conſtantia clarus.

A continua veri cœleſtiúmque contẽplatione laro (vt dicitur) vngue minime deflectit.

Nihil non poſtponit Chriſtianæ pietati.

Eo eſt animo natus, vt omnia humana inferiora ſe eſſe exiſtimet, ſolíſque cœleſtibus inſiſtat.

Nunquam habet oculos ab exactiſſimo ſuperorum cultu remotos.

Quis non meminerit, quàm ſit religionis, & pietatis Chriſtianæ ardens cultor.

Cunctis eſt in aperto, quàm egregiam rebus diuinis operam inſumat.

Religioni ſuum tenorem, ſuámq; obſer-

uationem reddit.

Diuinæ potentiæ bene, ac conſtanter famulatur. Eſt Numa religioſior.

Socrate ſanctior.

Humilis vt vulgo fertur.

Nihil eo modeſtius. Modeſtiæ ſpecimen ſe præbet.

Seſe omnibus haud grauatim incuruat.

Pro ſua auguſta manſuetudine, ſeſe omnibus æqualem facit.

Maieſtatis ſuæ faſces & vexilla cunctis prope ſubminiſtrat.

Nihil in vita vidi hoc homine modeſtius, ſuauius, benignius.

Animum habet nulla in alios maleuolentia ſuffuſum, ſed admiranda modeſtia ſuffultum.

Omni conuicio cedit, tam eſt modeſtus.

Incuruat ſe cunctis non grauatim.

Maieſtatis ſuæ falces ac vexilla cunctis æque ſubmittit.

Auguſta ſua manſuetudo ſe cunctis ferè æqualem facit.

Hic homo ſummæ eruditioni ſummã modeſtiam adiunxit.

Ab omni ſupercilio, factúque longiſſime abeſt.

Fidelis.

Vir est fidei inconcussæ.
Vir fidei probatissimæ.
Laudanda est sua in omnes probatissima fides.
Ne Attilius quidem *martyr* est hoc homine fidelior.
Est Iouis tabulis testis.
Omnibus gratissima est suæ fidei integritas.
Facile credo optimæ fidei autori.

Verax.

Homo omnium longe veracissimus.
Veritatis perquàm studiosus.
Veritatis prædicandæ studiosissimus.
Vero veriora sunt quæ prædicat.
Veritate ipsa veracior est.
Suis dictis non sunt aut Apollinis oracula, aut Sibyllæ folia veriora.
Vero verius est quod astruit.
Suus sermo nunquã abhorret à veritate.
Nunquam à vero aberrat, deflectit, deficit, desciscit.
Veritatem nunquam deserit, quæ (vt inquit Plato) diis pariter & hominibus omnium parens est & origo bonorum.
Magnam vim veritatis habent sua dicta.
Vir est veritatis amicissimus, eiusque omnibus exhibendæ promptissimus.
Folium Sibyllæ semper recitat.
Multum veri semper affert, crepat, intonat. Adeò vera sunt quæcunque dicit, ac si ipse Cato dixisset. Maximus cultor veritatis. Veritatem maximopere colit. O magna vis veritatis, quæ contra omnium ingenia, calliditatem, solertiam, cõtráque fictas hominum insidias semper seipsam defendit.

Diues.

Est abunde diues. Ingens habet diuitiarum pelagus.
Illi abunde suppetunt diuitiæ.
Affatim suppetunt opes. Nihil suæ opulentiæ deest.
Copia opum & facultatibus pollet.
Est opibus ampliſsimis auctus.
Est probe ditatus.
Est bene nummatus.
Sunt ei diuitiæ perinsignes.
Diuitiarum nobilitate clarus.
Vix cederet opibus Crœsi.
Ipso Myda est gazis & Lydo ditior auro.
Est opibus præcellens.
Diues arat quantum decimus vix miluus oberret.

Nimias opes ei inuexit fo rtuna.
Opibus ad luxuriem plenus.
Diues opum.
Diues vt nummos metiatur.
Vitra rem Callicratis diues.
Auri ditissimus.
Immensas opes lucelentásque diuitias habet.
Diues agris, diues positis in fœnore nummis.
Magnas sibi opes comparauit.
Illi rerum secundarum affluit copia.
Est Arabis ditior.
Cyniram opibus antecellit.
Lysicrates alter. Est copiæ cornu.
Haurit e dolio. Habet lac gallinacium.
Maximam bonorum myrmeciam sibi congessit.
Ingentem auri farraginem nepotibus camalauit.
Diues ad ambas vsque aures.
Dextro hercule natus.
Pecuniæ vir.
Vir prædiues. Nullius indigens velut deus.
Auro habet suppactum solum. Crœsum opibus vincit.

Est

Est Crœsus diuitiis. Est opulentior Crœso.
Pactoli diuitiis diues.
Corporis bona in eum natura ampliter congessit.
Est Crasso locupletior.

Pauper.

Egestate laborat. Laborat ex inopia.
Omnibus diuitus nudatus. Omnium rerũ egenus.
Magna egestate fordescit. Est Codro pauperior.
Indigentior Iro. Codro mendicior.
Nudus tanquam ex matre. Nudior Leberide.
Suis facultatibus lapsus est. A pristina fortuna defluxit.
Ad inopiam velis remisque properat.
Ne obolum quidem habet vnde sibi restim emat.
Nudior Paxillo. Tenelico pauperior.
Pedem vbi ponat non habet. Animam debet.
Accepit grauem in suis facultatibus ruinam.
Zonam perdidit. Est Pausone mendicior.
Omnem exutus est facultatem.

Omnibus opibus deſtitutus.
Eſt clypeo ſimul & galea nudatus & haſta.
Adactus ad miſerandam fortunam.
Aerumnis & pauperie deformatus.
Omnia ſecum portat. Theognis diuitias habet.
Eſt Agrippo ſterilior. Ne nummus quidem illi eſt plumbeus.
Cleomenis ſuperat cubile. Manum ad ſtipem porrigit.
Aliena quadra miſerrime viuit.
Exiguum cibum tremulo ore petit.
Eſt nullâ aut humili fortuna.
Tenuis conditionis. Abiectiſsimæ fortunæ.
Eum omni humana ope habet fortuna ſpoliatum.
Eſt humanis opibus ſpoliatus.
Vitam duriter & miſere tranſigit.
Suis manibus vitam duriter ſibi ſuppeditat.
Vitam degit in magno ſqualore. Pauperie premitur.
Omnium rerum egens.
Quàm plurimæ eum premunt ærumnæ.
In ſummam egeſtatem proiectus eſt.
In magnam pauperiem præcipitatus.

Alieni auxilij egens. Fortunis omnibus vacuus.
Inops & alienam opem expectans.
De triuiali popularium fece. Humili de plebe.
Tenuis homo ſortis.
Tenuioris cenſus.
Pauperrimæ conditionis.

Fauet ſtudioſis, & doctos quoad poteſt adiuuat.

Homo eſt propenſa in viros literatos beneuolentia.
Bonas artes earúmque profeſſores plurimi æſtimat.
Literis adeo fauet & patrocinatur, vt eas cum haſta & clypeo ad libertatem & pileum vocet.
Exactiſsimas politioréſq; literas adamat, veneratur, ſuſpicit.
Eſt cultioris literaturæ per quàm ſtudioſus.
Agit hic officium viri humanioris, dum non diſciplinis modo, ſed etiam doctis impenſè fauet.
Virorum eruditorum genus illi quam plurimum placet.

Profeſſores atque ſtudioſos bonarum artium ita complectitur & amat, vt æque cunctis ſuæ quaſi maieſtatis faſces ſubmittat.

Eſt magnificus ſtudioſorum Mœcenas.

Ne Mœcenas quidem fauentior fuit Horatio, non Meſſala Catullo, nec Pollio Maroni, nec Philippus Ariſtoteli, ſed nec alius quiſpiam alij, quàm ſua in cultores literarum diligentiſſima beneficentia.

Suum pectus iuuandis ſtudioſorum rebus natum videtur.

Melioris literaturę ſtudia non nihil hactenus collapſa ſarcit.

Politiores literas cum veteris adhuc inſcitiæ patronis colluctantes fauore ſuo fulcit, autoritate tuetur, ſplendore ornat, benignitate fouet.

Magnificis ſalariis eruditiſſimos quosque profeſſores inuitat.

Benignitate non vulgari ſtudioſos omnes ſibi deſtrinxit.

Multiiugo officio ſtudioſos rectiorũ literarum demerendi annititur.

Nullo officiorum genere ſtudioſos non proſequitur.

Melioribus literis apud eum non modo

eſt locus, verum etiam eximia dignitas.

Toto pectore bonas literas & earum cultores tuetur, fouet, alit, ornátque.

Eſt pius antiſtes, ſophiæ qui dona miniſtrat.

Apud hunc hominem literæ meliores ſua habent gynecia, ſua habent artes bonæ penatralia, ſua Muſæ ipſæ habent conuenticula. Sua triclinia honeſtiſſimo & doctiſſimo cuique ſunt patentia.

Omnigenum probatæ diſciplinæ genus ſua cubicula perſonant.

Non Socratica ſympoſia de moribus doctius diſſerunt, nec cœnæ Macrobianæ argutius de literis diſquirunt, quàm ſui conuictores de omni tum humana, tum diuina ſapientia.

Eruditorum omnium eſt ſtudioſiſſimus.

Cultioris theologiæ Profeſſoribus impẽſe fauet.

Theologiæ cultoribus ex animo bene vult.

Eſt præcipuus bonarum literarum fautor.

Singulari & propenſe beneuolentia operatur in ſacris.

Mu as complectitur.

Literarum amator magnificus.

Literatis nunquam patitur deeſſe patrocinium.

Optimus epiſcopus.

Eſt dominici gregis peruigil obſeruator, & cuſtos indefeſſus.

Hic cũ inter aulicos primus agere poſſet, nuſquam tamen ab ouilis ſui conſpectu ne vnguem quidem latum abſcedit.

Eſt ſaluti ſui gregis ſic ſemper addictus, vt animarum ſalutem potius quærat, quam ouium lanam deglubat aut deglabret.

Omnibus eſt in confeſſo, quãtum ſit ſuum ſtudium obſeruandæ non ſolum religionis, verum etiam amplificandæ.

Agit præſulem nulla ex parte non egregium.

Omnium eorum quæ ad curam gregis Chriſtiani ſpectant obſeruantiſſimus.

Illi nihil eſt Chriſti gloria antiquius.

Dignitatem pontificiam vitæ integritate conduplicat.

Ornamento vitæ non minus quàm pontificio titulo clariſſimus.

Digniſſimus eſt qui pontificij muneris honore ſit auctus.

Suſcepto pontificio munere, cum laude eximia & ſumma ratione ſalutis popularis perfungitur.

Suæ vitæ ornamentis plurimum ſplendoris ac dignitatis addit muneri pontificio, per ſe licet ampliſſimo.

Epiſcopus multis modis magnus ac ſuſpiciendus.

Præſul reipublicæ Chriſtianæ ſupra quam dici queat ſalutaris.

Epiſcopus nulla re non maximus.

Parochus æternę hominum memoriæ cõmendandus.

Gregem Chriſti ſuæ curæ creditum ſedulo tuetur, alit, fouet, paſcit.

Epiſcopum agit omni ex parte integerrimum.

Sua vigilantia firmatur eccleſia, & quæ ægerrimè laborare cœperat, iam nunc mẽbratim conualeſcit.

Auxiliũ expoſtulauit eccleſia, quod grex ſuus iam perſentiſcit.

Tu procul abhorres à protomyſtarum noſtri temporis moribus.

Tu canum & auium oblectamenta aſpernaris.

Tu morionum ſcortorumque & lenonum greges fouere nihil curas.

Non es addictus ſtudiis improbis, ſacris ordinibus minime conuenientibus.

In te ſummæ cuiuſdam maieſtatis decus conſpicitur.

Tuis partibus elegãtiſsimè fungeris, dum ſubditos æmulatione tuarum virtutum ad ſtudia rei diuinæ cohortatis.

Tu ſacerdotium ſuſcepiſti, vt tuis ſanctiſſimis prædicationibus vitia gregis tui reprimeres & virtutem inſeminares.

Non quæſiuiſti in adipiſcendo hoc ſacerdotio, quantum comportati nummi inde referres, ſed quantum ſubditis eſſes profuturus.

Tu in exercendis paſtoralibus ſarcinis, animarum ſalutem & gregis inſtitutionem ſolertiſsimè obſeruas.

Pertinaci indulgentia & ſcrupuloſa cura, ſuperorum cultui excubas.

Tam ſancta támque ſalubris eſt tua vita hucuſq; & integra, vt tuarum virtutum, exempla tuo gregi imitanda clariſsimè clare nt.

Tuorum ſubditorum animis virtutes inſeris, vitia prorſum extinguis & elimnas.

A te paſtore vigilantiſsimo ſeptus eſt populus mitiſsimè, & perhumaniter regis.

Dignoſceris certiſsima noſtræ diocœſeos ſalus,

Penes te ſuperorum & mortalium cõſenſu regimen Campani ſoli certiſſimè eſſe voluit.

Tua cœleſti prouidẽtia virtutes benigniſſimè fouentur, & vitia ſeueriſsimè vindicantur.

Ex ignobili factus eſt ſua virtute nobilis.

Eſt nouus homo. Nouum agit hominem.

Hunc quaſi ex gregario milite ſua virtus ad dignitatem prouexit.

Eſt homo per ſe cognitus. Suam ſua virtute peperit nobilitatem.

Nulla ſuorum maiorum commendatione ad ſummam dignitatem per omnes honorum gradus ſua virtus eum extulit.

Nullo natalium ſplendore ſed ſola virtutis opinione eum ad tot honores euexit fortuna. Hic ſuis maioribus virtute præluxit. Hic ſuæ poſteritati nobilitatis initium peperit.

Ab eo ſui generis nobilitas incœpit.

Eſt claritudinis ſuorum natalium origo.

Bene valet.

Quàm rectiſsime valet.

Eſt bona & incolumi valetudine prædi-

tus.
Valet belliſſime. Perbelle valet.
Ei ſupperit valetudo pro ſua voluntate.
Valet baſilice, athletice, pancratice.
Sanus eſt & incolumis. Eſt donatus ſalubri valetudine.
Aëris temperies ſaluberrima valetudine eum afficit.
A quouis morbo liber eſt, immunis, alienus.
Feliciter valet. Recte habet.
Eſt viridi & vegeta valetudine.
Proſpere valet & perquàm fauſte.
Proſperrima valetudine fruitur.
A quouis morbo eum incolumem præuat aeris clementia.
Inoffenſa viuit valetudine.
Salubritatem corporis adhuc retinet.
Eum commodiſſima valetudo tenet.
Facies ſua loquitur eum perbelle valere.
Totus valet tum corpore tum animo.
Corpus ſuum belle habet.
Nulla parte laborat.
Corpus ei valet.
Proſpera valetudine adhuc vtitur.
Eſt bona valetudine, fauſta, incolumi, fœlici, proſpera, ſecunda, integra, baſilica, athletica, pancratica.

Pulchre valet.

Male valet.

Vtcunq; valet. Non optime valet.
Sic valet vt antehac peius nunquam.
Valet vt ſolent quibus cum medicis res eſt.
Valet ſecus quàm velit.
Eſt valetudine haud ſanè commoda, incõmoda, perquam incommoda, infœlici, parum proſpera, parum ſecunda, mala, aduerſa, infauſta, imbecilla, dubia, mediocri, longe alia quam vellet.
Eſt ea valetudine qualem hoſtibus noſtris optamus.
Res ſua male habet. Male ſe habet.
Morbo graui laborat. Laborat è febri.
Oborta eſt febricula quæ eum male habet.
Vexatur quartana febri. Aduerſa valetudine tenetur.
Aegra valetudine premitur.
Morbo cruciatur. Peſſime valet.

Dignus longa vita.

Dignus eſt qui quàm diutiſſime viuat.

Dignus vt quam diutiſſimè agat in terris, Chriſtophorus. Balliſta. Longiſſima vita dignus.
Dignus qui annos Neſtoris vincat.
Dignus cui perpetuos annos concedãt ſuperi.
Promeritus eſt, vt immortalitas ei decernatur.
Dignus eſt qui annis ſuis triſeclem Neſtora vincat.
Dignus qui ſit cornice viuacior.
Dignus qui ſit ad multos annos fœlix.
Dignus qui in dies euadat fortunacior.
Dignus perpetui cui decernantur honores.
Dignus qui Parcarum ſæuitiam non ſentiat.
Dignus qui fato ſit ſuperior. Meretur æternitatem.
Promeritus eſt vt nunquam conſeneſcat néque emoriatur.

Sanus.

Melius ſe habet. Vires recuperauit.
Eſt ſua valetudine confirmatus.
Reualuit à morbo. Conualuit à febri.
Se mihi hoſpitem obtulit. Suam valetudinem confirmauit.
Eſt firmiori valetudine quàm antehac.

Eſt à graui valetudine fi miſsimus,
Eſt omni morbo liberatus.
Priſtinam ſalubritatem recuperauit.
Eſt redditus ſaluti.
Nunc vegeto ſolidóque corporis robore præſtat.
Eſt ſuo morbo leuatus. Deſiit ægrotare.
Eſt priſtinæ ſaluti reſtitutus.
Ereptus à morbo.
Morbo ſolutus.
E mediis faucibus mortis euaſit, emerſit, enatauit.
Saluti redditus eſt. Ex morbo iam conualuit.
Priſtinæ incolumitati eſt redditus.
Priſtinam recuperauit ſalutem.
Reſtitutus eſt priſtinę valetudini & eidem incolumi.
Eſt priſtina ſalubritate donatus.
Belliſsimè valet, floret, ac triumphat apud ſuos.
Si tu recte vales vt cupio, eſt quod vehementer gaudeam.
Te fœliciſsime valere cupio.
Te diu incolumẽ ſeruet immortalis Ieſus.
Mihi pro mea volũtate valetudo ſupperit.
Eſt ſibi abundè reſtitutus.
De reddita quiete dici non poteſt quàm

tibi gratuler.
Incolumem te esse lætor. Parisios incolumis appuli.
Nos, gratia superis, mediocri valetudine affecti huc venimus.
Febris aufugit in malam rem, stomachus valet.

Grauiter ægrotat.

Ægra valetudine oppressus decumbit.
Aduersa valetudine detinetur.
Aegritudinis casus eum lecto affixit.
Suum corpus morbido frigore pertentatum indolescit.
Est rabida febri afflictatus.
Imbecillitate valetudinis occupatus.
Difficili morbo offensa est sua valetudo.
Nondum est à graui valetudine securus.
Est morbo graui æger. Aestu febrili iactatur.
Graui vehementiq; morbo afflictatur.
Morbus suus in dies vehementius ingrauescit.
Sui vultus serenitas ægritudine obnubilatur.
Trepidat sibi pectus & ægris faucibus exudat grauis halitus.

Surgit tibi lutea pellis. Multo dolore cruciatur.
Tactu hominum indolescit, tanta est sui morbi violentia.
Tactu hominum velut vulnera pro morbi grauitate indolescit.

Vulneratus.

Graui vulnere saucius.
Graue vulnus accepit.
Multis fuit vulneribus obrutus.
Lethaliter vulneratus.
Lethali vulnere pene affectus.
Saucius multifariam factus est.
Multa illi facta sunt vulnera.
Vulneribus defatigatus spirans erat adeò vt defloeret sanguis.
Ad cruorem saucius.
Plagifer totus.
Hiulcum vulnus accepit. Variis consauciatus modis.

Prouidens.

Est Prometheus alter. Prouidentia singulari præditus.
Prouidentia nulli secundus.
Summa prouidentia perquàm insignis.

cum prudentia certat.
Nihil eo prouidum magis. Nunquam in cautus futuri.
Futurorum neque incautus neq; ignarus.
Egregiè ſibi ſuiſque rebus prouidet & conſulit.
Nihil eſt quod in ſua prouidentia deſideres.
Sic ſibi prouidet ac conſulit, vt futura incautum eum nunquam opprimant.
Sic prouidus eſt vt futuri ſēper præſcius fuiſſe videatur.
Nemo hoc homine altiori prouidentia præditus.

Laudat eum.

Magnificè eum commendat. Magnificis laudibus afficit.
Incredibili laude proſequitur.
Multis laudum titulis cœlo tenus effert, & extollit.
Suis laudibus in cœlum euehit.
Maximis laudibus extollit, cupit efferre ac extollere.
Tantum abeſt, vt hominum damnet, vt ſumma proſequatur laude.
Inſigni laude effert, & ſemper cenſuit eſferendum.
Inſigniter eũ probat, laudat, ac cõmendat.

Non potuit hominem non vehementer laudare.
Multitiugis laudibus cumulat.
Eum ſua virtus laudibus fert in cœlum.
Mactat honoribus & laudatione ingenti cumulat.
Laudibus innumeris hominẽ ſuper aſtra ferebat.
Laudes in eum aceruatim effundit.
Suas laudes encomiis celebrat.
Eſt ſuarum laudum tibicen. Eſt ſuus encomiaſtes.

Laudandus.

Nullo laudum genere non efficiendus.
Dignis celebrandus encomiis.
Non eſt illi debita laus præripienda.
Sua laus neque intercidet vnquam, neque intermorietur.
Excelſo loco ſitæ ſunt ſuæ laudes, quæ aliud tempus requirunt, vt commodius prædicentur.
Præclara multa & omni laude cumulatiſſima in eo circunſpiciuntur.
Eſt vir ſine præfatione publici honoris nunquam nominandus.
Eſt vir cuius laudes pleríque omnes abundè extollunt.
Neminem conuenio (conuenio autem

plurimos) quin omnes eum maximis laudibus in cœlum efferant.
Nemo extat quin grata oratione ſuas laudes cupiat celebrare.
Suę laudes ſunt dignis encomiis celebrandæ.
Eſt publico præcone dignus.
Dignus eſt publicis præconiis.
Publicis præconiis celebrandus.
Dignus, cuius laudes doctiſſimi quíque prędicent, decantent, buccinentur.
Publicæ famę prędonio dignus.
Vir laude omni ſuperior.
Dignus eſt quem omni laudum genere proſequantur omnes.
Dignus cui effuſiſſimę tribuantur laudes.
Dignus cuius encomia decantent omnes.
Publicis encomiis prædicandæ ſunt ſuæ virtutes.
Dignus eſt qui eximia laude ornetur.
Ampliſſimis laudibus eſt honeſtandus.
Dignus quem humaniſſimus quíſque laudibus honeſtare cupiat.
Inter illuſtriſſimorum hominum laudes ornatiſſimus locus ſuę glorię relictus eſt.
Omnes de eo honorifice loquuntur.
Perfectæ laudis ampliſſimum teſtimonium ei reddunt omnes.
Suarum virtutum merito vnicè laudandus eſt.
Promeritus eſt qui magnis encomiis ornetur.
Eſt prędaris encomiis ornandus.
Eum certatim laudant omnes.
Multi tum denique probi creduntur, quũ Eum maxime laudauerint.
In eum laus omnis congeritur.
In eum laudem congerunt & coaceruant omnes.
Eo vno laus omnis inferior eſt.
Haud aliter laudari poteſt, niſi vt omnem illi laudem imparem eſſe fateamur.
Homo eſt cœlitus demiſſus qui nulla niſi cœleſtis plúſquam humana laude eſt celebrandus.
Hunc hominem dubium eſt, morúmne & probitatis candoríſque & ſuauitatis, an ingenij magis laude admiremur.

Famatus.

Famę celebritate conſpicuus. Famę incorruptæ.
Famę ſuæ nitore clarus.
Nobilior eſt ſua fama quam vt vnquam intercidere aut emori debeat.

Famę celebritate etiam abſentibus cognitus.
Vir eſt famę haud incelebris. Eſt nominis famigeratiſſimi.
Illeſę adhuc famæ. Vir famæ celebretiſſimæ.
Inter bene famatos famigeratus.
Famigeratiſſimum nomen ſibi quæritauit.
Fama eum vindicat à fortunæ iniuria, nec patitur diu deliteſcere.
Super omnia mores ſic integri ſunt, & fama ſic illibata, vt nemo ſit tam impudens ſycophanta, quem non pudeat male loqui de te.

Laudatus fuit.

Mira & incredibili laude fuit affectus. Inſignem laudem eſt adeptus. Laudem non vulgarem conſecutus eſt.
Inſignem multorum iudicio gloriam reportauit.
Immortalem laudem ſibi peperit.
Magnum decus, etiam quod ferro petendum fuiſſet, retulit.
Egregiam laudem adeptus eſt. Summa laude fuit honeſtatus.

Laudabitur.

Suis monimentis immortalitatem apud

poſteros ſibi parauit.
Extruxit monimentum ære perennius.
Reliquit quo ſe vixiſſe teſtetur.
Reliquit perpetuum ſuę glorię monimentum.
Suis præclaris operibus poſteritatem ſibi deuinxit.
Immortalitatem nominis ſibi cõciliauit.
Reltquit poſteris admirationem ſui nominis.
Nomen æternum ſibi peperit. Multa relinquet argumenta, quibus vixiſſe probatur, prętęr ętatem.
Memoriam ſui nominis è ſitu & puluere vindicauit.

Amicus.

Mihi factus es longè charior quàm antè fueras, ex deguſtatis ingenij monimentis, & ob incredibilem morum comitatem.
Mihi cum homine perpetua fuit neceſſitudo.
Tecum mihi intercedit neceſſitudo.
Ad amicitiam planè factus videris.
Tuis poſſeſſionibus accedo amicus neutíquam fucatus.
Vir eſt mihi vnicè clarus. Effuſiſſime à me diligitur.

Famę celebritate etiam abſentibus cognitus.
Vir eſt famę haud incelebris. Eſt nominis famigeratiſſimi.
Illeſę adhuc famæ. Vir famæ celebretiſſimæ.
Inter bene famatos famigeratus.
Famigeratiſſimum nomen ſibi quæritauit.
Fama eum vindicat à fortunæ iniuria, nec patitur diu deliteſcere.
Super omnia mores ſic integri ſunt, & fama ſic illibata, vt nemo ſit tam impudens ſycophanta, quem non pudeat male loqui de te.

Laudatus fuit.

Mira & incredibili laude fuit affectus. Inſignem laudem eſt adeptus. Laudem non vulgarem conſecutus eſt.
Inſignem multorum iudicio gloriam reportauit.
Immortalem laudem ſibi peperit.
Magnum decus, etiam quod ferro petendum fuiſſet, retulit.
Egregiam laudem adeptus eſt. Summa laude fuit honeſtatus.

Laudabitur.

Suis monimentis immortalitatem apud

poſteros ſibi parauit.
Extruxit monimentum ære perennius.
Reliquit quo ſe vixiſſe teſtetur.
Reliquit perpetuum ſuę glorię monimentum.
Suis præclaris operibus poſteritatem ſibi deuinxit.
Immortalitatem nominis ſibi cõciliauit.
Reltquit poſteris admirationem ſui nominis.
Nomen æternum ſibi peperit. Multa relinquet argumenta, quibus vixiſſe probatur, prętęr ętatem.
Memoriam ſui nominis è ſitu & puluere vindicauit.

Amicus.

Mihi factus es longè charior quàm antè fueras, ex deguſtatis ingenij monimentis, & ob incredibilem morum comitatem.
Mihi cum homine perpetua fuit neceſſitudo.
Tecum mihi intercedit neceſſitudo.
Ad amicitiam planè factus videris.
Tuis poſſeſſionibus accedo amicus neutíquam fucatus.
Vir eſt mihi vnicè clarus. Effuſiſſimè à me diligitur.

Eſt mihi mea vita charior. Luce magis dilectus.

In meam amicitiam abunde incidit.

Me ſibi benignitate haud vulgari deuinxit.

Eſt mihi benignitate haud vulgari deuinctus. Meæ amicitię palmam tenet. Eſt mihi propriis oculis charior.

Eſt mihi magna neceſſitudine coniunctus.

Amor meus eſt in eum ſingularis.

Eum ſumma beneuolentia complector.

Si in conſuetudine teneor.

Eſt animæ meę pluſquam dimidium.

Arctiſſimo amicitię vinculo mihi innexus eſt, coniunctus, copulatus. Tenaci quodam amicitiæ glutino mihi eſt copulatus. Eſt irrupta amicitiæ copula mihi coniunctus. Magna inter nos neceſſitudo incidit.

Eſt mihi (vt opinor) indiuiduus.

Eſt amicorum meorum candidiſſimus.

Eſt amicus coniunctiſſimus. Eſt mihi amicus pluſquam Pyladæus. Amore indiſſolubili coniungimur.

Eſt mihi cum homine amicitia non vulgaris.

Vix dici queat quãto amore eũ proſequor

Formulæ amicitiæ.

Abſcribi, aſciſci, arrogari numero tuorum amicorum velim. Eſſe in albo.

Inter ordines amicorum vellem referri.

Annumerari vellem gregi eorum, quos effuſe diligis.

Memineris te amiculo commendatiſsimo vti.

Te mihi doctrinæ cuiuſdam ſingularis admiratio conciliauit.

Amicus eſt multo omnium ſuauiſsimus.

Quum morbo grauarer, pecunia egerem, aut alio quouis malo premerer, amicum egit.

Semel hoc tibi perſuadeas velim, tuo in me animo tam propenſo, tam candido, tam modeſto, tam ardenti, tam amico nihil eſſe neque charius quicquam neque iucundius.

Crede me tibi ſic planè eſſe affectum, vt tam dulce tui in me amoris bonum nolim, vel cum vniuerſis Arabum opibus commutare.

Non eum ex albo amicorum meorum expungam.

Ab amici officio abſens non recidiſti.

Ego non inhumaniſſimus modo ſimplex verum etiam ingratiſſimus

si patiar te expingi cathalogo amicorum.
Sentio te mihi ex animo amicum.
Tua sanctitas me habebit amiculum minimè fucatum.
Tibi notum, charúmque esse, prę cipuam quandam fœlicitatis partem esse duco.
Verbis consequi nequeam, quam mihi gratus sit tuus in me tam propensus animus.
Inueni apud te summam gratiam.
Animo meo charus es, & me arbitror non prorsus inuisum.

Sumus verè amici.

Nõ est fucata quæ nos cõiungit amicitia
In nostra amicitia nihil est fuci, nihil præstigarum.
Puto amicitiam nostram non à cœlo constare, vt in surdis brutísque rebus.
Amicitia nostra non refertur accepta merito cœli.
Amicitiam nostram conciliarunt mores incorrupti, & vera iudicia.
Solidissimo glutino amicitia nostra ferruminatur.
Non nos syderum defluuia coniunxerunt sed q̃ honestatis causa paratur amicitia.
Amor qui nos inuicem innexuit & Herculeo (vt dici solet) modo copulauit, indissolubilis à me hacten⁹ existimat⁹ est.
In amore non ita languemus vt debeamus, veluti quibúsdã habenis, retineri.
Hospitum iunximus familiaritatem.
Tecum (cui amplissimę quidem fortunæ, sed ampliores ingenij vires) affinitatem contraxi.
Amicitiam maioribus officiis, his modicis principiis ortam, locupletiorem in dies facere par est.
Talia gessimus amicitię fundamenta, vt ea nulla vnquam temporum iniuria possit abolere.
Asciui te amicum mihi. Tibi mecum intercessit amicitia.
Nullam amoris inter nos iacturam factum iri putes.
Tecum non temporariam, sed perpetuã amicitiam statui.
Vellem per aliquod meritum mihi viam munire ad tuam amicitiam.

Semper erimus amici.

Amicitię nostrę vigor nullo temporis spacio excutietur.
Nulla locorum intercapedine conuelletur amicitia.
Silentio officiorũ non polluetur amicitia.

Nulla negligentiæ rubigine decolorabitur amicitia.

Præstigiæ nullę nostris amicitiis insunt.

Nulla sunt nostræ amicitiæ ostentamenta.

Perpetuus erit nostræ amicitiæ candor.

Non sumus ex eorum numero amicorum qui velut hirundines æstate: secundis rebus adsunt, aduersis verò, quemadmodum illæ ingruente hyeme, euolant.

Firmissimo amicitiæ præsidio sumus præcincti.

Nunquam cõseneſcet mutuus ille amor, qui nos coniungit.

Nunquam obliterabitur amicitia. Obliuia nulla sentiet.

Indies solus amicitiam nostram excutiet, qui vitam.

Nostris è pectoribus non prius elabetur amicitia quàm anima.

Præter vnam mortem, nullus omnino casus amicitiam nostram obliterabit.

Tenacior est, firmiorque nostra amicitia, quàm vt viuis nobis in obliuionem venire possit.

Præter vnam mortem nulla res amicitiam nostram delebit.

Dum spiritus his oculis, his manibus,

imperabit, altissimis radicibus nostra amicitia hærebit.

Nostra amicitia radices egit altius quàm vt vnquam euelli possit.

Quandiu supererit in nobis halitus non quibit amicitia nostra dissolui.

Dum in viuis agemus, viuet nostra amicitia.

Is dies vitæ finis erit, qui obliuionis amitiæ initium.

Idem casus has animas, amicitiámque nostram ex animo euellet.

Donec superstites esse nos sinent superi, integra manebit amicitia.

Dum quicquam vitalis caloris in nostris palpitabit pectoribus, mutuus hic amor non euanescet.

Non fortuna est nobis vita diuturnior, quàm amicitia.

Non erit breuior amicitia, quàm ipsa vita. Non minus durabilis erit hæc nostra amicitia, quàm hæc ipsa vita.

Ero tibi semper amicus.

Me tibi eripiet dies, qui amicitiam in te meam adimet.

Ipse mihi subducar prius, quàm te amare desiuero.

Haud longior erit mihi lucis huius fruitio, quàm tua benignitas.

Non mihi posterius suppetet viuere, quam te amare.

Extra me citius fuero, quã amor tui intra hoc pectus esse desinet.

Vita hæc, tuíque amor, pari studio ad metam decurrent.

Non extabit hoc caput, vbi tam singularis meus in te amor disperibit.

Donec super terram acturus sum, non cõmittam, vt obsoleſcat apud me amor tui tam eximius.

Mors vna meum in te amorem nostris è præcordiis emouebit.

Donec vlla vitæ portio his in artubus resi-debit, tu à meo amore nunquam aberis.

Quamdiu sanguinis vlla pars hoc in corpusculo calebit, nunquàm apud me refrixerit tui amor.

Mihi quidem dum vita aderit, meus in te amor nunquam ab animo meo est abfuturus.

Quousque manebit huius animi corpusculíque copula, tu à meo amore nullo tempore seiungeris.

Spiritus ipse prius ex huius corpusculi domicilio demigrabit, quã animo meo impressus tui amor deleatur.

Eadem erit & viuendi, & te amandi meta.

Non arctioribus pomeriis meus in te amor claudetur, quàm ipsa.

Quoad vlla vena mihi vitali tempore saliet, dulce mihi fuerit te amare.

Quantum mea Lachesis fatale flamen extendet tantumdem extendetur & meus in te amor.

Eadem mihi & viuendi & te amandi mensura fuerit. Quo ad corporis molem flatus viuificus sustinebit, ero tui amantissimus.

Dum lucis vsum cœlitum indulgentia cõcedet, te semper amabo.

Dum vitam permittant superi, non committemus, vt mei in te amoris vnquam obrepat obliuio.

Donec mea non deficiet anima, fuero tui nominis studiosissimus.

Quoadúsque sole volubili fas erit frui, me habebis tui amantissimum.

Viuum me non videbit qui videbit tui nõ amantem. Quantopere vita mihi dura tura est, anima quidem hæc manebit tui amantissima.

Nominis ante mei, quàm tam rari amici, ventura sunt obliuia. Viuenti quidẽ mi-

hi haud vnquam excidet tui amor.

Nulla æui diuturnitas tui apud me amicitiam obliterabit.

Non niſi mecum mei amor extinguetur.

Ante fatalem diem è meo animo non eliminaberis.

Ante obitum non deſiſtam te amare.

Ante ſuprema funera non ceſſabo eſſe tui ſtudioſus.

Non ante exacta vitæ flamina te queam non amare.

Viuo quidem mihi tuus amor haud vnquam effluet.

Meum in te amorem nulla vnquam ætas antiquabit.

Ante ſummũ diem non abrogabitur meus in te amor.

Per omnem vitam ero tui amantiſſimus.

Nulla neque locorum, neque temporum iniuria efficiet, quo minus ſim tui ſtudioſus in vita.

Per omnẽm vitam tibi amoris glutino adhærebo.

Meo ſenſu carebo, priuſquam eo iunctiſſimi hominis carituras ſim amicitia.

A meis ipſe membris antè diſtrahar, quam tu ab amore meo diuellaris.

Mors mihi citius acciderit, quàm odium tam dilecti hominis.

Certum eſt, mortem oppetere potius, quã amorem tui non iugiter obtinere.

Tui quidem, aut mecum, aut nunquam eſt interiturus amor.

Donec apud ſuperos agitabimus, nunquã mihi inceſſet odium tam chari amiculi.

Nihil tam arduum hæc vita mihi gignere queat, vt tui amorem ex his præcordiis poſſit exrudere.

Nulla res tam atrox mihi poſſit in hac exoriri vita, quæ odiũ tui mihi conciliet.

Sic in me radices egit amor tui, vt nullis omnino caſibus, qui quidem viuis ſoleant accidere, ſit vnquam ceſſaturus.

Iis nimirum monimentis amori meo conſecratus es, vt ea nullum æui ſpacium valeat demoliri, niſi fortè mors cui nihil rerum mortalium non cedit.

Niſi ipſe mortalis eſſem, non dubitarem hunc de te amore immortalem fore polliceri.

Si immortalis eſſem, immortalis itidem foret tui apud me amor. Eiuſmodi ſtatuã in animi mei penetralibus tuus amor arexit, vt ea, quoad me tellus ſuſtinebit nullo caſu ſit diruenda.

His titulis inſcriptus es cordi meo, vt eos nulla temporis iniuria poſſit vnquam exedere.

Non niſi vnà cum ætate amor tui in me conſeneſcet.

Ipſe mihi prius excutiar, quàm tui amor ex adytis cordis exigatur.

Id vnum & confirmo, & præſtabo, donec in mortaliũ numero futurus ſum, amor tui apud me ſingularis, è ſcrinio meæ mentis nunquam dimouebitur.

Vt omnia tempus poſſit, certè hoc vnum illi licebit nunquam vt viuo mihi, tui odium pariat.

Donec me tellus alet, vnum illud nunquam quibo dediſcere, videlicet tam rarum ſedalem odiſſe.

Donec futurus ſum *epicthonios* (vt Hemerico dicam verbo) amorem tui ſemper obtinebo.

Amorem in te meum perpetuò pariter cũ ipſo vitæ progreſſu producam.

Superſtiti mihi ſublimitatis tuæ amorem nullus vnquam dies expunxerit.

Corpore quidem abs te diſtrahi potero, verum animo te ſemper intuebor.

Quoad vitam numina largientur.

Donec aura vitalis hos artus moderabitur,

tur, tu à meo amore nullo momento es abfuturus.

Vſque adeo penitus his præcordiis meus in te amor eſt impreſſus, vt nullo vnquam pacto videatur eradendus.

Vt omnia tempore mareſcant, tui certè amor ad occaſum vſque vitæ apud me vigebit.

Arctiori amore te complector quàm vt viuo mihi elabi poſſis.

Eadem me lux exanimem videbit, quę tui conſpiciet immemorem.

Adeò viuam quandam amoris imaginem pectori inſculpſiſti meo, vt vix eã mors ipſa ſit abolitura.

Non ero amore tui viuacior.

Tam viuax erit tui apud me amor, vt ipſe non ſim futurus viuacior.

Nunquam intercidet apud me tui amor, donec ipſe non intercidero.

Semper experieris me tui amantem, donec vitæ particeps ero.

Expers huius vitæ fuero, priuſquam ab amore tui alienus.

Adeo viuax eſt meus in te amor, vt ipſe illi non ſim futurus ſuperſtes.

Altius meo amori inſediſti, quàm vt vllã te res inde queat emoliri.

Meus in te amor cordi meo tenacius inhæret, quàm vt præter mortis casum quicquam aliud eum queat eiicere.

Penitius hoc in pectore conditus est amor tui, quàm vt hic vlla ratione sit excludendus, donec mihi vitam fata non inuidebunt.

Interius insitus es amori nostro, quàm vt inde, queas extirpari.

Fixius impressum est cordi meo simulachrum tui amoris, quàm vt superstiti possit vnquam extrahi.

Amor tui cogitationi meæ penitius impressus est, quam vt eum sit vlla ætas abrogatura.

Dũ vita suppeditabit, nihil extiterit quod fixum animo meo amorem tui possit abolere.

Donec aura vescar ætherea subinde tui fuero perstudiosus.

Fieri nunquam poterit, vt vel viuam parum tui studiosus.

Donec apud superos commorabor, ne tota quidem Læthos aqua animum in te meum poterit labefactare.

Vitam modo deus impartiat, ego tibi animum perpetuo tui munitissimum pollicebor.

Si quis mihi vita functo sensus erit, tam dulci amiculo vtar, tantum abest, vt viuus sim eum osurus.

Omnia mihi citius acciderint in vita quã odium tui.

Tum sursum versus recurrent omnes (vt Græcis est in prouerbio) quum potero te odisse. Ante leues alto pascentur in æthere cerui, quã me viuum capiat odium tui.

Iis coloribus in tabula pectoris nostri depicta est mei in te amoris imago, vt eam nulla annorum series possit eluere.

Ne supremus quidem vitæ dies me tui osorem deprehendit.

Sospite vita non me fugit amor tui.

Salua vita hac non demorietur apud me amor tui.

Quoad hæc mihi vita comes erit, comitabitur & iucundissimus amor tui.

Non auolabit à me amor tui, nisi auolante vita. Ad supremum vsque viuendi limitem meus in te amor perseuerabit.

In retinendo tui amore non fuero mihi dissimilis, nisi viuus esse desiero.

Donec hoc vitę munus diuina benignitas mihi saluum esse volet, non intermorietur apud me tam eximius tui amor.

Vita defungar prius, quàm te amare ceſſabo.

Diem obiero citius, quàm te odiſſe incipiam.

Clauis adamantinis noſtro amori infixus es, quos non niſi vna mors valeat abrumpere.

Ad ipſos vſque cineres pergam te amare.

Ad extremam vſque ſenectam amor tui me comitaturus eſt.

Per vniuerſum vitæ ſpatium te amore proſequar.

Ad extremum vſque rogum meus in te amor prorogabitur.

Fatalis ille dies denique me tui oſorem eſt reperturus.

Dabo operam, vt meus in te amor ad libidinem vſque proferatur.

Nunquam mihi quicquam obtinget in vita, neque tam lætum, neque tam acerbũ quod tui nominis amorem é ſinu pectoris mei queat depellere.

Quoad hic animus in hoc corpuſculo tenebitur illigatus, non exultabit meo animo amor tui.

Citius futurum eſt, vt alterum in orbem tui amorem mecum deferam, quàm vt hic abiiciam.

Animam egero priuſquàm te amore complecti deſiero. Si quãdo corpus vmbram ſuam poterit effugere, hic animus te quibit odiſſe.

Non antequàm diem vitæ nouiſſimũ clauſero, deſiturus ſum te amare. Quã longa dabitur vita, tam erit longa amicitia tui.

Par nobis erit amoris tui qui vitę modus.

Te amauero, quoad auras carpſero vitales.

Abſit vt breuior fuerit amor tui, quã vita.

Quandiu ſuperabo, tandiu te amare non grauabor.

Vita orbabor, antequã amor tui me relinquat. Supero priuabor lumine (vt priſcorum more loquar) citius quàm amor tui ex animo meo deleatur.

Inextinctum tui amorem ſemper tenebo

Nulla res odium tui mihi inuexerit, niſi quæ me ex hac luce euexerit.

Gaudium.

Magnopere lætatus ſum.

Gaudio non parum multo affectus.

Inceſſi multi iugis lætitiis. Totus in lætitiam fuſus ſum.

Præ gaudio mihi viſus ſum deſipere.

Geſtiebam præ gaudio. Exiliebam magnitudine gaudij.

Lætitia pene deſipui.

Multum lætitiæ hauſi.
Inceſſit animo meo lætitia non mediocris.
Inuaſit animum meum ingens lætitia.
Fui gaudio ſuffuſus, perfuſus, delibutus, delinitus, demulctus, illectus.
Noua quædam lætitia mihi parta eſt.
Nouum quoddam obortum fuit gaudiũ.
Summum mihi gaudium ex hoc allatum eſt.
Ineffabili gaudio hoc me perfudit.
Incredibili lætitia literæ tuæ me delibutum reddiderunt.
Hoc ipſum ſingulari gaudio deliniuit mẽtem meam.
Ex hoc nuncio ſingularis mihi lætitia inuecta eſt, profecta eſt, obtigit.
Effecerunt nuntia, vt gaudio prorſus exilirem.
Fui expletus lætitia. Nouo fui correptus gaudio.
Animum meum cœpit incredibilis lętitia.
Noua animo meo aſperſa eſt lætitia.
Vix eram apud me præ gaudio. Hoc inuſitata me demulſit lætitia. Totus lætitia, exultaui.
Præ magnitudine gaudij geſtiebã. Inſueta animo ingrauit lætitia. Dici vix que-

at quantum mihi letitiæ obortum fuerit.
Vix poſſem ſermone conſequi, quantum gaudij ex hoc mihi natum ſit.
Multam vim gaudij tuæ mihi literæ ſuppeditarunt.
Deus optime quantas letitiæ cauſas tuæ literæ mihi ſubminiſtrárunt.
Maiorem mihi attuliſti lætitiam quam vt explicare poſſim.
Verbis eloqui nequeam, quantis gaudiis tuæ me onerarunt literæ. Tuæ literæ me gaudiis onuſtum reddiderunt.
Vnice gauiſus ſum. Literæ tuæ vberrimã lætitiæ copiam effuderunt. Ingens animo meo obrepſit lætitia.
Noua gaudiorum vis mentem meam occupauit.
Immenſa lętitia me totum obſedit. Tu me gaudiis exaturaſti.
Hoc mihi attulit incredibile gaudium.
Incredibile dictu eſt, qua lætitia perfruebar. quibus gaudiis exultabam, quanta voluptate bacchabar.
Tuæ me literæ oppido gaudibundum, effecerunt.
Tuis literis oppido quàm lætabũdus ſum affectus. Schedę quas abs te miſſas accepi noua quadam gaudiorum luce pectus meum ſerenarunt.

Tuæ literę fuerũt in cauſa, vt affatim gaudeam. Tuis literis effectum eſt, vt totus exultarem gaudio. Vix poſſum ſermone conſequi quantum gaudiorum ex tua natum ſit mihi epiſtola.

Maiorem lætitiam tuæ mihi tabellæ attulerunt, quàm vt explicare poſſim.

Vix credas, quantum lætitiæ literæ tuæ in animum inuexerunt meum.

Inſpectis tuis literis, incredibilis quidam æſtus lætitiæ pectus meum ſubiit.

Nihil poſt hominum memoriam gratius ſed ne tẽpore quidem ipſo oportunius, accidere vidi, quàm tuas literas.

Nulla res poſthac poteſt interuenire tanta, quæ mihi ægritudinem afferat, tanta mihi oborta eſt lætitia.

Acceptis tuis literis in limine pendebat ſinus.

Liberalis.

Liberalitatis laude clarus. Inſigniter liberalis. Inſignis eſt ſua munificentia, non fama tantum, verumetiam titulo & numeris.

Summa munificentia nemini non eſt grata. Tanta eſt ſua liberalitas, vt non amicis magis, quàm inimicis grata ſit.

Eſt latus in paludibus. Largus in miſericordia. Dat ex ipſo horreo. Vbertim & magnifice largitur. Plena manu largitur. Boues immolat.

Ambabus manibus largitur.

Largo ſuæ munificentiæ imbre aſpergit omnes. Nihil eo liberalius.

Nihil eo vno munificentius.

Inſigni liberalitate conſpicuus.

Delectarunt me literæ & nuncia.

Hæc nuncia me magnopere delectarunt.

Mirum in modum animum meum exhilararunt.

Summopere recrearunt. Haud mediocrẽ attulerunt voluptatem.

Voluptati fuerunt haud vulgari.

Incredibili voluptate me perfuderunt.

Fuerunt mihi mellitiſſimæ.

Non iniucundæ fuerunt. Non inſuaues fuerunt tuæ literæ.

Delectarunt mirum in modum tuæ me literæ. Maiorem in modum me tuæ delectarunt literæ.

Tuis literis ſum magnopere delectatus.

Delectatus ſum maiorem in modum tuis literis.

Hic nuncius animum meum vehementer exhilarauit.

Hæc nuncia non mediocriter animum

meum refecerunt.

Hiſce nunciis ſum nõ mediocriter animo refectus,

Ex his nunciis incredibilem concepi voluptatem.

Summum gaudium mihi adportarunt.

Ex hiſce nunciis magnam hauſimus voluptatem.

Ex hiſce literis plurimũ hauſi voluptatis.

His è nunciis haud vulgaris voluptas acceſſit. Ex his nunciis mirificum quoddam oblectamentum percepi.

Noua quadam delectatione fui perfuſus.

Incredibili voluptate me delibutum reddiderunt.

Haud parum delectamenti tua mihi conciliarunt nuncia.

Audiendis his oppido quàm ſum delectatus. Singulari voluptate mentem deliniuit.

Eximio quodam delectamẽto me affecerunt hæc nuncia.

Maximæ voluptati mihi fuerunt.

Ex his incredibilem cœpi animo voluptatem. Nimis quàm iucunda mihi fuerunt. Hæc nuncia quicquid in animo mœroris erat, id omne protinus excuſſerunt. Miram animo percepi voluptatẽ, quum

hæc nuncia accepi.

His è nunciis voluptas inſolita animo meo inceſſit. Dictu mirum, quantum voluptatis mihi ex tuis effulſerit nunciis.

Totum me voluptate imbuerunt hęc nuncia. Omnes pectoris mei ſinus voluptate impleuit hic nuncius.

His nunciis nulla res vnquam accidit feſtiuior. Nihil audiui vnquam his litteris lubentius.

Qua credis me affluxiſſe voluptate, quum hauſi hæc nuncia?

Quum hæc nuncia meis auribus increbuerunt, ſtatim animus voluptate ineffabili mihi prurire cœpit.

Quid ego tibi nunc referam, quę voluptas acceptis his nunciis animum meum titiliauit? Animus voluptate velut exundabat, quum hę litteræ mihi redditæ fuerunt. Poſteaquàm hæc nuntia acepi, animus nimirum mihi gaudio efferbuit. Literarum tuarum lepos præcipua quadam voluptate animum meũ remoratus eſt. Mel merum mihi fuerunt hæc nuntia. Quicquid nuntiorum abs te prociſcitur, id mihi ficera ac melle fluere videtur. Opiparis literarum tuarum epulis ſum lautiſſime refectus.

Hæc nuntia fuerunt mihi quauis Ambrosia suauiora.

Tuæ literæ mihi fuere vel mensis Siculis lautiores.

Nulla voluptas, nullæ sunt deliciæ, quas cum his nuntiis conferre velim.

Inter legendum amantissimas amici literas, pectus mihi gaudio subsaltabat.

Meræ deliciæ cordi meo sunt quicquid nuntiorum abs te mihi affertur.

Nullum ego nectar tuis scriptis antepoſuerim.

An ego vllum mel Atticũ cum tuis amantissimis literis contulerim?

Saccarum non est saccarum, si cum tuis literis componatur.

Quod sitienti vinum, hoc mihi hæc fuere nuntia.

Quod apibus cithisus, quod salignæ frondes apibus, hoc mihi tuæ sunt literæ.

Hæc nuntia fuerunt mihi quouis melle mellitiora.

Nil nisi merum delicium tua mihi scripta videntur.

Non tam palato blandiuntur vllæ cupediæ, quàm animum meum hæc nuntia delinîuerunt.

Nullæ lautitiæ suauius titillant palatum, quàm hæc nuntia mentem mihi titillarunt.

Indoctus sum fateor.

Multum absum ab eo, vt in re literaria merito lauder.

Nihil grande est in me.

Si me examinaueris nihil inuenies nisi humile, tenue, & angustum.

Ex tenebris insciticæ pedem non moui, promoui ferè nihil.

Benigne mecum agi putarem, si inter studiosorum ordines referri mererer.

Docti nomen mihi non est peculiare.

Docti nomen grande aliquid habet quod mihi non conuenit.

Eorum quæ sunt in literis præcipua, nihil compertum habeo.

Veras disciplinas per transennam vide.

Vt canis è Nilo pitissaui.

Si quid est in me ingenij satis planè sentio, quam sit exiguum.

Si qua in me exercitatio dicẽdi, satis scio, me vulgariter in ea esse versatum.

Indoctus.

Est literarum nescius, ignarus, expers, inscius, exors.

Est bonarum artium rudis.

Nihil in eo est eruditionis.

Eſt bonarum diſciplinarum imperitus.
Male inauguratus literis. Illiteratus, indoctus. Nihil bonarum literarum attigit.
Nihil ſcientiæ habet. Literator & male doctus. Literædus. Semitarius literator.
Semidoctulus blatero.
Nulla, aut humili atte præditus eſt.
Eſt latialis eloquentiæ penitus expers.
Neque natare nouit, neque literas.
Eloquij Latini inops. Eſt rudis literarum.
Nondum eſt bonæ literaturæ ſacris initiatus.
Ex puluere inſciétiæ pedem nondum mouit.
Ex imperitię tenebris nondum pedem excuſſit.
Nondum ſoluit inſcitiæ vincula.
Melioris literaturæ rudis eſt, inops, ieiunus.
Prima tyrocinij literarij rudimenta vix depoſuit.
Grammaticæ rudimenta prima illiberaliter ſuxit.
Nondum vltra primas literas eſt progreſſus.
Nullius bonæ literaturæ eſt particeps.
Eſt *amouſos quæ anaklidábytos.*

Abecedarius aut ſanè elementarius.
Eſt à Muſis atque Gratiis multum alienus.
Eſt rudis & plebeius. Eſt quauis ſue ſtupidior. Eſt ſemitarie doctus. Ex inſcitia laborat.
Eſt ſtudiis quàm longiſſime feriatus.
Sylueſcentem cum corpore ſuo honeſtarum rerum ignorantiam nondum exuit.
Ne Aeſopum quidem triuit. Tornatim doctus. Eſt ſuus ſtylus aridus, ſine ſucco, & ſcientiarum ineptudine anilis.
Hic ne Muſas nouit quidem, neque nomen audiuit.
Gregarius & poſtremæ notæ.
Ne tantillum quidem habet cum Pallade commercij.
Adulterina eruditione leuiter illitus.
Eſt plane impolitus & literarum veſtibulum vixdum ingreſſus.
Melioribus literis leuiter imbutus.
Præter illiteratas literas, & frigidas quaſdam quæſtiunculas, nihil didicit.
Ingenio tenui, & per quam exigua doctrina præditus.
Habet ingenium vere batauum, nullíſque bonis diſciplinis excultum.

Indoctus & malus.

Vir eſt neque doctus neque probus.

Nec literis,nec moribus probatus.
Vir eſt non indoctus modo, verumetiam improbus.
Vir eſt vt indoctus,ita improbus.
Non minus improbus quàm illiteratus.
Vir eſt tum indoctus,tum improbus.
Æque indoctus,atque improbus.
Pariter & indoctus & improbus.
Vir peſſimus eſt & nihilo doctior.
Vir cui nihil ſit omnino bonarum literarum, bonorum quoque morum tantundem.

Neque legere nouit neque intelligere.

Non modo non intelligit, verum ne legit quidem.
Non ſolum parum intelligit,ſed nec legit.
Ne legere quidem nouit, tantum abeſt vt intelligat.
Tantum abeſt ab intelligendo, vt ne legere,quidem norit.
Adeò non intelligit,vt nec legat.
Vſque adeo non intelligit,vt neſciat vel legere.
Hic in bonis literis nihil, quid dicam intelligere? imò nec legere poteſt.
Hic nihil in bonis literis,non dicam intelligit,imò ne legit quidem.

Bonus & doctus.

Eſt

Eſt vir tum eruditus tum probus.
Eſt vir tum doctus, ſimul & integer.
Doctus,pariter & probus. Vir tam doctus quam bonus.
Vir doctus,iuxta ac probus. Vir non minus probus quam literatus. Vir non eſt inferior literis,quam moribus. Vir eſt æque probus,atque doctus.
Vir eſt æque literatus,atque incorruptus.
Vir eſt non minori morum probitate, quã doctrina præditus.
Vir eſt doctus,& integer.
Vir eſt ſimul eruditus,ſimul integer.
Vir eſt haud ſegnius eruditus, ac probus.
Vir eſt vt doctus,ita & probus. Vir eſt doctus,& idem probus.
Eſt optimus,idemque doctiſsimus.
Non tantum eſt eruditus, ſed & integer.
Non modo doctus, ſed & integer.
Non modo doctus verumetiam probus.
Vir optimus quoq;,nõ modo doctiſsimus.
Vir eſt præter ſummam eruditionẽ etiam optimus.
Vir præter quam quod doctus eſt, etiam optimus.
Vir eſt de quo dubites, doctior ne ſit, an melior.
Vir eſt,in quo cũ literis probitas morum

æquò certat. Vir eſt, qui literas æquauit cum vitæ ſanctimonia.
Vir eſt cuius eruditioni reſpondet morũ integritas.
Parem vitæ caſtimoniam cum eruditione copulauit.
Summę eruditioni ſummam modeſtiam adiunxit.
Vir ſumma doctrina, verum morum integritate neutiquam ſeſe inferior.
Eſt pari, vel doctrinâ, vel ꝓbitate prędítus.
Vir in literis egregius, neque ſui, diſſimilis in moribus.
In eo certat integritas morum cum ſumma eruditione.
Vir omnium & optimus, & doctiſſimus.
Vir eſt doctiſſimorum optimus, & optimorum doctiſſimus.

Barbarè loquitur.

Vir eſt fæce barbariei conſpurcatus.
Eſt elinguis, infans, & planè barbarus.
A linguæ Latinæ caſtimonia abhorret.
Eſt à puritate ſermonis Romani alienus & barbariſſat.
In barbariſmos incidit & ſolœciſmos.
Sua verba barbariem olent, & reſipiunt.
Incondite, & ſine ſale loquitur.
Loquitur ſine culcu, delectuq; verborum.

Verbis vtitur incultis, & à ſplendore Romani eloquij alienis.
Agreſtis eſt, & hircoſus. Incultiſſime loquitur. Suis verbis nihil eſt impolitius, incultius, inſuauius.
Suo ſermone nihil indoctius. Eſt muſoteros opicus, durus, contumax, blatero.
Blaterandi optimus, dicendi ineptiſſimus.
Veterem inſcitiam habet in ore.
In loquendo Goticam linguam refert.
Nullus lepos, nulla facundia, nulli ſales, nullus cultus, nullæ veneres, nullæ gratiæ, nullus nitor, nulla denique elegantia, ſuis ineſt verbis, ſed horridus quidem ſermo.
Horridum linguæ ſquallorem nihildum exuit. Fæce, ſi quq; barbariei ſquallidus.
Totus barbarie ſquallet.

Non habet ingenium.

Homo infælici ingenio natus.
Habet ingenium venæ inferioris.
Habet ingenium piſtillo retuſius.
Adeò plumbeum illi eſt ingenium, velut pſitaci. Eſt ingenio male nato.
Ei eſt ingenium turpiter natum.
Ingeniũ habet incultũ, impolitũ, hirtoſũ.
Ingenium ei ineſt nullis bonarum literarum adminiculis ſuffultum.

Eſt craſſo, rudi, agreſtíque ingenio natus.
Homo ſubagreſti natus ingenio, & infeſtiuo.
Craſſo ſub aëre natus. Stupido ingenio.
Eſt ingenio admodũ habeti, rudi, ſtupido.
Infœcundo, ſterilíque ingenio natus.
Bœotico ingenio natus. Obtuſo craſſoq; ingenio.
Eſt pecus Arcadicum. Auerſo lumine ſolis natus.
Laborem, ac tempora ingenij tarditate perdit. Hebes eſt, & indocilis.
Monſtruoſo, prodigioſóque ingenio.
Thebano ſub aëre natus. Natus pinguiore Minerua.
Craſsius, rudius, planius ſapit, ac intelligit.
Eſt quauis beta inſipidior.

Infœliciter natus.

Infauſto ſub ſydere natus. Quarta luna natus.
Malis auibus. Inauſpicato genitus.
Malis auguriis æditus. Siniſtro Hercule.
Parum fœliciter natus.
Eſt diis aduerſis natus, genióque ſiniſtro.
Natus ſidere non benigno. Homo fati malignioris.

Luxurioſus.

Eſt putris in Venerem. Solutus in luxuriã

Libidine intẽperatę cupiditatis exardeſcit.
Eum inhoneſta, & pernicioſa libido tenet.
Vitam degit planè muliebrem.
Vitam agit à mollitie muliebri perparum abhorrentem.
Effœminata mollitie, luxuriáq; virtutem perdit. In luxuriam procliuis.
Luxu perditam adoleſcẽtiam i nchoauit.
Cum lacte voluptatem imbibit.
Oculos habet ludibundos illecebræ voluptatíſque plenos.
Cancrum facilius recte ingredi doceres, quam ad caſtitatẽ hunc reuocares.
Non poteſt fieri, vt à luxu perditiſsimo reuocetur, abducatur, aduocetur.
Eſt fluxis ſpadonibus vorator.
A rei venereę proluuio non poteſt abduci.
A carnis inquinamento, & petulentia nũquam eſt alienus.
Eſt molli, atque effœminato animo.
Propenſus in molliciem, & prodigum luxum.
Corruptis moribus, & perdito luxu viuit.
In tota vita voluptarius.
Vir ſommi, vini, ſtupri denique plenus, madenti coma, compoſito capillo, grauibus oculis, fluentibus buccis, preſſa voce & temulenta.

Vir eſt quem prærreriens, ſi vel incultum, horridum, mœſtúmque videas, etiam ſi agreſtem & inhumanum exiſtimares, tamen ibidinoſum & perditum non dubitares.

Domi foriſque libidinoſus, impurus, intemperatus. Putat hic ganeo horam nullam vacuam voluptate eſſe debere.

Omne voluptatum genus veſtigat, atque odorat.

Me in cognitionem ſui adduxit vnguentorum odor, vini anhelitus, & frons calamiſtri notata veſtigiis.

Vir eſt cuius primum ætatis tempus palâ fuit ad omnes libidines diuulgatum.

Nullis concionatorum hortamentis potuit impuram intemperantiam à ſuis moribus propulſare.

Eſt cincinatus ganeo, Impurus ſcortator. Nebulo impuriſſimus.

Eſt captus grauis cupidinibus.

Eſt ad inertiam & voluptates corporis peſſundatus.

Pernicioſa libidine vtitur. Nuntium remiſit virtuti, delinitus illecebris voluptatum. Totus luxu defluit.

Ebrioſus.

Bibax. Biboſus. Bibulus. Temulentus,

Vino ſomnóque ſepultus. Vino ſe obruit.

Mero ſopitus. Intemperie vini oppreſſus. Vini intemperatiſſimus. Mero incaleſcit. Baccheis liquoribus immadeſcit.

Multo lyæo madefactus. Ampulla bibacior. Temulentiæ ebrietatum nota infamis. Continuo mero corpus mancipat.

Natus ad vina perdenda. Vini pernicies.

Superbus.

Faſtuoſus, arrogans. Inſolentiſsimus.

Laudato pauone ſuperbior, Faſtu intumeſcit.

Sibi plus adblanditur, quam Suffænus ille Catulianus.

Aucta eſt illi ſuperbia.

Multus animo accreſcit tumor.

Accreſcit animo inſolentia.

Tollit criſtas.

Creſcunt illi criſtæ. Exiſtimat ſe ad ſuperbiam genitum, tanta eſt illi demencia.

Heu dementiam, ab iis initiis exiſtimantium ad ſuperbiam ſe eſſe genitos.

Fulgore ſuæ fortunæ inſolenter gloriatur.

Venditat ſe homo ineptè glorioſus.

Sibi plus ſatis placet ac blanditur. Seſe miratur.

Pauonino ambitu ſeſe identidem circumſpectat,& admiratur.
Suo ſupercilio nihil eſt elatius, nihil arrogantius, & ad elationem magis audax.
Ita ſuperbit,ita ſeſe effert,vt neglecto hominum cœtu deorum partium ſibi arroget.
Nimis odioſe ſibi placet.
Adeo inſoleſcit,vt Phaetonte & Icaro eua ſerit ſuperbior.
Effrænis, neſcio quæ inſolentia animum ſuum ſubiit.
Arrogans eſt vſque adeò,vt omnes præ ſe vno agreſtes ignobilesque prædicet.
Tumore mentis eſt decoloratus. Nitore fortunæ præſentis inflatus ſuperbit.
Nihil ſuo genio faſtuoſius. Effrons, arrogans.
Nimium eſt ſui admirator, ac pro ſententia,cui ſemel adhæret, etiam contra verum,contumax, & refrectarius.
In omni opere iactantior,atque omnium contemptor,& quàm minima occaſiuncula cauillator & ſine diſcrimine.

Loquaculus, garrulus.

Eſt impendio loquacior.
Homo non loquaciſsimus,ſed ipſa loquacitas.

Eſt ipſa loquacitate loquacior.
Rana,cicadaque garrulior.
Leuis futilis, importunúſque loquutor.
Nullo verborum pondere innititur.
Verbis humidis,& lapſantibus defluit.
Sua verba in ore naſcuntur,nõ in pectore.
Scatet verbis ſine vllo iudicij negotio.
Loquens plerúnque videturſeſe loqui ne ſcire.
Ei innata eſt verborum petulantia, & loquendi temeritas.
Stulta ei ineſt,& inanis dicendi copia.
Nunquam tacet, quem morbus tenet loquendi. Ære Dodonæ loquacior.
Fruſto panis conduci poteſt, vti taceat vel loquatur.
Eſt Therſites alter. Loquitur ſine iudicio & modo.
Verba ſua ſunt ſtrepentium ſine modo graculorum ſimilia.
Eſt (vt Euripides inquit) blaterare optimus, dicere verò ineptiſſimus.
Loquax magis quàm facundus.
Non eſt idoneus ad dicendum, ſed ad tacendum impos. Stulta & immodica deblaterat. Sua lingua eſt prodiga,&effrœnis,adeò,vt æſtuet,verborum colluuione teterrima.

Homo linguax. Loquatulus.
Homo agrefti ferocia, ore temerario, effrænato, prodigo, petulanti. Loquax, futilis.
Fufus per verborum cõgeriem, atq; faftũ.
Homo in verba plus nimio prouectus.
Loquatulus & blatero.
Cum dicto opus eft, Pythagoriffat, & cũ tacito opus eft, Epicuriffat.
Quicquid in linguam venerit, eloquitur.
Quicquid venerit in linguam, hoc effutit.
Eft ipfa turture loquacior. Vir improbæ loquacitatis.
Vir cuius loquacitas nemini non pareret faftidium.
Habet os infrœne. Eft luſciniæ nugis ignitus.
Verbis ſuis intempeſtiue laſciuire ſolet.
Coruus eſt Apollinis.
Indigna luminibus non veretur effutire.
Hic moleſtis quæſtiũculis alios obturbat.
Quid in aurem meam inſuſurras.
Tibi eſt proprium nugas ſectari.
Iam tuæ nugæ cuncta oppleuerunt.
Tu portenta verborum loqueris.
Quid obloqueris, adlatras, & proteruiter, & maleuole hæc dicis.
Es tam temerarius, & audax vt mendacia

loquaris libenter. Quid tantis verbis obſtrepis? Susque déq; nugaris.
Tenuem doctrinam & affectatũ ſilum oſtẽtat.
Hic grammaticæ rei mediocriter doctus, nugalia quædam ſcholaſtica oſtentat.
Hic cum arduis ſupercilliis, vociſq; & vultus grauitate compoſita, tanquam interpres ac arbiter oraculorum.
Sibyllæ ſcholicis nugis conſtrepit.
Grammatico fulgore tumido ſuperbit.
Iactat verba ampulloſa, & exoleta, ſtilum ſuę orationis obſcurantia. Inanes glorias efflat.
A vitio ſtudióque oſtentationi fit loquacior. Sua oratio eſt ingenti verborum faſtu, ac ſono tumens.
Affectatas quaſdam vocum cupedias plenis eructat buccis.
Pondus addit ſuis nugis.
Vſque adeo inſoleſcit, vt cum puſillum vinctæ, aut ſolutæ orationis effutiuerit, ſeſe deum arcem tenentem facit.
Hic neſcio quo pacto, ac inanibus ampullis fucat ſermonem. Eſt in prædicandis ſuis doctrinis venditator. Effert quam plurima ſuæ tenuiſſimæ eruditionis oſtẽtamenta. Voculis haud facile cognitis conſtrepit, caſdémq; magnopere iactat.

BIBLIOTECA

Præ ſe vno omnes Latinæ linguæ principes rudes,& agreſtes eſſe prædicat.
Captionum laqueis obgannit. Gryphos effert, quos dicit neminem poſſe niſi ſe diſſoluere.
Magniloquentia ſua omnes idiotas appellat.
Theorrematibus tantum nugalibus conſtrepit.
Puerilibus iſagogarum commentationibus dilatrat.
Verborum & argutiarum fuliginem ob oculos audientium iacit.
Iactator inanis ſanctiſſimæ diſciplinæ nomen ementitur.
Eſt audaculus verborum reprehenſor,qui perpauca,& eadem vulgo protrita, legit.
Habet neſcio quas, in auditiunculas, rudes,& improbas,eáſque quaſi puluerem, ob oculos ſpargit, quum quempiam adoritur.

Dulce.

Hoc omni Ambroſio, & nectare ſuauius eſt.
Eſt quouismelle dulci[a],mellitius,ſuauius.
Eſt mera ſuauitas. Eſt merũ mel Atticum.
Hoc ſua ſuauitate ſiliquam omnem, & mel Articum & ſaccarum, omne nectar, Ambroſiámque ſuperat.
Quicquid dulcedine nobilitatum eſt antecellit.

Auarus.

Eſt *filágyros*.
Eſt auri ſitientiſſimus. Lucris & opibus inhiat.
Mira diuitiarum fames habet hominem.
Illi nil obſtat,dum ne ſit ditior alter.
Feruet auaritia, miſeráque cupidine pectus.
Eſt eſurientiſſimus opum.
Eſt auidiſſimus lucri. Aurum immodice ſitit.
Inexplebili auri auiditate, & hydropiſi laborat.
Aurum omni voto appetit.
Maciem contrahit,fraudátque genium, vt aurum congerat.
Illi nullus ſatis eſt theſaurus.
Ab ipſis etiam ſtatuis exigeret farinas.
A mortuo tributum extorqueret.
Aurum auidiſſime eſurit.
Retia vbique tendit ad nummos.
Quærendæ vndíque pecuniæ ſeſe dedit.
Sacra fames auri,& illi germana,ambitioſum animum inuaſerunt.

Adeò cœpta eſt excreſcere ſua auri hauriendi cupido, vt ſuis non contenta finibus, aliena moliatur inuadere.

Auaritia ad iniuriam vſque graſſatur.

Animam adiunxit ad congregendas opes accenſum.

Ea eſt homini auaritia, vt quum iam alterum pedem habuerit in cymba Charõtis, nondum ſuæ cupiditati ſit præſcriptu rus modum.

Auri virtus ingenitam ſui habendi rabiẽ, veheménſque deſiderium cunctis induxit, ei tamen præter cæteros.

Ante lucem expergiſcitur diligentia, auri cupiditate inflammatus.

Ipſe minus quàm lucinia dormit, vt aurũ expugnet, ducátque captiuum.

Immoritur lucris & amore ſeneſcit habendi.

Nũmis adeò inhiat, vt ſibi non ſit amicus.

Nullæ illi diuitiæ ſunt ſatis.

Non Mydæ, non Crœſi, non omnis Perſarum copia explere tartaream habẽdi ingluuiem poteſt.

Plautus ad auaros.

Tenaces nimirum iſta ætas vos tulit.

Vos haypagonas, harpyas, & Tantulos vocauero.

In magnis opibus pauperes eſtis, & ſitibundi in medio Oceani gurgite. Hæc ille.

Lucri adeò eſt cupidus, vt ipſum non æſtus, non ignis, non mare, non denique ferrum à lucro dimoueat.

Sibi plaudit, ipſe domi ſimul ac nummos conſpexit in arca.

Congeſtis vndique ſaccis indormit inhians, & tanquam parcere ſacris cogitur, aut pictis tanquam gaudere tabellis.

Plargyria mentem ſuam tenet, occupat, illigat.

Suum ſtudium congerendis nummis deuouit.

Eſt ſtudioſior lucri, quàm par ſit.

Animum habet ad auaritiam nimio plus inflexum.

Accedit vt volebam.

Res ſucceſſit ex animi mei ſententia.

Fortuna votis meis fauit.

Si fortuna mihi nupſiſſet, non potuiſſet eſſe ſecundior.

Res mea, & ventis, & amne ſecundo proceſſit.

Vicit etiam vota mea fortunæ fauentis

afflatus.
Diceres me litasse Rhamnusiæ, sic ex sententia cadunt omnia.
Plus impetraui, quã fuissem ausus optare.
Ventis per omnia secundis hic cursus nobis peractus est.
Res omnis cecidit vt volebam.
Cecidit negotium ex sententia.
Nostra res bene,& prospere cessit.
Hoc propositum ex sententia mihi non parum cessit.
Res gesta, vti volebam.
Ex animi sententia gestum est negotium.
In omnibus rebus meis optatis respondit fortuna.
Bene habuerunt nostra negotia.

Admiror.

Magnopere demiror. Non possum non mirari.
Cui hoc mirum non videatur.
Hoc admodum demirari non desino.
Magna me tenet admiratio.
Graui teneor admiratione.
Incessit animo admiratio non mediocris.
Inuasit me ingens admiratio. Vehementer admiror.

Senex.

Senio

Senio confectus. Annis obsitus. Obductus ætate.
Iam capularis. Iam instar capulo. Est ætatis prouectæ. Annis iam maturus. Est annis iam vergentibus in senium. Iam vergit in senectam.
Alterum pedem habet in cymba Charontis.
Est iam cariosa vetustate attritus.
Est multo iam fractus membra labore.
Vltra vires fortémque iuuentæ inualidus.
Annosus.
Longæuus. Capulo vicinus.
Ad metam suæ ætatis velis, remísque properat.
Sua ætas inclinat. In senium est præceps.
Labitur in senium.

Infamis.

Variis notis affectus. Nota infamiæ est inusta suo nomini. Multo dedecore commaculatus.
Multis nominibus infamatus. Multis modis traducitur reus. Est graui infamia affectus.
Multum infamiæ collegit. Multum contraxit ignominiæ.
Tetram infamiæ notam contraxit,

Nullum dedecus ſuæ infamiæ non adhæ-
ret.
Nihil ad ignominiam ſuorum vitiorum
non pertinet.
Turpi infamiæ macula notatus.
Acri ignominia notatus. Irrogata eſt no-
ta ſuo nomini. Dedecoris notam ſubiit.
Impoſita ſunt ſuo nomini atrocia infamię
ſtigmata.
Summa turpitudine affectus. Paſſus eſt
damnum delibatæ honeſtatis. Prolapſus
eſt in dedecus.
Infamiæ contagio ad ſuæ gloriæ ſugilla-
tionem pertigit.
Inſperſa eſt non minutula labes, ſed quam
maxima & illa ineluibilis.
Non potuit honeſtati ſuæ famæ ſemper
conſulere.
Contraxit notam infamiæ. Multum detra-
ctum eſt ſuo nomini.
Non parum deperijt ſuæ famæ.

Audax.

Effrœni audacia inſignis. Herculea auda-
cia admirandus.
Impudentis audaciæ fatelles.
Audacia pluſquàm Herculana præditus.
Cicero ad Catilinam.
Quoúſque tandem tua ſeſe effrœnata ia-

ctabit audacia?
Quoúſque tua nos eludet temeritas?
Impudenter audax. Impudentiſſimæ au-
daciæ nebulo.
Nimio plus audax. Audax plus ſatis.
Nimia audacia ſolutus. Audaciæ non tole
randæ.

Gloriæ cupidus.

Humanæ laudis ſitientiſſimus, Laudis a-
more tumet.
Mira fames auræ popularis habet hominẽ
Laudis humanæ appetentiſſimus.
Famæ ieiunio præceps. Auidus appetitor.
Totus popularib⁹ auris impellitur. (famę.
Aurã populare venatur, ambit, aucupatur.
Fauorem plebeium demereri ſtudet.
Eſt laudis humanæ oppidò ſtudioſus.
Vir eſt ætate & ſuopte ingenio gloriæ fa-
melicus.
Gloriæ famæ inſanus. Nihil magis ambit
quàm gloriam.
Eſt gloriæ popularis ardelio, ſitior, heluo.
Ambitione vulgari tacitũ quærit fauorẽ.
Vir gloriæ præter cæteros appetens.
Gloriæ ſtimulis excitatur. Aeſtu gloriæ
percitus. Macula auiditatis gloriæ iã pe-
nitus inſedit, & inueterauit in homine.
Delẽda ei eſt macula cupiditate laudis ſu-
ſcepta. Omne mẽbrũ corporis velle of-

ferre fortunæ, vt de cætero vitam cum gloria ageret.
Præ ſtudio laudis iacturarum, damnorúm que corporis eſt contemptor.
Singulos artus ſuos fortunæ daret prodigendos, quæſtu atque cõpendio laudis.
Sibi adoleſcentia ſuaſit, nihil eſſe in vita magnopere expetendum, niſi laudem.
In proſeqnenda laude omnes vel corporis cruciatus, omniáque mortis pericula parui eſſe putanda exiſtimat.
In ſuſpicionem venit glorioſæ auiditatis.
Auras captare non deſinit.

Odit me.

Me odio graui perſequitur.
Odio pluſquàm Vatiniano inſectatur.
Odio capitali a me diſceſsit. Hoſtili animo in me ſæuit,
Ego ſummum odium contraxi.
Apud eum feci multum inuidiæ, multúmque mei nominis odium.
Acerbiſsimum in me odium concitauit.
Agreſti odio me proſequitur.
Multo in me odio eſt permotus.
Vita mea eſt ei odioſiſsima. Odit me cane peius & angue.
Acri me odio proſequitur. Sum ei admodum inuiſus.

Sum adductus, vocatus rapratus in odium ſui.
Eſt mihi vehementer infenſus.

Pulchritudinis formulæ.

Soror eſt haud deformis. Facie venuſta virgo.
Virgo electæ pulchritudinis.
Lectæ venuſtatis virgo nobiliſſima.
Dotibus formæ pueritięq; cunctis præclara.
Formæ dotibus inſignita. Virgo inſignis, ſpectabiliſq; formæ. Mulier decora facie & liberali, & inſigni vultu. Virgo elegantiforma conſpicabilis.
In ea eſt formæ pulchritudo & corporis proceritas.
Pulchritudine conſpicua.
Eximiæ formæ & ætatis adultæ.
Forma & ætate florens,
Aetatis flore, & formæ veneratione inter reliquas inſignis.
Eſt decora, & egregia forma.
Virgo facili, & non incelebri vultu.
Nihil ea ipſa formoſius, venuſtius, pulchrius, ſpecioſius.
Virgo inſignitæ pulchritudinis.
Multo ampliorem, anguſtioremq; huma-

na forma habitum, formamq; eius vidisses.
Mira specie. Pulchritudine eximia.
Egregia forma, atque ætate integra.
Elegantia formæ prædita.
Exuperanti forma.

Prauus.

Omni sceleris genere inquinatus.
Omnis amentiæ omnisq; sceleris socius.
Omnium colluuione vitiorum contaminatus.
Grauissimis quibusq; criminibus est obnoxius.
Homo est ex meris dolis, technis, fucisque compositus, consutus, conflatus ad mendacia, ad obtrectationes, ad glorias, ad sycophantias natus, factus, sculptusque.
Est quædam lerna, sentinaq; vitiorum.
Nullus est suorum scelerum modus.
Nulla libido ab oculis, nullum facinus à manibus vnquam suis, nullum flagitium à toto corpore abfuit.
Eum ad scelera peperisse natura videtur, voluntas exercuisse, fortuna seruasse.
Est doctus Syllam scelerum superare magistrum.

Ipsa nequitia nequior. Quauis peste pestilentior.
Vir, quę frugi homines, quasi seditiosum, & nequam execrantur.
Malè prima pueritia imbutus est.
Longe secus atque sperabam deprauatum est cor illius.
Ne quidem dignus est, qui doctiorum modulo metiatur.
Omnia polluit amariori verborũ cortice.
Inane terriculamentum bonis.
Te tanquam fucum falsarum imaginum exprobrabo. Ducem sequeris ad omne scelus impudentiam.
Suo cerebello nihil puridius.
Lingua nil barbarius. Ingenio nihil stupidius.
Doctrina nihil spinosius. Moribus nihil asperius.
Vita nihil fucatius. Oratione nihil virulentius.
Pectore nihil nigrius.
Te omnes, ceu male olentem spiritum, contractis naribus exufflant.
Sceleſtiorẽ certò scio vidisse me nũquam.
Trifurcifer quidam. Vir vel cruce dignus.
Punieris grauiter.
Acerbissimè in te animaduertetur.

Acerrimis plagis multabere.
Non erit liberum, neque impunitum tuũ ſcelus.
Haud impunè, aut liberè deliqueris.
Vindicta acri expiabitur tuum ſcelus.
Plagis & verberibus es durandus.
Debita vltione erratũ iſtud expurgabitur.
Habebuntur in te acria ſupplicia.
De te ſumetur acre ſupplicium.
Seueriſſimè vindicabitur tuum ſcelus.
Dabis, pendes, exolues, lues pœnas.
Iuſta à te ſuperi exigent ſupplicia.
Irrogabitur tibi ſupplicium haudquaquã leue.
Iuſta animaduerſione ſcelus tuum vindicabitur. Debita exolues ſupplicia.
Non impune id feceris. Acri ſupplicio plecteris. Inexpiabili mulcta damnaberis. Plagis mulctaberis.
Crebro verbere tuum ſcelus expungetur.

Timui.

Affectus fui timore.
Formidine non mediocri captus.
Multus mihi inceſſit timor. Raptus fui in metum.
Obſtupui, ſteteruntq; comæ & vox faucibus hæſit.
Gelidus per dura cucurrit oſſa tremor.

Me timor arripuit. Metu propè ſum conſternatus.
Fui penè exanimatus metu.
Inuaſit me timor. Expaui.
Fui exterritus, attonitus, perterrefactus.
Ingenti formidine correptus.
Extimui, ſenſiq; metu riguiſſe capillos.

Iratus eſt.

In me planè ſuccenſet, excandeſcit, iraſcitur, ſtomachatur. Eſt ira in me permotus.
Agnoſco odium in me ſuum.
Eſt mihi vehementer infenſus.
Ingentes irarum motus in me concepit.
Vehementer in me iram collegit, & contraxit.
Iram ſuam in me conuertit.
Eſt in iram aduerſum me prouolutus & effuſus.
Ira in me efferbuit: Ea res illi pectus parauit.
Stomachum mouit. Atræ bilis vitio correptus. Vitio atræ bilis afflictatur.
Dies aliquot mihi ſuccenſuerat, priuſquã offenſionis cauſam poſſem olfacere.
Mihi perſuaderi non poteſt, ipſum iraſci ſerio. Sentio te ſubſtomachari, quod te inſalutato receſſerim.

Video te charitibus, & amicitiæ lenitatiq; natum, bili potuisse efferuescere.

Irascitur cito.

In iracundiam præceps fertur, perinde atque nauis sine vllis retinaculis.
Procliuior est in iram quàm tigris.

Honeste viuit.

Vitam agit perhonestam. Cum summa integritate & elegãtia morum vitam agit.
Integram & elegantem vitam degit.
Agit vitam summæ cuiusdam dignitatis similimam.
Integre ac synceriter viuit. Celebriter & syncerè degit.

Affirmat.

Hoc asserit. Affirmat.
Astruit. Ingenuè fatetur.
Nihil diffitetur. Pro comperto affirmat.
Libere asseuerat. Liberius astruit.
Asseuerantius dicit. Conspirãter cum aliis profitetur.

Aegrè fert.

Iracundo animo patitur. Hoc indolescit.
Hoc fert doléter. Iniquo animo patitur.
Molesto animo tolerat. Acrius dolet.
Acerrime dolet.
Hic meas laudes tam iracunde accipit, quàm nec conuicia debuerat.

Grauiter & iniquo animo patitur.
Impatienter dolet.
Non potest non ferre molestè.
Difficili animo fert. Fert ægrè.

Flere cœpit.

Erupit in lachrimas. Plorationem ædidit.
In lachrymas solutus est. Prorupit in fletũ
In lachrymas conuersus est. In fletus progressus est.
Tunc lachrymis maduere genæ.
Effudit lachrymas oculis. Maduerunt oculi fletu.
Non temperauit à lachrymis. Non abstinuit à fletu.
Non cohibuit lachrymas.

Iuuenis mortuus est.

Primo ętatis suę flore est à nobis sublatus.
Immatura à morte præreptus.
Mors immatura eum nobis abstulit.
In primos ætatis flore est extinctus.
Sæua manu Parcarum est nobis interceptus.

Pœnitet facti.

Huius facti subiit me pœnitudo.
Cœpit me pigere huius facti. In pœnitentiam versus sum.
Pœnitudine ductus fui.
Non possum non multa pœnitudine duci.

Per timorem non feci hoc.

Metu prohibitus ſum hoc facere.
Obſtitit metus.
Feciſſem niſi metus obſtitiſſet.
Quo minus hoc fecerim in cauſa fuit metus.

Nimis ſenex vt ſtudeat.

Senior eſt quàm qui ſtudere queat.
Sua ætas eſt impar literis.
Sui anni ſunt ſtudio literarum multis modis inferiores.
Anni ſui capeſſendo ſtudio pares nõ ſunt.
Ad literas colendas eſt annis defectus.
Studiorum labori ſuccumberet ſua ætas.

Mendax.

Ipſo mendacio mendax magis.
Parthis & Cretenſibus longè mendacior
Suum eſt impudens mendacium.
Vir impudentiſſimè mendax.
Sua verba tantum diſtant à vero, quantum cygnus à coruo.
Eſt teſtis Cretenſis. Eſt teſtis Græca fide præditus.
Ei quamuis iurato teſti metuerẽ credere.

Difficile eſt.

Arduum hoc eſt cum primis operoſum.
Eſt admodum difficile. Non facile fit.
Hoc opus, hic labor eſt.

Eſt inexhauſti laboris opus.
Eſt operoſum & laboris immodici.
Hoc difficilius eſt, quàm Sybillæ folia colligere.
Multum eſt negotij.
Opus multo negotio conſtans.
Non habet facilitatem omnibus obuiam.
Ardua molietur, quiſquis hoc aubebit.
Prorſus infiniti fuerit negotij, hoc explicare.
Ex Hammonis fonte petendum eſt.
Opera Sybillæ indiget. Athlante hic opus eſt.
Herculanas vires hic deſideres.

Conſuetudo eſt.

Moris eſt. Eſt conſuetudinis. Peruulgati moris eſt.
Hoc publica conſuetudine receptum.
Inoleuit conſuetudo, quæ quotidiè magis inualeſcit.
Priſcis temporibus hoc conſuetum eſt.
Tenet conſuetudo.
Retentus eſt iſte mos.
Eſt ſolennis conſuetudo.
Ad hæc vſq; tempora hæc conſuetudo penetrauit.
Inualuit conſuetudo.

Solet hoc facere.

Ex more hoc agit. Pro more.
Patrio more. More hominum facit.
Non insolens illud agit. Pro veteri consuetudine. Solens suo more facit.

Cœpit dormire.

Cœpit eũ cupido somni. Inuasit eũ sopor.
Oculis suis irrepsit somnus.
Incessit ei grauis cupido sommni. In sommũ conuerti cœpit. Obrepsit ei somnus.
Artus suos occupabat sopor.

Noluit hoc facere.

Acerrimè recusauit.
Se id facturum constanter negauit.
Acerrimus fuit inter recusantes.
Per eũ stetit quo minus hoc factũ fuerit.
Defuit voluntas. Noluit.

Rogatus sum vt hoc facerem.

Rogatus hoc feci. Crebro rogatu adductus.
Multis & assiduis precibus exoratus.
Multijugis precibus motus. Permotus precibus.
Quotidiano penè conuicio efflagitatus.
Crebra & fermè quotidiana efflagitatione lacessitus.
Multiplici Rogatu adductus sum, vt hoc à me fieret.

Meretrix.

Est publicũ scortum. Pudicitiã prostrauit.

Habet pudicitiam in propatulo. In olenti fornice prostat.
Stupro passim cognoscitur. Fornicatur cunctis.
Venalem passim formam exhibet.
Meretricio more vulgo se præbet.
Copiam sui corporis omnibus indiscriminatim facit.
Grandem pecuniam propudio sui corporis emeretur.
Vulgato corpore quæstum facit.

Vix hoc habui.

Aegrè hanc rem obtinui. Hæc res ægrè à me obtenta est.
Haud facilè consequutus sum. Operosè hoc impetraui.
Vix dici queat quam molestè obtinuerim.
Difficulter hac re sum potitus.

Corrupit eum & deprauauit.

Suarum corruptelarum illecebris socium meum irretiuit.
Integellos commilitionis mei mores sua pernicie corrupit.
Luxum illi suasit.
Socium meum vastauit.
Socius hic meus gustauit quibus nigra est cauda.
Cõgressus suus & cõuictus sociũ meũ red-

didit deteriorem.
Corruptela ſuorum morum commilitonem inquinauit, atque infecit meum.
Hunc meum compaleſtritam ſua nequitia perdidit prorſum & labefactauit.

Deſipiſcit ſitque peior.

In dies deterior euadit.
Accreſcit ſuorum ſcelerum immanitas.
Suum ſcelus aliis innumeris ſceleribus cumulat, aggerit, coaceruat.
Flagitium flagitio adauget. Mandrabuli more incedit.
Vitam mandrabuli planè degit.
Vitiorum ſordes & animorum labes contrahere non deſinit.

Incitandi formula.

Verba mouent animos. Tui ſermones pectus aliorum pulſant. Subdunt ſtimulos.
Faces præferunt. Ad virtutes extimulant.
Inuitant ad ſtudia.
Dediſti mihi ad literas non vulgare incitamentum.
Tu mei ſtudij faces incendiſti.
Ingentes ſtimulos addidiſti.
Præbuiſti incentiuum.
Multum addidiſti incitamenti.
Tantum me accendiſti, quantum clamore inuatur Eleus ſonipes.

Iuit

Iuit illud per terram.

Iter illud fecit terreſtre. Terra illuc conceſſit.
Itinere terreſtri illud profectus eſt.
Terra illuc iter quæſiuit.

Confido in te.

Dixi in te ſpem meam. Locaui in te ſpes meas omnes.
Meæ in te ſpes recumbunt. Tu es ſcopus meæ ſpei.
In te vno omnes opes, ſpéſque meæ ſitæ ſunt.
Sum tua ope fretus. Sum tuo ſolito auxilio addictus.
Tuo innitor auxilio. Inſto tuo fauori.
Tu mihi es velut anchora quædam ſacra.
Non tuæ conſtantię, ſapientiæque diffido.
Poſſum animo facilius cogitare, quam verbis complecti, quantum ſpei de te conceperim.
In te magna ex parte repoſui ſcopum meę ſpei, & ſacram (vt dicitur) anchorā fixi.
Libenter omne meum militabitur bellum in tuæ ſpem gratiæ. In te velut in ſcopum certiſſimum mentis meæ aciem contendo, tuæ Suadæ lacte nutritus, ac medulla roboratus. In te vno ſunt ſpes omnes opéſque.

Pax erit hoc anno.

Pax missa per orbem ferrea belligeri compescet limina Iani.

Depositis genus humanum sibi consulet armis.

Pro suo virili pacẽ amplectũtur principes.

Immutati principum animi ad pacis concordiæque studium totis incumbunt viribus.

Otiosus.

Multos dies dedit otio.

Hic vltra Endimionem indormit negligentiæ.

Feriis perpetuis vult vitam consumere.

Otio & torpedine emarcescit.

In vtramuis aurem dormitat otiosus.

Porrectis pedibus otiosus dormit.

Desidia otióque inerti & languidulo sopore torpescit.

Hunc iuuat in vmbris latẽre. Graui veterno torpet.

Se suúmque nomen contemnit. Propter vitam viuit.

Assiduè in otio obliteſcit. Bono otio vsquequaque abutitur. Est illi laboris fuga.

Tantus est ei amor otij, vt ne tũ quidẽ excitetur, quũ spes dolosi affulserit nũmi.

Magna laboris fuga tenet hominem.

Otij amator eximius.

Hic perinde vt in rebus bene pacatis stertit, cessat, voluptuatur, atque cuticulam (vt aiunt) curat otiosus.

Luxu & otio indulget. Est cessator quàm maximus.

Oscitanti nunquam non similis.

Semper oscitabundus. Nunquam non otiosus.

Non vult amplius studere.

Nuntium remisit studiis, illecebris voluptatis delinitus.

Cum bonis literis repudium fecitauit.

Literis ipsis repudium misit. Musarum arcana reliquit.

A Musarũ contubernio secedere decreuit.

Fastidiosis deliciis obtusus à literis resiliuit.

Diuortium fecit cum musis.

Pedem deflexit à studio.

Est abductus, auersus alienatus melioribus Musis.

Diligens.

Neutiquàm in amici negotio dormitat.

Nemo hoc homine in curandis amicorum negotiis est diligentior.

Res omnes officiosissime curat.

Antelucana expergiſcitur diligentia.
Minus etiam, quàm Luſcinia dormit.
Maciem contrahit.
Fraudat genium, vt ſtudeat.
Agit hoc, neque indiligenter.
Vir minime in agendis incurioſus.
Accuratiſſimus. Accurata opera vtitur.
Accuratiſſima diligentia præditus.
Nulla negligentiæ macula deuenuſtatus.
Nihil eo diligentius.

Euaſi multas pœnas.

Vitam meam multis ſuppliciis eripui.
Vita mea fuit multis pœnis erepta.
Innumeris periculis pœnarum meam ſubduxi vitam.

Inſpexit me torue.

Cum truculentia oculorum me aſpexit.
Me truci vultu inruebatur. Tranſuerſa tuentibus hircis.
Obliquo lumine. Tranſuerſis oculis.
Truculentis, trucibúſque luminibus.

Non ſimus ingrati.

Ne nos ingratitudine vinci patiamur, hũc commendemus.
Ne ingratitudinis nota noſtræ fronti vel merito inuratur. Ingratitudinis macula mihi eſt non minus quàm olim Perſis inuiſa deteſtatáque.

Ego grauiſſimo crimini eſſem obnoxius ſi conſtantis & benignæ liberalitatis exemplum ſine vlla mentione tranſgrederer.
Perſæ ipſi vehementer cauſam agunt ingratitudinis, & quem cognouerint poſſe auferre gratiam, nec referre, in hunc grauiſſima pœna animaduertunt, quippe qui arbitrãtur eos qui ſunt ingrati, & deos maiorem in modum negligere, & patriam, & parentes, & amicos.
Ne deſit nobis grauiſſima in N. voluntas ad exoluendas gratias.
Maxima N. in nos merita paribus ornamentis decorare nitamur.

Oportet hoc memorare à principio.

Sunt huiuſmodi primordia aperienda.
Hoc altius & à prima origine eſt repetendum.
Ab ipſo rei primordio omnis retro memoria reperenda eſt.

Non conſueui hoc facere.

Hoc à meis moribus abhorret. A meo more alienum eſt hoc facere. Hoc facere minime inſueui.
Hoc mecum non ſatis conuenit.
Nunquã eò adductus ſum, vt hoc facerẽ.

Honoratus.

Præstantissimus illi honos habitus est.
Ad parentem & deum prope vnice honoratus est.
Maximus illi honor est exhibitus.
Honoris immodici titulo hunc omnes prosequuntur.
Nullo non est afficiendus honore.
Cumulandus est honoribus.
Dign⁹ est æterni cui decernatur honores.
Singulari quodam honore afficiendus est.
Nefas est plane huic quicquam honoris denegari.
Multis decoris ei adiungendum esse, omnibus est in confesso.
Nullus, nisi maxime impius, non dixerit eum non vulgari honore dignum.

Iniuriis me afficit, detrahit.

Conuiciorum furore in me grassatur.
Hic nefarius nebulo calumnias mihi intendit, spargitque in vulgus.
Maledictus in me debacchatur.
Conuiciis turpibus fui ab eo lacessitus.
Maledictis compellationibusque probrosis ab eo sum iactatus.
Turpibus & indignis in me verbis ab eo non est temperatum.
Saturare se nequit meis contumeliis.
Orarem eum vt suppliciis potius se saturaret meis, quàm contumeliis.

Probrosas in me criminationes effundit.
Variis criminationibus ab eo fui vexatus.
Probis omnigenis me incessit.
Modestiæ nescius, & pudoris, improbo, petulántique maledicto nomen meum credidit lacessendum.
In toto iactat verba canina foro.
Impiè de me loquitur.
Est vir canina nobilitatus facundia.
Immites ac malignas de me voces in vulgus spargit.
Liuido ore me mordet sæpius.
Mordicus me insectatur.
Improbo ac inuerecundo in me inuectus est animo.
Me sua voce vulnerat.
Vocis suæ contumeliam expectasse videor ea sic me conficit.
Aculeatis me verbis insequitur.
Lætalibus spiculis me impetit.
Incursat in meam famam suis petulantibus maledictis.
Cóuicio mecũ agit. Me agitat conuiciis.
Theonino dente corrodit. Genuino me dente mordet.
Satiricè me incessit. In me hostiliter obtrectat.

Inimiciter perſequitur.
Inſcite ac maligne me vellicat. Sæuit in me conuiciis.
Nulla non ſum ab eo laceſſitus iniuria.
Omni genere iniuriarum in me debacchatur.
Suus maleuolus ſermo in me membratim graſſatur.
Parũ abeſt, quin in me genium effregerit.
Iniuriam multo cum fœnore refundit.
Nullis tolerandis contumeliis prouocat.
Inuidus eſt & aliis inuidet, Zoilus.
Liuore acri in omnes percitus.
Hunc liuoris tinea comedit, & inuidiæ ſubrodit rubigo.
Inuidiæ incendio conflagrat. Inuidiæ morſu concoquitur.
Omnibus inuideas liuide nemo tibi.
Zoilo flagello diſcrutiatur Superciliouſus vituperator.
Video quanta tempeſtas inuidiæ ab hoc homine mihi impendat.
Ego ſemper hoc animo fui, vi inuidiã virtute partã, gloria, non inuidiam putarẽ.
Ab hoc homine mihi multa impendet inuidiæ tempeſtas.
Inimico mihi, vt prædicat, ſuo inuidiam vult contrahere.

In genti malo inuidię in me vexatur.
Nunquã extinguetur, atque delebitur, nõ modo hæc tã adulta ſuę inuidiæ peſtis, ſed etiã ſtirps, & ſemen omnis liuoris.
Blater animo inuidorũ iactare nõ deſinit.
Eſt naribus acutis, Naſutus, Subſannator.
Vitilitigator Obſtriligator.
Merito Demetrius ille, philoſophus inſignis intempeſtiuos oblatrantium nebulonum morſus, crepitibus ventrium planè cenſebat aſſimulandos: quid refert, aiebat, ſurſum ne an deorſum vergant.
Hic in ipſo maxime gloriatur, ſi doctiſſimo cuique maledixerit.
In vnum quemque ſua dementia blaterat.
Animi eſt parum liberi, & inſynceri, inuidiæ magis quam doctrinæ concedere.
Contendit hic tenebrio gloriam meam, quantulacunque eſt infringere.
Ex indigna cauſa inuidię in me accẽditur.
Eſt liuoris macula decoloratus.
Malignus virtutũ interpres alienam gloriam ſuggillat.
Me auidè ſuggillãt mordaculi blaterones.
Infenſo & acri animo me inſectatur.

Formulæ à poetis detortæ in detractores.

Ingeminas tremulos naſo criſpante cachinnos.
Callidus excuſſo populũ ſuſpendere naſo.
Eſt tibi plus mentis tibi cor limante Minerua.
Acrius & tenues ſinxerunt pectus Athenæ.
Audes præterea, quos nullꝰ nouerit in me.
Scribere verſiculos, miſeras & perdere chartas.
Tu rubido ore prodiens poſſes & fumantem viui vrſi naſum tentare.
Tu tacitꝰ quæris, quã poſſis rodere carnẽ.

Martialis.

Mentitur qui te vitioſum Zoile dixit.
Non vitioſus homo es Zoile, ſed vitium.
Quid nõ audebit perfida lingua loqui?
Te fingente nefas Pyladẽ odiſſet oreſtes.
Theſea Phyrithoi deſtituiſſet amor.
Tu Siculos fratres, & nomẽ maius Atridas,
Et Ledæ poteras diſſociare genus. Ad lateres licet vſque nos & vſque. Et ganitibus improbis laceſſas.
Ignotus pereas miſer neceſſe eſt.
Noſti pellem rodere caninam.
Nos hac à ſcabie tenemus vngues.

Oratoriæ formulæ.

Neminem nõ perſtringit verbis ſuis aculeatis. Neminem non aſpergit aceto.

Omnes ſine delectu mordet.

Probant hoc omnes.

Sũmis aſſenſionibus, hoc probant omnes.
Non ſententiis omnium modo, ſed & ſtudiis hoc cõprobatur. Omnium calculis hoc probatum eſt.
Vno ore hoc probant omnes.
Hoc reprobat nemo.
Omniũ calculis, punctiſque approbatur.
Publico omnium ſuffragio hoc probatur.

Spem mihi dedit.

Me in optimam ſpem accendit.
Erexit me in ſpem non contemnendam.
Adductus ſum ab eo in ſpem peregregiam.
Multum ſpei adiecit. Non parum fiduciæ nobis addidit.

Miſerrimè mortuus eſt.

Miſeram opperiit mortem.
Miſero cruciabiliſque exitu periit.
Deteſtabili exitio interijt. Ad internicionem deperiit.
Aerumnabili diſcrutio finiuit vitam.
Miſera abſumptus eſt morte.

Non timeo.

Me multo metu liberaſti. Sum omni metu liberatus.
Ereptus eſt mihi timoromnis.

Excuſſit de corde metum. Multo me metu releuaſti.
Leuatus ſum formidine non mediocri.

Conuiuium eſt paratum.

Inſtaurata eſt epularum magnificentia.
Non tenuiculo apparatu excipiemur.
Inuitamur ad cœnam, inſigni magnificentia, ingentíque epularum apparatu inſtructiſſimam.
Ingens curatur epularum apparatus.
Non modo non eſt paucum, ſed elegans conuiuium.
Sumptuoſa cœna parata eſt. Promiſcue ac indefinite cœna eſt inſtructa. Opipare inſtructa.
Cum epularum lautitiis. Lautiſſima cœna.
In apparatu epularum nihil hic receſſit à magnificentia.

Conſul.

Conſulatum adeptus eſt.
Conſularem, celſitudinem eſt adeptus.
Ad conſulatum euectus.
Conſularis dignitatis faſtigium conſcendit.
Ad conſularem maieſtatem eſt prouectus.

Perſeuera vt incœpiſti.

Perge, obſecro, qua inſtituiſti via.

Cœptum iter (quæſo) proſequere.
Si credis, cœptum continuabis iter.

Triſtis eras.

Triſtitiam præ te ferebas. Videbaris mœrore confici.
Eras vultu mœſtiſſimo. Eras non ſine multo triſtioris mentis argumento. Impatientius dolebas.
Triſtitiam vultus teſtabatur.
Ex ſtygiis aquis vndam delibaſſe videbaris.
Vaticinatus in antro. Trophonij videbare.

Vigilaſti.

Noctem hanc totam in ſtudio inſomnem duxiſti.
Diei noctem coniunxiſti peruigilem.
In ſtudio noctes vigilas cum ipſis diebus.
Diem totum otio literario addis.
Laborioſiſſimo veteris peruigilio.

Non oportet Chriſtianum tam acriter reprehendere alios.

Hi ſermones mordaciores ſunt, quàm vt Chriſtianæ conueniat modeſtiæ.
In his tam mordacibus verbis à Chriſtiana modeſtia quàm longiſsime abhorresi.

Hoc facile fiet.

Hoc factu perfacile eſt.

Hoc minimo negotio fieri poteſt. Hoc nullo fermè negotio fieri poterit.
Ad hoc opus, nihil aut parum eſt negotij.

Eſt magnus reprehenſor.

Lucianum quempiam mirè exprimit.
Omnia mordicus arripit. Eſt in omnes dentatus.
In omnes ſalibus impunè ludit.
Dentatis aculeatiſque verbis in omnes armatur.
A carpendis alienis moribus ſibi nunquã temperat.

Fauéas mihi.

Cœptis fauças noſtris. Pollicem premas.
Attollas digitum. Tuum ſtudium mihi dicare velis.
Fauorem mihi ne deneges tuum.
Eris mihi magni cuiuſdã numinis inſtar.
Noſtræ partes poterunt tua opera iuuari.
Inſtes meo fauori. Mea paruitas ad tuum fauorem decurrit.
Adnitere, quæſo, mihi ægerrimè laboranti, ſuppetias ferre. Supperias fer.
Auxiliare.
Fauorem ac tuum ſtudium amplector, quo mihi nunc opus eſt aduerſum quoſdam, odioſe coniuratos, in bonas literas

quorum magna eſt improbitas.

Omnia indigere recreatione.

Omni vitæ inſtituto ſuos luſus concedimus ſtudiis etiam ipſis aliquid luſus nõ nunquam permittitur.
Danda eſt etiam literis ipſis remiſſio.
Sunt etiam Muſis ſua ludicra.
Miſta Camœnis otia ſunt.

Prodigus.

Promus eſt magis, quàm condus.
Sui profuſus, alieni appetens. Viuit Nomentanus.
Nomentani vitã agit. Ingentes facit ſumptus adeò vt ſatrapã poſſint deterrere.
Cenſum multum profundit. Pecuniam multam profligat.
Patria omnia bona obligurit. Bonorum obliguritor.
Multas opes abſorbuit. Rem vniuerſam, ſeu patrimonium luxu perdit.
Quotidianis conuiuationibus, alea, luſu, nocturniſque potationibus, totam ſuam ſupellectilem abſumit.
Patria omnia bona obliguriuit adeò, vt ne teritium quidem aſſem fuis fecerit reliquum.
Impenſas fecit immodicas.
Ingrata ingluuie præclaras res parentum ſuorum ſtrinxit.

Fortunas ſuas omnes obliguriuit.

Multas opes labefactauit. In patrimonio ſuo helluatur.

Familiam, pecuniámque ſuam, prandiorũ gurgitibus proluere ſolet.

Semper garrit & fabulatur.

Totum ipſum tempus nugis & illiteratis fabulis terit.

Perpetuò nugatur. Perpetuas agitat nugas.

Aſſiduum congerronem agit. Bonam temporis partem in nugis collocat, rebúſque nihili perdit.

Contraria.

Hæc ſibi contrarietate aduerſantur. Hæc aduerſis frõtibus pugnat. Vtróque cornu opponũtur.

Hæc aperta pugnantia aduerſantur.

Hęc virtutibus inter ſe contrariis ſunt deligata.

Hæc toto diametro pugnant inter ſe.

Hæc ex diametro pugnant.

Magna contrarietate diſſident.

Euenire id ſcio.

Scio, vaticinórque, hæc penè oculis video hoc euenturum.

Hoc penè oculis video.

Mens mea eſt præſaga futuri. Præſagio hoc

[illegible] futurum.

Auguror (nec me fallet augurium) prope diem fore.

Libenter audit hoc.

Libens iſtud audio. Audire iſtud ex animo gaudeo.

Iſtud eſt mihi auditu perquam incundũ.

Haud iſtud inuitus audio. Oppido lætor iſtud ex te audire.

Tua familiaritate delector.

Diſpeream, ſi quid in vita mihi eſt tua conſuetudine mellitius.

Nihil poſt deum immortalem mihi eſt in vita, tua conſuetudine ſuauius.

Paſſus ſum maiora conuicia.

Ad maiores contumelias, iam occalui, minus ideo ad hæc leuia commoueor.

Ita mea cutis occalluit ad hos morſus, vt tam leues verborum ictus non admittat.

Hiſce tuis conuiciis haud aliter moueor, quàm ſi me aſellus calce feriret.

Ad has contumelias ne pilo magis quidẽ moueor.

Excita illum.

Excute eum ſomno. Eius ſomnum excutias.

Educ hominem è tenebris Morphæi. Expergefac hominem. Iube eum ſtratis

corripere corpus. Excita eum a somno.

Cura eum a somno solui, excuti, excitari.

Nobilitas si parentes tuos.

Nouum agis hominem.

Sine vllis imaginibus nobilis euasisti.

Clarum stemma tuo generi addidisti.

Familiam tuam claro stemmate donasti.

Tu tuæ genti plurimum splendoris ac dignitatis adiecisti.

Faciam vt sit mea sententia.

Te facile adducam, vt meæ succinas sententiæ.

In meam sententiam non ægre te deflectam.

Te in meam opinionem transferre conabor.

Hoc est rationabile.

Hoc veræ rationes repertæ monent. Suadet hoc ratio.

Hoc a ratione minimè alienum.

Emenda te.

Vtinam tibi istam mentem dii donarent, vt te vlla res frangeret, vt te vnquã corrigeres, vt in viam redires.

Vtinam tortuosos mores castigare in animum induxisses tuum. Redi in viam.

Resipisce quæso.

Teterrimos tuos mores in candidos commuta.

Damnum dabit tibi.

Hoc tibi grandi iacturæ erit. Graui tibi erit exitio.

Perniciosum, & funestum tibi futurum est.

Grauem ex hac re accepturus es calamitatem.

Non iacturam solum facies, sed & naufragium.

Hæc res plurimũ mali menti, magnamque perniciem allatura est. Maxima detrimenta tibi infunder.

Multum detrimenti ex hoc molimine capies.

In hoc grauem facies iacturam.

Afficiet te hoc iactura non mediocri.

Tibi non vulgarem perniciem hæc res est inuectura.

Bellum sæuit.

Difficilima sunt reipublicæ tempora.

Summa bellorum difficultas nostris imminet temporibus.

Sæuit Mars impius orbe.

Afflictamur difficultate bellorum.

Corrigis vitia aliena.

Iuncturaes calidus acri.
Pallentes mores radere perdoctus.
Culpas defigis obeliſco Notas curuos mores.
Cenſoria nota perſtringis.
Vitio nigrum thita præſigis. Carbone notas.

Recreatur literis humanitatis.

Illi ſuppeditat poeſis, vbi animus è forenſi ſtrepitu reficiatur.
Aures conuicio defeſſæ conquieſcunt.
Animum ſuum doctrina excolit. Relaxat, reficit,reparat.

Hoſtis eſt Ioanni.

Hunc non probat Ioannes.Non eo vtitur amico.
Eum hoſtiliter odit.
Eſt eum oſus ſuorum morum cauſa.
Eſt ei inimiciſsimus.
Inimico & hoſtili animo eſt in eum.

Punitur propter te.

Piacularis hoſtia factus ſum ob ſtultitiam tuam.
Meum tergum tuæ ſtultitiæ ſubduxi ſuccidaneum.

Loquitur ſuperbè.

Fabulas buccis inflatis hiat.

Offas robuſti ſermonis ingerit.
Centeno gutture inter loquendum nititur
Grande aliquid, quod pulmo animæ prælargus anhelat.
Totum Heliconẽ inter loquendũ effudit.
Folle premit ventos.
Neſcio quid ſecũ graue cornicatur inepte.
Tumidas ſclopo buccas inflat.
Bullatis nugis,ſua vt turgeſcat pagina,hoc ſtudet.
Darent fumo,nebuliſq; pondus ſua verba.
Proiicit ampullas,& ſeſquipedalia verba.
Efflat inanes gloriolas.Ineptè ſecum cornicatur.
Ampulloſa imperitia & oſtentatione tumeſcit.
Ampulloſè reſpondet.

Verus amicus.

Nihil eſt in me fuci. Præſtigias nullis amicitiis facio.
Tibi nunc,hortante camœna, excutienda damus præcordia. Oſtendam, quanta pars animæ noſtræ tibi ſit.
Nulla in me comperies pictæ (quod Perſius ait) tectorialinguę.Firmiorem amicum me arbitrare, quàm vt obleues offenſas amicus eſſe deſinam.

Quantum poterimus.

Quoad facultas feret.
Quantum noſtræ ſeſe extendant vires.
Quantum erit in nobis ſitum.
Quoad penes nos erit.

Tua ſcientia non prodeſt aliis.

Sterile domi tuæ talentum detines, quod Chriſtus volebat, vel vſuris creſcere.
Non meminiſti fœlix eſſe otium literarũ, ſed ſi modo illuc deſcendat ſapiens Platonicus, non vni ſibi natus.

Linguam non habet promptam.

Eſt impeditioris linguæ.
Deeſt illi expeditæ linguæ promptitudo.
Eſt lingua obligationi impeditus.
Vinculo oris nondum ſolutus eſt. Nõdum ſoluti ſunt linguæ ſuæ noduli.
Elinguis magis, quàm loquax.
Vitiũ nodumq; linguæ nullo rupit nixu.
Planè ac articulate nõdum eloqui poteſt.

Superbit propter ſuam doctrinam.

Inani ſcientiæ perſuaſione intumeſcit.
Nomine mediocris cuiuſdam literationis ſibi mirificè ablanditur.

Habet multos auditores.

Eſt illi frequens auditorium.
Non infrequens auditorum turba.
Theatrum habet, & conuentum, quàm frequentiſſimum.

Dij ſuum fortunauerunt auditorium.
Diſcipulos veluti Theophraſtus habet, nõ ſanè paucos.
Tantus eſt ſuorum auditorum numerus, vt in ampliſſimas copias excreuerit.
Ad eum audiendum confluunt agminatim & quaſi ſturnatim accurrunt, aduolant, agglomerantur auditores.

Audi meam opinionem.

Paucis ſuper hac re meam accipe ſententiam.
Quid de hac re ſentiam paucis accipe.

Res difficilis.

Audax profecto ſuſcepi negotium, & liuẽtis inuidię dẽtibus in primis obnoxium.
Rem prorſus magnam animi & corporis aggreſſus ſum.
Audax facinus ſubij.

In mea poteſtate.

Hoc penes me eſt.
Hoc in me ſitum eſt.
In meo luco, & phano eſt ſitum.
Integrum mihi eſt.

Est mihi liberum.
Hoc meæ ditioni subiacet.

Laudare te dignè non possum.

Dignis te efferre laudibus omnis mei ingenij vis non posset.
Quid meus ad laudum tuarum præconia lituus?
Ero, & si non idoneus, tamen beneuolus tuarum laudum buccinator.
Maiori tubæ debentur tuæ laudes.
Sunt plectro meliore canendæ. Aeternum tuæ laudis præconiũ merito honore non valeo prosequi. Digne, merenterq; tuas prædicare virtutes, non est nostræ opis. Non efficere possem præconio meo, vt claritati tuæ maius quippiam splendoris addatur. Tuas laudes modulatiori accentu decantarem, nisi subuererer eas culpas ingenij mei detexere.
Tibi maiora debeo, ad quæ nondum idoneus, his præludiis tota mente, & ingeniosis viribus me comparo.
Si tuarum laudum copiam persequi satagerem, certè vitio temeritatis, quo olim decolorati fuerunt gygãtes venirem notandus.
Non ad vnguem nostra ista tumultuaria Latinitas tuarum virtutum encomium re-

præsentabit.

Scribam de N.

Vitam, mores. & res egregiè gestas, literis mandare constitui.
Conitar memoriam tanti viri, tamq; præclari, ab hominum oblitione, atq; silentio vendicare.
Si non examussim, tamen leuiter attingere virtutes hominis tam egregij conabor.
Aliqua celebritate famæ statui eximias hominis virtutes afficere.
Anne flagitas vt N. mores ingeniúmque velut in tabula tibi depingam.
Eum paucis tibi deliniabo.

Si deo placuerit.

Si fata ferant.
Si superis collubitum fuerit.
Si cœpta dij bene fortunent.
Deo optimo maximo auspice.
Si suo numine dexter affuerit deus.
Deo fautore, fauente, propitio. Annuentibus superis.

Sic deo placet.

Sic placitum est deo optimo maximo.
Sic superi voluistis abunde.
Sic visum est superis.

Disputat egregiè.

In arena, & studio literario animose di-

gladiatur.
Doctiſſime diſceptat.
Deſcendit in arenam vnde victor crebriter exit.
Ab eo diligentiſſimè diſputatur.
Relucet in homine anxietas quædam, & moroſitas diſputationis.

Ira hoc feci.

Calore iracundiæ hoc egi.
Irarum ſtimuli me ad tantum facinus impulerunt.
Subito ardore iræ hoc crimen commolitus ſum & impudenter auſus.

Opus ſuum imprimi noluit.

Noluit ſua typis impreſſoriis excudi.
Inhibere voluit, ne publicitus euulgentur.
Minatus eſt ſuo partui, nondum plene nato, velut abortiuo & male concepto, vitales auras, & Lucinæ beneficium intercludere, dirúmque exterminium intendere.
Non exiſtimauit ſuam fœturam temerario æditionis honore vulgari debere.
Noluit typicis calcographorũ notis committere.
Excudi formis opus ſuum noluit.
Quæ domi habet nondum effert, vt exe-

ant in communem ſtudioſorum vtilitatem.
Nondum opinatus eſt, ſuum fœtum ſatis maturuiſſe.
Nouitium Camœnarum. Quirinalium partum non vult vita donare.

Faueas mihi, & nullus inuidebit.

Opus meum tui nominis ſplẽdore fultum dentes theoninos retundet.
Liuorem omnem tuo candore expunget opus.
Armatum maieſtate tui fauoris opus, aculeatos liuidorum morſus, facile vitabit.

Prolixus ne ſim.

Ne, quaſi Oreſtem deſcribens longum faciam.
Iam ſatis eſt, ne me Criſpini ſcrinia Lippi compilaſſe putes, verbum nõ amplius addam.
Ne ſi alia afferam longior ſim. Ne vobis polylogus videar.
Ne nimium longos adferam ſermones.
Vt immenſo hiſtoriarum agmini cedam quæ non importunè etiam adduci poſſent, erunt hæc percurrenda.
Stultè perſequor tam innumera, vt nec Chryſippi, nec Dydimi voluminibus, omnia comprehendi poſſint.

Ne nimium longa ſumatur oratio.
Ne longa ambage morer vos.
Ne ambagioſis verborum inuolucris vos remorer.
Ne ſinuoſis verborum anfractibus veſtras aures ſuſpenſas teneam.

Satagis rerum alienarum.

Rerum alienarum ſatagere ſoles.
Quod tua non intereſt, id non deſinis per cunctari.
Si quid minus tua intereſt, id te magis angit.
Ea curas, quæ nihil quicquam ad te attinent.
Tantumne tibi eſt otij, ab re tua, aliena vt cures.

Si feceris hoc, bene mecum agetur.

Hoc ſi à te factum erit, & me diuino beneficio affeceris, & ipſe æternam gloriam conſequere.
Operam tuam (quæſo) in re honeſta, & liberali amiciſſimo homini non deneges.
Tibi certo ſatisfaciam, vel in literis, ſi bonæ fuerint, vel in obſequio, ſi malæ, modo hanc rem faciendam cures.

Quod vt facias, etiam atque etiam rogo, ignoſcasq; breuitati literarum.

Ne timeas inuidiam.

Ab omni inuidiæ metu procul abſis.
Verendum tibi non eſt, ne quid inuidiæ in poſteritatem tibi redundet.
Non eſt tibi timenda ſeueritatis, aut fortitudinis inuidia, ſed inſcitiæ aut nequitiæ.

Hoc dicunt.

Intelligo neminem tam ſtultum fore, qui hoc non videat.
Nemo eſt tam improbus, qui nõ fateatur.
Nemo tam perditus, tamq; flagitioſus inueniri poteſt, qui id non iure factum fateatur.

Inquirere non debes.

Hoc indagare, tua non intereſt.
Diſquirendæ huiuſce labor agitare non debet.

In periculo.

Vitam tuam innumeris exponis periculis.
Variis te obiectas diſcriminibus.
Hoc tuæ coniectura mentis non capit.

Periculis te temere offers.
Versaris in multis periculis.
Grauia tibi impendent vitæ discrimina.
Quatuor noctes de vētorum, ac fluctuum arbitrio propendimus.

Non sine causa.

Non immerito. Non absre.
Non iniuria. Rite. Merito.
Optimo iure. Summis rationibus.
Causatius. Optima de causa.

Vires non es expertus.

Non satis vires tuas explorauerit.
Non fecisti periculum in viribus.
Non consuluisti vires.
Non satis librasti vires, an sufferendo huic oneri sunt pares futuræ.
In suscipiēdo onere, vires animi non consuluisti.
Ad Critolai (vt aiunt) libellam vires tuas debuisses expendisse.

Liber erroribus plenus.

Mendosus liber. Scatet mendis.
Exundat erratis. Squallet maculis.
Est pardo maculosior.
Est corruptus erroribus.
Mendulis depraua tus est. Flagitiis confertissimus.
Nullus est tam planè cæcutiens, qui non animaduertat flagitia. Labeculis est respersus.
Feculentus est labe erratorum. Multiplicibus maculis interspersus.

Scribam ad te.

Omnibus, vt aiunt, vestigiis quærenti mihi vltro oblatum est ad te scribendi argumentum.
Scribo ad te oblatis argumentis, non quæsitis.
Multum est mihi ad te scribendi relictum argumentum.
Crebras literas ad te mitti curabo, aut eas vt nec lecturus quidem sis, aut mihi silentium imperaturus.
Tu licet mutus sis, ego tamen non desinā frequentibus tibi epistolis obstrepere.
Ansam ad te scribendi, id quod diu fuerat in votis, per te mihi oblatam esse gaudeo.

Opto hoc.

Maximopere cupio.
Summopere exopto. Maxime velim.
Nihil est mihi magis in votis, quā vt hoc fiat.
Nihil est mihi optatius.
Sitienter expeto.

Summopere hoc à me expetitur.
Quotidiano conuicio hoc efflagito.
Maxime concupiſco. Hoc eſt mihi in votis.

Varietas ineſt tuis epiſtolis.

Iuncturam habent non diſplicentem.
Lepidè compoſitæ ſunt epiſtolæ tuæ, multiſque quaſi ſquammis variatæ.
Multiplici varietate reſperſæ ſunt.

Græcizas in epiſtolis.

Atticiſmi non pauci tuæ inſunt epiſtolæ.
Oratio eſt planè Attica. Attico lepore inſtructa.
Tu tanquam Atticus homo multum Atticiſſas. Fœlices ſunt tuæ epiſtolæ in Atticis vocibus. Crediderim nõ tam Atticas eſſe Athenas.

Corrige.

Ea lege ſcripta mea ad te veniunt, vt caſtigentur, vt vapulent, vt erratorum pœnas vngue luant.
Adhibe te meo partui æquum iudicem non iniquum, ſæuerum non indulgentẽ.
Adhibe vngues & obelos. Aſteriſco notes.
Non faſtidio lituras amici hominis.
Non ſum adeò delicato ingenio, vt lituras amici hominis faſtidiam.

Nec

Nec tu nec fortaſſe quiſpiam credit, quàm mea opera mihi non ſatis faciant.
Metuo ne ſim ſufficiens.
Sæuere, & tettice à te, homine haud ſanè rugoſæ frõtis libros meos velim accipi.
Patiantur noſtra hæc opera paulum à te vexari.
Indue Homi, non iudicis perſonam, quàm ferunt ſandaliũ Veneris culpaſſe, quum Venerem non poſſet.
Tuo enſe errata mea confodias velim.
Creta notes. Abſterge mẽdas. Elue errata.
Tua fælici lima hanc noſtram fœturam dignaberis.
Ne (quæſo) refugiant tuæ manus hanc noſtram æditiunculam.
Quæ in hac epiſtola ſalebroſa ſentientur, ea leuigare, quæ obſcura illuminare, quæ tortuoſa corrigere & euerberare non verearis.
Notes vnguina nota, iugulum confodias.
Epiſtolam meam à mendis, quibus perſcatet, repurga.
Hanc epiſtolã tibi ſtatuo repurgandam.
Hoc epiſtolium multa lima crucia.
Tu pro tua facilitate, ac ſapientia, ſi quid in hoc epiſtolio obiurgandum offendas, condonabis.

Te ſcriptorũ meorum cenſorẽ facile ferã, hominem tot annis in literis, non ſine gloria verſantem.

Extẽporale epiſtoliũ ad te miſſito, vt ſulcis interciſiuis nonnunquam perfodias.

Velim epiſtolam meam à te vapulare.

Ad te vapulent mea ſcripta.

Te impenſẽ flagito vngue & obeliſcis tuis, pœnas ſuorum erratorum luat epiſtola. Hoc fœlici tua lima dignare.

Verſus tui ſunt elegantiores meis.

Verſus mei tãquam ordinis forent equeſtris, debent tuis, veluti ſenatoribus, & patriciis credere.

Eſt decentior tuorum verſuum facies, quã meorũ in qua ne nęuulus quidem ſit.

Multis calculis fœliciores ſunt tui verſus meis nugis.

Tui verſus multis modis præcurrunt meis.

Faciam quod iuſſiſti.

Feſtinabo tua iuſſa. Omnia tua exequar mandata.

Mihi iuſſa capeſcere fas eſt. Nihil tua iuſſa morabor.

Iuſſis confeſtim obſequar tuis.

Iuſſa ſequi, tam poſſe mihi, quam velle neceſſe eſt.

Publicatum opus.

Ne patere diutius cum blattis & tineis rixari tuam fœturam.

Non negat ferre lucem tuum opus.

Iam ſeſe vinculis aſſerit. Domi eſſe nequit, libertatem, & ſecuritatem publicè poſtulat.

Vult vulgari. Eſt vulgandum.

Æde in vulgus. Fac prodeat in lucem.

Promas in publicum. Effer in auras.

Committe vitalibus auris. In aſpectum publicum produc.

Excepiſti meos verſus benevole.

Prædicant ſe mei verſus, nec vrbanius vnquam, nec hilarius fuiſſe acceptos, quã apud te amice confoſſi ſunt,

Et tibi gratulantur mei verſus, ob tuum iudicium & tibi plurimum debent.

Voluerunt tuo enſe mori, ſed indulgentius egiſti cũ meo partu, quã oportebat.

Ornas quæ vilia ſunt.

Obſcuris rebus das nitorem.

Huic rei protritæ dediſti ſplendorem.

Conculcatis his triuialiter dictis non parum gratiæ aut venuſtatis inſeruiſti.

Trita omnia per te noua, ſplendidáque redduntur.

Ornatu verborum hoc ſplendicans , & ſpecioſum effeciſti.
Oratoris pigmentis excoluiſti.
Mirothecio venuſtaſti Iſocratico.

Riſu dignum.

Res eſt profecto iocoſa, & riſu digna Catoniano.
Quis in hac re cachinnis temperaret?
Quis riſui parceret.
Quis riſum cohiberet,quum tu tam lepidè iocaris?
Nemo eſt tam planè *agelaſtos* quin his audiendis hilareſcat.
Quis hanc opinionẽ non ſtatim explodat, exhibilet,ac tota Anticyra dignũ putet.
Quis hucdecẽ non euocet Democritos.
Satis haberent decem Democriti , quod hic riderent.

Authores meminerunt huius rei.

In Annalibus memoria hæc prodita eſt.
Vulgo & creditum & ſcriptum eſt.
Literaria veterũ monimẽta hoc perſonant.
Tradunt hoc veteres Annales.
Hæc authores enarrant opulentius.
Scriptis hoc reliquit huius. Hoc literis hiſtoricorum demandatum eſt.
Ego literaria veterũ monimẽta ex decreto volutans,offendi hoc apud Ciceronem.

Inclytis literarum monimentis hoc conſecratum eſt.
Memoriæ datum eſt. Proditum eſt literarum monimentis.
In veteribus memoriis hoc ſcriptitatum legimus. Creditum eſt hoc à pleríſque, & memoriæ mandatum.
Quantopere in Ciceronem à M. Antonio ſæuitum ſit teſtis eſt vniuerſa antiquitas.
In veterum collectaneis authorum hoc eſt notatum.
Innumeri propè authores hoc teſtantur.
In veterũ libris obſeruatum eſt hoc fieri.
Relatum eſt in veterum commentariis.
Facta eſt mentio in veterum ſcriptis,& habita illuſtris memoria.
Attentiſſima cura & præſtanti facundia hoc tradiderunt illuſtres authores,
Periucunda ſanè ac lepida hiſtoria de hoc traditur in veterum commentariis.
Huius moris obſeruationíſque teſtimonia,atque documenta,in antiquitatibus perſcripta.
Hoc illuſtrium penè omnium authorũ literæ loquuntur.
Hoc veteres Annalium ſcriptores ignotum eſſe poſteritati,non patiuntur.

noluerunt. *Redeamus ad propoſitum.*
Conſtituam emenſi iam curriculi metam noſtra ne præteruolet oratio.
Vt illuc vnde abiit redeam.
Ne prolixori huius virtutis commendatione noſtra plus æquo turgeſcat pagina, pedem hinc exerimus alio greſſum flexuri.
Ne noſtra immenſum pauxiliatim excreſcat oratio.
Vt noſtra oratio, quò ſtyli curſum deſtinauit, eo procedat.
Vt hæc tam longo repetita principio, ad rem noſtram accommodentur.
Vt eò, vnde digreſſa eſt, noſtra ſe referat oratio.
Sed ne forte meo nimium de calle recedã, deſerat aut curſus verſa carina vagos.
Vt ad rem recurrat oratio.

Cum honore receptus.

Qua debui veneratione fui exceptus.
Maiore veneratione me parentes mei proſecuti ſunt.
Multis à parentibus affectus fui honorum cumulis.
Multa me exceperunt veneratione.
Summo honore fui ab eis acceptus.

Tolero labores.

Iam ex Peripatetico planè Stoicus factus ſum.
Apathiam illã Stociã maximè approbaui.
Iam videre eſt, me paulo ante delicatũ hominẽ, factũ eſſe omniũ tolerantiſſimũ.
Sum laborum toleratiſſimus.

Patior quicquid accidit.

Quæ mea non ſunt, ſic demum fieri velim vt dij volunt.
Quicquid obtigerit nec deos culpabo vnquam, nec accuſabo, nihil dolebo, nihil expoſtulabo.
Seruire ſcio, vincere neſcio.
Placato vultu aduerſa, ſicut proſpera excipiam.
Aduerſis rebus minime deiiciar, proſperis non inſoleſcam.
Nullũ conuiciũ nõ feram, vel falſiſſimum.

Non curo quid de me dicatur.

Aliorũ de me opinionem, atque id genus alia quæ æterna ſunt negligo prorſus & reiicio. Rumores plebeios ad diem curo, vt viatores hoſpitium.
Aliorum de me cogitationẽ nõ extimeſco.
Quid de me opinẽtur mortales, ſuſque déque fero.
Non verterim manum.
Nihil mea refert, vtroq; verſum hęc dicas

Nulla eſt habenda ratio quid dicatur.

Omnes optant diuitias.

Aurum inexemplebilem hominum auiditatem,& hydropiſim non ſaturat ſed adauget vehementer.

Aurum omnium appetitur votis.

Ad aurum congerendum certatur ab omnibus.

Omnes incubant & excubant, vt auro inſidientur.

Omnes maciem contrahunt, fraudántque genium, vt aurum aggerent.

Anteluçana expergiſcuntur omnes diligentia,lucro auri inflammati.

Complures,modice tua etiam minus quã luſcinia,dormiunt,vt aurum ſuis viribus expugnent & ducant captiuum.

Nullum eſt hominum genus quod auri habendi cupiditate non intabeſcat.

Ne multis agam, omnes ſibi figunt.

Nimis dormis.

Vltra Endimionem ſumme indulges.

Tu ſatur irriguo gaudes turgeſcere ſomno.

Dormis ſumnum Endymionis.

Immodico ſumno te ſaginas.

Diuturno in otio verſaris.

Te plumæ nimis effæminant.

Mollem feriatámque agis vitam.

Inſtar vitę Endymionis ſumnum tibi accidere putas.

Epimenidis ſumnum ſequeris, quem aiunt quadraginta perpetuos annos ſumnum continuaſſe.

Vituperaberis.

Hoc tibi dabitur vituperio.

Vituperationem ſubibis.

Hoc tibi vitio aſſignabitur.

Tibi hoc culpæ vertetur. Hoc tibi in culpam cadet.

In te recudetur faba.

In te hoc vitiũ transferetur, torquebitur.

Id paſſim magni probri vice obiicietur.

Societas pulchra.

Celebris hominum conuentus.

Pręclara hominum frequentia.

Concurſus hominum literatiſſimorum.

Hominum celebrium conſeſſus. Cœtus hominum.

Concio. Ornatiſſima corona.

Curas habeo multas.

Diſcruciant animum curæ.

Hæc res innumeris curis animum meum vehementer angit.

Aerumnabili curarum mole diſcrutior.

Me mea cura coquit verſátque in pe-

ctore fixa.
Ægráque mens variis sollicitudinibus.
Anxietudine multa afficior.
Multis curis sum implicitus.
Diuersis negotiis distringor.
Variis distrahor curis.
Dum in dubio est animus paulo momento huc & illuc rapitur.
Multitudine negotiorum prohibitus sum hoc facere.
Sum curis ingentibus æger.
Vario curarum fluctuat æstu mens mea.
Ingens me cura remordet. Implicitus sum curis.
Districtus, inuolutus negotiis.
Intricatus, impeditus, illigatus, illaqueatus obuinctus, dispũctus, obseptus, oneratus curis, oppressus, oppletus.
Negotiorum fluctibus obrutus.
Tot me impediunt curæ, quæ animum meum diuersè trahunt.
Ita alte distringor ocupatione, vt neque interspirandi sit locus.
Diuersæ vocitant animum in contraria curæ.
Negotiorum mole obruor.
Multis studiorum obruor laboribus.
Multis negotiorum vndis in præsentia

iactor, exerceórque.

Vtile.

Non modicam ex hoc demetes frugem.
Hoc præcipuam adferet vtilitatem.
Hoc feciſſe magnopere iuuabit.
Multum adiumenti adferet.
Multas ad res hoc conducet.
Non parum adferet momenti.
Non erit hoc infrugiferum.
Plurimum tibi hoc conferet.
Non vulgariter profuerit hoc feciſſe. Vtilitatem immensam ex hac re accipies.
Hoc tibi quam plurimum proderit.
Hoc non parũ vtilitatis est tibi allaturum.
Hunc laborem experturus es minime infrugiferum.
Ad te ex hoc multa manabit vtilitas.
Hæc res non parum habet momenti.
Hic liber magno vsui futurus. Multo erit adiumento.
Magno adminiculo erit. Non mediocriter conducet.
Commodum erit hoc & salutare.
Commoditatis plurimum adferet.
Erit ex vsu tuo. E re tua. Fructus habet non parum.
Amplissimum fructum es consecuturus.
Ex hoc voluptatem non paruam, vtilita-

tem verò incredibilem es receptus.

Dixit breuiter.

Hanc ſententiam mira verborum parſimonia perſtrinxit.

Breuiter enarrauit. Laconica vſus eſt breuitate.

Pauculis verbis complexus eſt. Strictim hoc perſtrinxit.

Laconiſmo delectatur.

Laconicam imitatur breuiloquentiam.

Arctat orationem ad breuitatem.

Aemulatur Laconiſmum. Rem iſtam paucis accipit.

Pauca de hac re carptim delibat Cicero.

Paucis hoc exponit.

Hanc rem curſim breuitérque attingit.

Summatim hoc expreſſit

De hoc quid ſentiat, paucis explicauit.

Pharelatiam, polylogámque ſuper hac re adfert concionem.

Rem difficilinam ſtrictim atque curſim tranſgreſſus eſt.

Cito eſt executus, quæ penſiculate, atque enucleate ſcripta ſunt.

Genus ipſum rei paucis tantum verbis notauit.

Curſoris notis inſigniuit. Non incurioſè hoc percurrit.

Quæro diligenter.

Oculis emiſſitiis omnia perſcrutor.

Curioſis oculis omnia contemplor.

Non curſoriis voluo oculis. Attentiuſculè ſenſa hæc eruo.

Oculis raptim perluſtraui.

Scriptores illuſtres properantius euolui.

Libros ſanè quàm multos volutaui.

Scrupuloſius perquiſiui. Solerti indagine veſtigaui.

Diligentiuſcule perſcrutatus ſum.

Solerter hoc excuſſi. Penſiculatius hoc euolui.

Inſpectius rimatus ſum. Exactius perpẽdi.

Scrupuloſius perſcrutor. Sedula diſquiſitione indagaui.

Curioſiſſime circunſpectabam. Diligentiſſime penſitabam.

Curioſius hoc introſpexi.

Satis inquiſitè ſatiſq; ſolicite hoc quęſiui.

Adamuſim ſolertíque induſtria hoc inueſtigabam.

Non incurioſe perquiſiui. Anxie ſolertérque diſpitio.

Laborabo

Conabor. Adnitar. Totis adnitar neruis.

Totis viribus agam. Studebo huic rei.

Incumbã in hanc rem. Ad hoc inuigilabo.
Animo connitar & labore contendam.
Velis & remis eò contendam. Velis equísque eò festinabo.
Sudabo vehementer in hac re vt fiat. Ad extremum desudabo sudorem. Plurimũ laboris in hac re exhauriam.
Hanc rem arduam moliar. Labore summo nixu ingenti, summa ope, summa vi, adnitar.
Ad laborabo pro virili parte. Quoad potero enitar.
Quanto potero studio. Labore vigilanti ad hoc enitar.
Pro virili parte totóque molimine, conabor aliquid conferre ad facultatem dicendi. Toto contendam conatu.
Destinabo huc, omnes meos conatus.
Manibus pedibúsque connitar. Totis neruis adlaborabo.
Totos conatus huc inflectam.

Odi discordias.

A seditiosis factionibus sum quàm alienissimus. Ab omnibus diffidijs auersus sum, si quis alius est.
Nihil mihi commune cum seditiosis seditionibus.
Factiones omnes perhorresco.

Meministi huius rei.

Aurem vellisti seu vellicasti.
Effecisti me rei oblitæ memorem.
Memoriam huius rei refricasti.
Quod semel exciderat animo, quasi postliminio, in mentem reuocasti.
Induxisti celebrem mentionem.

Tacuisti de hoc.

Hoc sicco pede præteriisti. Silentio prætermisisti. Temere hoc transeũdum putasti. Hoc nube silentij obtexisti. Hoc silentij velariis inuoluisti.
Hoc omisisti, quod citra flagitium omitti non quibat.
Silentij velo hoc contexisti. Hoc surda aure præteriisti.

Adulator non sum.

Faceſſat à me assentationis suspicio. Assentari nescio, nec si sciam velim. Palpum non obtrudo. Non sum palpo dolosus.
Relegaui popysmata palliatæ assentationis. Non delinio viros palliatæ assentationis popysmate. Assentationis sum expers. Est enim indecora prorsus, & inhonnesta, adeò, vt optimo cuique, & vulgaribus, sit suspecta.

Non palponem, neque vaniloquum, neque mercede conductum tuarum laudum buccinatorem audies.
Hæredipetis adulatior nullus.
Non vtor gnatoniſmis. Non ſoleo gnatonizare.
Nullus apud me fucis eſt locus, nec aliud frõte ſimulo, nec aliud in pectore firmo.
Ab aduiandi ſtudio ſemper, tanquam inteſtino morbo abhorreo.
Adulationes Græculas ſemper odi.
Non auribus indoctorum ſeruio.
Vt nullus in me eſt lolij ſuccus, ita eſt cãdida, & ſine labe ſimplicitas.
Non ſum potentiorum foribus affixus.

Amicus falſus.

Tu ſpecioſa quædam, & populoria beneuolentiæ oſtentamenta deſideras.
Tua amicitia ſuccum habet & quaſdam beneuolentiæ præſtigias.
Ineſt tuo amori ſola quædam facies, ſtrepitúſque ſacratæ amicitiæ.
Tu amicitiam foues aſſentationibus quibuſdam indecoris, & optimo cuíque maxime ſuſpectis. Geris tecum pictæ tentoria linguæ.
Aliud habes in ore, aliud in pectore.
Ex eodem ore calidum ſimul efflas & frigidum.

frigidum. Ita leuis eſt apud te amicitia vt vel leuiſſima etiam quáque aura fluctuet. Scio te penitus non tenere amicitiæ vim, quam quidem in animo conſtituiſſe ſedes oportuit, & grauiſſimas anchoras fixiſſe, vt contra tempeſtatum omnium vim illæſa, & quieta maneat. Tuis verbis amicum te præſtas, cogitatione autem inſidias ſtruis.
Palam beneuolentiam, occulte vero periculum intentas. Hoc genus tuorum ſermonum à mera beneuolentia quàm longiſſime ſemotum eſt. Inſyncera quædam charitas nos in ſuſpicionem maleuolentiæ raptauit, Is mihi crede nunquam ex animo fuit amicus.
Mihi cum illo diſcordia eſt.

Pati hos labores non poſſum.

Tanto faſtigio laborum non ſum par futurus. Importabili mole laborum premor. Succumbunt oneri vires. Cedere huic labori compellerer.
Mediis conatibus ægre conciderem.

Eſt ſemper grauis.

Nunquam ſupercilium deponit.
Nunquam exuit vultum pædagogi.
Tetrica verba nunquam depoſuit.
Nunquam non ſapit patruos.

Semper agit Areopagitam.

Bonus theologus & magnus prædicator.

Vir eſt rei theologicæ conſultiſſimus.

Sacras ad populum conciones habet, tanta omnium admiratione, vt ad eum plenis vndique viis eatur. Lepore verborum allicit, ſententiarum grauitate ſuſpendit, & concionis impetu, atque viribus, flectit omnes.

Doctus.

Vir multiiugæ eruditionis. Totius eloquentiæ celphaleoſis. Racemos vindemiæ oratoriæ ſuauiſſimos decerpſit.

Hic merces Latias, hoc eſt, literarum ſupellectilẽ, qua nihil pretioſius, cõparauit.

Hic repurgata linguæ vitiligine, omniq; deterſa barbarie, optimas literas amplexatus eſt. Hic non ſolum diſertus verum etiam eloquens. Literaturæ & doctrinæ nitidioris honeſtamento nobilitatur, Latinæ copiæ genitor. Tu ſummæ virtuti literarum eruditionem ſemper adiunxiſti, vnde factus virtutibus, pariter & doctrina illuſtris. Eſt acerrimus literarum propugnator, atque auré (vt ait Perſius) mordaci lotus aceto parat palladius.

Omnia tibi ex animi decreto, tãq; Ioue nato, ſucedunt. In genio Iouis es. Tu es vir multis calculis fortunacior. Omnium homo fœliciſſim⁹, qui primas de ſummo

vis. Si omnia tibi ſuccedant, ita eſt vt optò. Superos precor, vt tuum gaudium, meúmque obſequium, velint eſſe fœlix.

Gradum priſtinum recuperaſti.

Tu priſtino faſtigio reſtitutus, clarior illuſtriórque, emerſiſti. Et in integrum reſtitutus.

Iſte iuuenis eſt bonæ indolis.

In puero hoc mirifica indoles virtutis apparet, & ingenij lumẽ luceſcit. Nihil in hoc iuuene ineptum, nihil improbum, nihil immodeſtum, non proteruior lingua, non inconſtans vultus, non aliquid poſtremo, vel in facie, vel in geſtu, vel in ſtatu, vel in inceſſu eſt, quod offendat.

Multa ex ſecretariis doctrinarum abdita eruere, atq; expromere, elaborauit præceptor. Suo labore tã clarus eſt, vt ſcripta ſua omniũ manibus terãtur. Lege hæc cum fuerit otium. Cũ à ſeriis occupationibus fueris feriatus, hæc, qualiácúnque ſunt tranſlegere ne ſpreueris. Hæc legas, dũ à politioribus humanitatis ſtudiis iãpridem feriatus ſis. Cum ſibi à grauioribus ſtudiis otium ſupperet, hæc legas.

Inuidos non timeo.

Lĩgue ſauciãtis ſuſurros ĩprobos negligo. Facile cõtẽno, sẽpérq; cõtẽpſi, ineptias maleuolorũ, & nugas vere dixerĩ abortiuas.

Cauillentur maleuoli & inuidi (non labo-
ro) quibus nemo vnquam, vir bonus ac
doctus, caruit. Tantum abeſt, vt inuido-
rum morſicationes me lædant, vt ipſas
quoque, neſcio quo pacto, penè mihi
ceu blanditias commendem.

Obtrectationibus, quibus non carent inui
di, audaciſſimè reſiſtam.

Iſtorum nugiuendulorum naſum non re-
formido. Frontem non metuo
Catonianam. Linguam nil ti-
meo Timonianam.

Naſutos quoque naribus repandis.

Mordaces quoque rictibus caminis.

Vitioſus.

Omnia prorſus vt in quandam cœnoſam
latrinam in ſuum animum confluxerunt
flagitia. Eſt monſtrum prorſus,
imò ſcelus inexpiabile. Non poſſum aut
tacere quæ de eo ſentio, aut non ſentire
ea quæ de illo debeant dici, in quo velu-
ti ſingula vitia reperiantur.

Non minutulam labeculam contraxit, ſed
maximam labem & quidem illuibilem.

Amas literas.

Etſi ſummam ex literis ſoles capere volu-
ptatem, tibi tamen multiplicibus cu-
ris impedito, ſcio non ſatis eſſe quietis

vt ad illas quantum cupis, animum ac-
commodes. Eſt in te inexhauſta auidi-
tas legendi, nec ſaturari poteſt.

Tuus in literis amor humanitáſque tua, &
ſuauitas ingenij natura quadam viuit &
ſpirat. Præcipuam vitæ voluptatem in
literis repoſuiſti.

Vehementius, quàm credi poſſit, gaudeo
tuum in literis deſiderium indies gliſce-
re. Ad honeſta ſtudia ſatis propenſus es.

Toto pectore bonas literas, & earum cul-
tores tueris, foues, alis, ornas.

Mones recte.

Syncerè conſulis. Mones amicè.

Obiurgas amanter. Placidè admones.

Ab inueterato errore reuocas.

Elicis ex vmbraculis in ſolem.

Eloquentia fuit perdita.

Iacuit multos annos maieſtas oratoria.

Squallenti quadam barbarie balbutientes
linguas, aſperauit inſcitia.

Oppreſſa fuit Romani ſermonis dignitas
à tyrannide barbariei. Dilituit Roma-
næ linguæ ſplendor inter Gothorum &
Vandolorum reliquias.

Ne detrahas.

Verte ſtimulos tuæ linguæ.

Comprime linguã,ne quid velit,loquatur.
Neceſſum eſt fræna tuæ linguæ cõcutere.
Sunt tuæ frænalinguæ cohibẽda. Reprimenda eſt petulantia tuæ linguæ.

Perfidus.

Te promiſſa non alligant.Credo te futilẽ, & nullius fidei, vt promiſſis non alligeris.Pacta facie Loctenſia.Es fœdifragus.
Perfidior Pœnis.

Paucis dicam.

Paucis perſtringam. Non pluribus complectar.Ne oreſtem deſcribere videar.
Ne tædia generem. Ne prolixa rerum ambages tædio ſit. Ne ſim prolixus ſubticeo.Finem impono. Finem facio dicẽdi.

Faciamus quod dicunt, bonum vultum.

Lautiſſime viuamus.Epicureos agamus,
Iſte dies genialis agatur. Viuamus nobis.
Indulgeamus genio.Cibis opiparis inſeruiamus.Baccho ſacrificemus. Vina coronemus. Bellos homunculos agamus.
Exporrecta fronte veſcamur.

Homo eſt indoctus & nihili.

Educatus in Scythicis agris. Pater tibi Scytha eſt.Nihil à vandalis differs. Non alienus à Gethis. Ne latũ quidem vnguẽ ab abecedariis deſſcicis. Es rus merum.
Pura negatio.Merum nihil.Homunculus

ex caria es.
Nemini non aſinus cenſeri.
Es Arcadicum pecus.Ridiculum caput.
Sus Bœtica. Proiecta vilior alga. Sardois amarior herbis.Tua eſt carica muſa.Immerſus Cethicorum Baratro.
Ruſticano es ingenio. Artem culinariã, non oratoriam imbibiſti. Literas vidiſti ſolum per tranſennam.
Guſtaſti tanquam canis è Nilo.
Muſas à limine nondum ſalutaſti.
Nouitius es miles Palladis.
Rudis Apollinis tyro.
Pedem nondum ex inſcitię tenebris exeruiſti.
Cymmeriis tenebris implicitus es.
Non magis quàm qui nil ſapit.
Videris obſtrepere veluti anſer inter olores.
Cuiuſcunq; diſciplinæ nomen ementiris.
Vulgus nebulonum incultum.
Subagreſti & infeſtino ingenio es.
Aſinus ad lyram.
Illotus.Indoctus.Agreſtis.
Senticoſus.Infeſtiuus.Aſinus.
Inconcinnus.Expers.Spinoſus.
Exors diſciplinæ.Triuialis.Inexpertus.
Protritus.Indoctus.Rudis.

Ridiculus.Semitarius.Scurrilis.
Ieiunus.Rusticanus.Sordidus.
Inurbanus.Vulgaris.Aridus.
Vulgaris.Incomptus.Aesopicus.
Interfus.Plebeius.Discinctus.
Horridus.Insulsus.Asper.
Illepidus.Squallidus.Insipidus.
Incultus.Incongruus.Amusus.
Infacundus.Inelegans.

Benignus.

Tanta est facilitate, vt quem exasperauerit neminem reperias, quippe qui cum beneuolus in omnes, tũ liberalis, & magnificus. Tua genuina dulcedo gustũ in literis parit. Tua est mihi humanitas pro clypeo,& muro,cõtra liuoris impet⁹. Mihi tua est humanitas cognita, & explorata facilitas. Dispeream si quid tua beneuolentia vnquam in vita contigit mellitius. Nihil humani à te alienum puto. Est sociata tua exacta eloquentia infinitæ propè humanitatis atque modestiæ. Mira in te comitas, lepor multus totam mentem afflauit.

Es deo cuidam terrestri similis,clara fronte, & reiecto supercilio, te omnibus passim exhibes. Te vno nihil habetur humanius,nec eruditius,nec melius.

Hoc nihil condidius,benignius potẽtiúsq;
Nostra diligit hic amatq; nugas.
Hic patrocinio me fouet.
Agit hoc homo gratiis natus,humanitate mortales omnes albis (vt aiunt) equis præcurens, cuius nimiam simplicitatem propè incredibilem oratione, etiam re experior.

Doctus.

Vir est fælici ingenio, acri iudicio, multa facundia, disciplinarum denique omniũ scientia præditus.
Est abunde in studio eloquentiæ promotus.
Iam ad sumnum vtriúsq; linguæ fastigium prono gradu contendis, sic, vt inter doctos conspicuus,digito mõstreris. Tuum nunquam in literis bonis cessauit ingenium,nec errauit iudicium.
Literas pacis alumnas ab iniuria scilicet & indignatione vindicasti.
Tantum in literis progressum feciſti, vt cunctos fermè, quicunque literis ætate tua claruerunt, habere merueris laudatores. Ita doctus es, excussus, ingeniosus, vt in te nihil expositum, nihil vulgatum sit & triuialè, seu verba, seu sen-

tentiam ſpectes. Vir eſt meæ ſententiæ noſtro æuo omnium literatiſſimus. Vir eſt ingenij excellentis, acerrimiq; iudicij,& exquiſitiſſimæ doctrinæ. Tantus es in literis, vt te mihi ſemper ad imitandum propoſuerim. Ruinoſis & nutantibus literis,imò propemodum caſuris, perbelle ſuccuriſti.

Ruentibus in præceps diſciplinis,ſummopere,& mira ſolertia proſpexiſti. Cadenti, & interitum minitanti, rei literariæ, pulchrè conſuliſti.

Vale.

Vale muſarum patrone,& animulum meũ in deliciis habeas. Vale:neque in amicorum rationarium me inter poſtremos refer. Vale, & fixus tuo cordi trabalibus clauis hæream. Vale, literarum magne arbiter,imò cenſor,imò aſſertor. Vtinam tibi ſuperata tellus ſidera donet. Interim in terris viue diu. Bene valeat reuerendiſſima tua dominatio,cui me totum dico,delicóque.

Laudant te omnes.

In te laudis aceruos omnes extruunt, &

in te vno omnium diſciplinarum conſummatam gloriam conferunt. Omnes & tuam doctrinam, & eruditionem admirantur,prædicant,atque in cœlum ferunt. Te omnes decus Campaniæ, te ſolem,te lunam faciunt, & ſplendidiſſimis titulis ornant. In tuis virtutibus, liberis velut habenis apertiſque eloquentiæ campis, expatiantur.

Omnes tuæ virtutis perſuaſione,ac eruditionis lepore ducti,te laude multa dignũ cenſent.

Omnes ingenium tuum ſuſpiciunt,& doctrinam ſingularem tuam, mirificis laudibus perſequuntur. Omnes teſtimoniũ reddunt ampliſſimum perfectæ laudis. Virtutis tuæ conſtãs opinio in omnium pectoribus viuit, omnium linguis celebratur. Omnes tuas virtutes vnà cum vocis eloquio, vel immortali cantu ſacris implent præconiis. Gratiæ plurimum & authoritatis apud omnes cœpiſti. Tantæ laudes in te conferuntur, vt vix vllas feceris aliis reliquas. Publicæ famæ præconio commendaris.

Nemo extat, qui grata oratione tuas laudes non cupiat celebrare.

Non niſi accuratis, magníſque & olei, &

ſommi iactura, elucubratis laudibus veheris. Omnes tuo ingenio penè cœleſti, eruditioni ſingulari, iudicio longè acerrimo multum tribuunt.

Tu ſemper publicæ famæ præconio es cõmendatus.

Volo tibi gratificari.

Adiuuabo te pro virili.

Si qua in re poſſim tibi gratificari, omnia polliceor.

Te omni genere officiorum proſequar, quantum par fuerit.

Omni genere officiorum debeo te proſequi.

Si quid erit negotij, in quo ſeruili infimi opera non greueris vti, mandes ac præcipias. Nullus eſt in orbe princeps, cui magis ex animo cupiam gratificari, quã tibi. Si quid erit, in quo tibi queam gratificari, ſenties hominem ad obſequendum promptiſſimum.

Tibi profecto lubens, ſi quid poſſum, benefecero.

Scit nihil perinde in votis eſſe, quàm vt liceat tuæ amplitudini, quocúnque officio gratificari.

Laudabo te.

Ipſe tui tibicen ero, & in efferendis tuis laudibus gloriabor.

Nihil potius habiturus ſum, nihil mihi magis præcipuum ducam, quam te prædicare, tuum ingenium tum publicè, tum priuatim pleno ore efferre, & apertis (quod aiunt) tibiis palàm decantare.

Vindicabo ab obliuione tui memoriam.

Reddam tuam famam (quæ eſt non vulgaris) nomenq; tuum ab obliuionis rubigine exemptum.

Tua ſummoqere virtus, ingeniiq; dotes, à me extolluntur.

Tantus ero tui admirator ingenij & gloriæ, quantus poterit eſſe alius quis.

Laudaberis.

Durabit ad poſteritatem tua virtus.

Putarem te ex Iouis aula ad homines deductum, aut de naturæ adytis erutum.

Tuæ virtutes in ſtuporem poſteros deducent.

Viues ipſe, & per hominũ ora volutabis.

Tu vnus omnium laudes exhauries.

Nemini dubium eſt, quin tibi omni laude præſtanti viro, multi honores iampridem, dignitatéſque debeantur.

Quod huic tua celſitudo candide faueat multum gratiæ, multúmque laudis, tibi paris.

Confugiunt ad te omnes.

Fit frequens concurſus ad te. Te velut patronum, & ſpei anchoram omnes conſpiciunt. Sanctiſſimis pedibus tuis ſeſe omnes aduoluunt. Conuentus ad te clarorum hominũ ex omni patria celebres fiunt.

Garrulus.

Verbis ſuis intempeſtiue laſciuire ſolet. Coruus eſt Apollinis. Indigna luminibus non veretur effutire. Hic moleſtis, quæſtiunculis alios obturbat.

Faues mihi.

Aſſolitus es rebus meis fauere. In me fuiſti ſupra meritum indulgẽtior, nec ideo ingratum me exhibebo. Mirum quantopere tua mihi arriſerit dominatio, & quam impensè mihi faueat.

Friuola.

Dicis non aliud, quàm merum mendaciũ. Mera eſt impoſtura. Merum præſtigium.
Fallax verborum gannitus. Portenta verborum,
Monſtra verborum.
Incondita deliramenta.
Mulierc ularum næniæ.
Prodigioſa figmenta.

Seniles fabellæ. Ad forum excogitata hæc omnia.
Anilia errata. Pueriles nugæ.
Nugalia omnia. Alcinoi apologus.
Æſopica ludicra. Rapſodia ſqualia.
Dicendi ſartago illiterata. Antiquata, inuſitata.
Exautorata. Exotica. Puluerulenta.
Vandalica. Ante tapetum effecta, putrida.
Gethica.
Antequam Theognis naſceretur adducta. Barbara.
Videris mihi cum matre Euandri fabulari.
Indigna auditu. Repetis hæc omnia à ſæculo. Ab origine.
Hæc commentitia ſunt.
Adſcriptitia. Adiunctitia.
Ab omni virtutis tramite exorbitantia.

Nihil ſcis.

Nondum proluiſti ora Caballino fonte.
Non tibi Gorgoneis mens fuit vncta vadis. Fonte nec Aonio pectora tincta lacu. Non tua Caſtalias coluere poëmata lymphas.
Nũquam Phocaicum nec tetigere lacum.

Vaniloquus.

Inanes iſtas quaſi nebulas non argumentorum, ſed leuiſſimarum ſuſpicionum

depelle, vt quæ nimis defluunt.

Habes insulsissimas vænas pro oraculis.

Inconstantia, & sese vndique eludentia loqueris, & non vnis Anticyris digna.

Est tuum dictum nebula vanius in pariete picta.

Scribere ad te non audeo.

Pudor me prohibet hominem tenuis fortunæ nulliúsque propemodum authoritatis, literas dare.

Neque ego ad te scribere auderem, nisi incredibilis tua humanitas literas mihi ex intimo corde, quodam quasi suo iure extudisset.

Tuas ingentes laudes spaciis excluſus iniquis attingere non audeo satius ratus fari nihil de illis, quàm parum aut frigide dicere.

Impudentiæ culpam deprecor, quod tantulus ego ad tantum heroa, scripserim.

Non ausus eram te meis literis lacessere.

Subuerebar hac manu tibi scribere, qua soleo cogitationum celeritatem æquare.

Ego alioqui modestus, imò timidus, & mihi parum fidens, vereor ad te scribere.

Ne fortuna mea, nec eruditio, nec vlla omnino virtus huiusmodi est, vt licitum mihi

mihi putem, scribere ad te.

Vereor tibi benignissimo sed omnino plurimis maximisque negotiis occupatissimo scholaribus nugamentis (qualia nostra sunt) obstrepere.

Non ausus eram doctissime N. te meis literis lacessere.

Deuinctus sum tibi.

Sum obnoxius.

Tibi tantum me debere intelligo, quantum nunquàm sim persoluturus, etiam si me opposuerim pignori, aut bonorum omnium meorum, atque ipsius capitis fecerim auctionem.

Tantum tuæ debeo humanitati, vt nullis officiis, nulla opera, labore industriáq; mea posse videar satisfacere.

Et causa me tibi plurimum debere intelligo.

Si mihi consilium foret, tua in me merita enumerare, Isthmon profectó fodere mihi viderer.

Ipse tibi totum debeo, quod mihi tribuis præsertim cum id mihi ipse nullo pacto deberes.

In me vnum innumera officia agminatim glomeras.

Omnes te laudant.

Gratiæ plurimũ & authoritatis apud nos cœpisti.

Tantæ laudes in te conferuntur, vt vix vllas feceris aliis reliquas.

Extat ad posteros perpetuum doctrinæ beneuolíque animi testimonium.

Maxima sunt tuarum laudum apud omnes præconia.

Doctus.

Tibi flori illibato ingeniorum in literatorum consessu primi gradus assignantur,

Dicta tua te doctissimum esse testantur, facta humanissimum.

Tu in oratoria ac poetica facultate eminentissimum obtines locum.

Est tibi os mellea suauitate oblitum.

In tuis scriptis videris numeros omnes humanitatis compleuisse. Vir est ad omnia magna honestè natus. Magnos fecisti in literis progressus.

Vir est in literis magnæ quidem celebritatis & authoritatis.

Tanta est tua in literis claritudo, & æstimatio, vt nemo te non suscipiat.

In te sese disciplinæ illæ omnes tantæ támque multiplices explicuerunt.

Scimus te Ciceronianæ facundię intermorientis maximum assertorem.

Vir est incomparabilis memoriæ, & infinitæ penè lectionis.

Nunc à te Quirinalis facundia (quæ Gottæicum nescio quid & Vandalum sapiebat) prosperiore fortuna decoratur.

Tui eminentissimi ingenij acies extra aleam est collocata.

Popularis homo non es.

Optimus es literarum censor, præses, & princeps, Romaníque eloquij moderator.

Tu primæ classis facile princeps, ingeniorum, & literarum antesignanus, ac primipilaris es.

Tu extra totius doctrinę aleam positus de Gotthis ingenuè triumphasti

Te musarum quidé prope diuinitas, extra ictum supráque iniuriam posuit.

Nil proculcatum, velutque in medio iacens loqueris.

Es vir acris ingenij multæque in literis industriæ. Latinæ linguæ diligentissimus. Græcæ non incuriosus, non prosam condere absurdus, non carmen.

Tu primam in literis celebritatę vindicas.

Homo es vtriusque linguæ doctissimus, omniúmque literarum humaniorũ, quæsi lautiarum studiosissimus.

Vir præter mores candidissimos, vtriusque literaturæ peritissimus.

Homo nõ indoctus, & ingenio acerrimo.

In omnibus honestis disciplinis ita iam olim est absolutus citra supercilium, vt non videam, quem cum eo conferre queam.

Homo est doctus ac mire candidus & (quòd præcipuum est) in studiis sani pectoris. *Legi tuam epistolam.*

Perlegi oppido quàm lubens literas illas quas ad me nuperrimè dedisti.

Legi tuam epistolam verbis suis & concinnitate, adeò absolutam, vt planè appareat Musis eam dictantibus fuisse exceptam.

Legi epistolam tuam sonoram plenámq; lætæ indolis.

Legi epistolam ita examussim perfectam, & ad summum absolutam, vt ne ab liuore quidem iure valeat reprehendi.

Quis ad me missitasti literas auidè arripui, quasi diuturnã sitim explere cupiés.

Tua est tam elegans epistola, vt indefessum lectorem, vno propè decursu, à præfacione, ad extremam illam coronidem traducat.

Tuam adeò admiratus sum epistolam vt stupore quod altera dubitarem fieri Niobe.

Epistolam abs te accepi hymerico melle, & omni nectare dulciorem.

Laudabo te.

Sum & ero tuarum laudum, si non idoneus saltem beneuolus buccinator.

Te semper ingenij disclinarúmque merito pluris facio.

De tuis moribus, adde & eruditione, optimè, ac magnificè sentio.

Ad ingenij vires periclitãdas te laudabo.

Fauebo certè tuis laudibus, omníque (vt aiunt) pede in te honestando cõsistam.

Laudes in te multas ore vno congeram.

Profiteor me identidem esse præconem, & buccinatorem tuæ singularis eruditionis.

Ero acerrimus tuarũ laudũ pugnator, quã quam nondum sis functus officio.

Homericam tuam musam miris in cœlum laudibus extollam.

Tacere tuas laudes non possum.

Ego tuam arcanam multiplicis disciplinę copiam ita amplector, vt admirer & commendare non desinam.

Implebo populum laudibus, ac meritis tuis.

Meum ſtudium erit, tuas laudes encomiis celebrare.

Inuidos habes

Multi tuæ fælicitati inuident.

Scio te à liuidulis fortaſſe notatum iri.

Video virtutis hoc obtrectationis indies latius ſerpere, & lætalibus reddi.

Sibilant nonnulli in te Zoili.

Laudes quas tibi quorundam ſtudium & candor tribuit, non leui te onerant inuidia.

Pro tuo officio ſummam inuidiam vndíque contraxiſti.

Familiaris

Fruor conſuetudine præceptoris, viri nũquam ſatis laudati, cuius doctrinæ imitatione ſummum ſapientiæ culmen attingere potero.

Nullius nunquam conſuetudine ſum magis, quàm præceptoris delectatus.

Cum præceptore familiaria commercia miſcebo. Ruſticatus ſum quandóque cum præceptore, denique familiarius egi.

Præceptoris familiaritate non alienor.

Ægrotus.

Aduerſa valetudine laboras.

Egiſti diſpendium bonę valetudinis.

Morbo febrili ad deſperationem vſque medicorum laboras. Non ſatis vigilaſti ad tuẽdam valetudinẽ. Tua improſpera valetudo multis laboribus non ſufficit.

Tua valetudo non paucisſimis morbis eſt obnoxia. Te moribus prorſus exhauſit.

Teſtes adducam.

Non pauculos teſtes, neque eos tibi non domeſticos, citabo.

Non ſurdis in hac re agam teſtimoniis.

Satis grauius teſtimonium de hac re, & rationem valentiorem exhibebo. Non ſaltabo in tenebris.

Habes magnam authoritatem.

In te & authoritas, & ſapientia tanta viget quanta vix in alio vnquam.

Homo es ſummæ dignitatis, authoritatis, gratiæ, multúmque de nobis meritus.

Tua authoritas nunquam vacillat.

Tam ad alta tua progreditur authoritas, vt caput ad ſydera tollat.

Vir es, non deſpicabilis, nec abrogandæ fidei, & non dilutæ authoritatis.

Summa eſt tua apud regem authoritas.

Scio quantum tu apud regem valitura ſit authoritas.

Componis egregiè.

In tua oratione maiestas quædam linguæ continetur, & sanctitas.

Inueni in tua epistola non sellulariam, ac triuialem doctrinam, sed qualem Marci Catonis.

Tua scripta incorruptæ vetustatis indole censentur.

Tam literas expolitas scribis ex tempore, vt facile sit diuinare, quale sit quod domi per otium adornasti.

Eloquentia vigebit.

Nunc veteres illæ Gotthorum reliquiæ exulare incipiunt, hebámque Latino candori porrigere.

Nusquam gentium non conspiratur ad profligendam barbariam, perque enses & per ignem ad id negotiis irruunt omnes.

Spero sane omnes Vandalico morbo laborantes prope diem talaria induturos, hastámque cum Clipeo relicturos.

Male componis.

Est tua epistola incondita, ineliquata, indiscussa, non rotunda, nec bene ornata.

Sunt tua dicta sane quàm frigidissima, quæ (vt ille Martialis ait) Veronianas thermas refrigerarent.

Est tua tortuosa oratio & tergiuersans.

Profuisti rei literariæ.

Tu inter omnes insciciam quotidiè inualescentem, profligasti, quàm semidocta sedulitas cum magna persuasione detrimento non vsui aduexerat.

Tu ex ipsis authorum visceribus locos Veneris plenissimos leporis eruisti.

Tu verborum lenociniis non emolumentum modò studiosis, sed voluptatem perperisti minime vulgarem.

Tu iam barbariem magno veluti passu gradientem, prorsúsque iam ferocientem, compescuisti.

Fuisti barbarici hostis accerrimus.

Imponam finem.

Adornabo libellum sua coronide, nihil omnino interpressum relinquam.

Finem rei imponam, si modo Musæ melius fortunent studia, quàm hactenus rem fortuna.

Nolo laudari.

A meis laudibus tempera cum nullas iure demeruerim.

Tam immodicæ laudes, neque meo pudori, neque mediocritati conueniunt.

Ex laudibus, quas in me effundis, nihil decerpo, præter animum meo nomini impensè fauentem.

Laudes non agnoſco, quas mihi candidè magis, quàm verè, tribuis.

Non poſſum tibi referre gratiam.

Quod nullum tibi tuiſque meritis gratiam referre queam, eſt, cur in immenſum doleam.

Animo meo nullum vnquam incommodum accedit acerbius, quàm quod nũc tibi, cui immenſam gratiam debeo, ne mediocrem quidem referendi ſuppetat facultas.

Doleo me tantam tuam in nos humanitatem non poſſe exæquo reponere.

Ego fatis meis iraſcor, maléque precor, quòd hac conditione me naſci voluerunt, vt tua in me beneficia, ne minima quidem ex parte poſsim remetiri.

Grauem fortunæ præſentiſco iniquitatem cum & ardet animus referre gratiam, nec poſſum.

Moleſtius opinione fero, tam immenſum eſſe, quòd tua in me contulit humanitas, exiguum verò & exile, quòd mea tenuitas poteſt.

Quis vel opulentiſsimus tantis meritis gratiam parem referre? A me tantis beneficiis talio rependi non poteſt.

Quid tibi debeam video, vbi verò de referendo (vt par eſt) incipio cogitare, tunc ratio accepti atque expenſi nequaquam conuenit.

Ego quibus verbis iſti tam prompto, tam liberali in me animo gratias agam non reperio.

Quibus tandem verbis pro hoc tuo erga me animo, gratias habiturus ſim, neſcio.

Qua digna ratione tam honorificam benignitatem tuam celebrem?

Qua remuneratione dicendi merita tua æquiparem, nõdum reperio, quòd ſedulo commentabor, dum memor ipſe mei, dum ſpiritus hos reget artus.

A me nullas officij vices poſſis ſperare.

Non occurrit formula qua tibi gratias agam.

Compenſare non poſſem.

Ego ſi me tantum, quantus ſum, pignori oppoſuero nulla ex parte poſſem ſoluendo eſſe.

Ego ſi ampliſſima, planéque regalia munera reponerem, fateor me tuis beneficiis imparem eſſe.

Tanta ſunt tua in me merita, vt quantamuis dicendi copiam ſuperent.

Præstantius est id, quod in nos contulisti, quàm vt vel Crœsus ipse, si vniuersas opes exhauriat, par esse possit, aut si mihi fontes aurei (vt poetæ fabulantur) domi sint aut Pactolus aliquis, aureas voluens arenas.

Nemo quisquam tam magnificè dicere potest, quod non ad tuam in me humanitatem exile videatur.

Duobus vincor modis, quia nec gratiam referre vllam, nec agere pares gratias possem.

Ero memor tui.

Tuorum in me beneficiorum memoria nunquam consenescet, intercidet, emorietur.

Id quod est vnum opis nostræ facere non desinam, nempe agam pro viribus, vt ingratus omnino videri non possim.

Quicunque me terrarum angulus est habiturus, tuorum in me beneficiorum memor ero.

Testari volui me nec esse adhuc, nec futurum vnquam, immemorem humanitatis qua me nihil promeritum tua dominatio est prosecuta.

Tui apud me nunquam est intermoritura memoria.

Nunquam antiquanda est nominis tui gloria.

Ab animo nunquam abfuit monimentum amoris in metui.

Honorant te omnes.

Iure tuæ humanitatis tibi contigit, vt nemo te non admiretur, nec admiretur solum, sed etiam amet.

Quod omnes te admirantur, in causa est tua singularis humanitas. Efficit tua singularis humanitas, vt à nemine quoquã non diligaris.

Inuidos dimittamus.

Blaterones istos tanti omnino faciamus, quanti culicem elephantus Indicus.

Inuidorum virulentas obtrectationes nõ moremur.

Non degrauemur obtrectatorum calumniis.

De negligendis blateronibus sutóque mor bo relinquendis, & prudenter, & amicè consulis.

Decreueram vltro inuidiæ cedere.

Amas me.

Me tibi spes forsasse nonnulla doctrinæ, vel opinio potius conciliauit.

Me, licet immerentem, singulari fauore complecteris.

Si gratiam tuam iniero, planè triumpho.
Mei nominis es ſtudioſus.
Verbis conſequi nequeã, quàm mihi gratus ſit tuus in me tam propenſus animus & vtinam affectibus tuis reſpondere liceret.
Immoderatis affectibus me proſequeris.
Nemo (fateor) vnquam ſyncerius aut cõſtantius, amauit quẽuis amicum, quàm tu me amas. Tanta eſt tua in me benignitas, vt rubor planè quidam oboriatur, cum animo repeto, tanta me à te beneficentia cumulatum, de quo nihil vnquam ſum meritus.
Nihil mihi poſſet accidere iucundius, aut honorificẽtius, quàm in amicorum tuorum numerum adſcribi.

Amo te.

Sum tuæ amicitiæ cultor, vt ſyncerißimus, ita longè tenaciſſimus.
Tam ſynceri hominis conſuetudine delector. Tibi etiam atque etiam perſuadeas velim, nihil eſſe vno me tui amantius, nihil tibi deuotius.
Te vno neque quicquam charius mihi eſt, neque literatius quicquam.
Tu ob hoc ipſum redamari dignus es, quod me amas impotentius.

Ne pilo quidem mihi es ingratior.
Certè quod ad animum meum attinet, vix in toto orbe eſſe puta, qui de te aut ſentiat magnificentius, aut prædicet honorificentius.
Animum erga me tuum tam amantem, ac propenſum amplector, atque exoſculor. Tacito quodam, & arcano ſenſu mentis, ad te obſeruandum impellor.
Declaraturus ſum quantopere celſitudinem tuam, & ſuſpiciam, & amem.
Illud nõ dubitem per omnia deierare, neminem hîc eſſe, qui de tuo ingenio, ac eruditione, candidius ſentiat, aut honorificentius prædicet, quàm ego.
Oſculor tuum animum mihi iam & olim perſpectum, & exploratum.
Nihil mihi tua conſuetudine in vita contigit gratius, nihilque ſuauius.
Difficile dictu fuerit, quantus cumulus meo in te amori acceſſerit.
Hoc vnum tibi perſuade, neminem viuere qui te magis ex animo amet, quàm tuus N.

Rem gratam facis.

Quòd res meas tã officioſè curas, & amo te, & gratiam habeo plurimam. De hac re nõ vulgarẽ habeo gratiã, refert autem

is, qui pietatis officia multo cum fœnore ſolet remittere.

Rem feceris mihi vehementer gratam.

Rẽ feceris erga me non parum officiosã.

Iſtud mihi inter plurima tua in me beneficia non ingratiſſimum fuit.

Studet.

Toto pectore in arcanis literis libenter verſatur.

Dies vitæ ſuæ omnes in literis inſumit.

In ſtudio literarum omnes conterit annos.

Gratiis ac muſis ſacra facit.

Dedico tibi hunc librum.

Patere, obſecro, tui celeberrimi nominis titulum operi meo, velut facem quandam prælucere.

Hoc tuo nomini proprium ſeruo.

In mentem venit hoc appoſitiſſimè me tibi dedicaturum.

Erit memoria de te.

Ipſe tibi tuis ſcriptis extruxiſti monimentum ære perennius.

Tua fac ne ignoret vel meum erga te iudicium poſteritas.

Vir es cum primis inſignis, & æternæ memoriæ hominum commendatus.

Tuum nomen æternæ hominum memoriæ vis dedicare.

Vale.

Vale.

Vale humanitatis & probitatis exemplar.

Vale & N. eruditiſsimum elegantiſsimæ, atque ampliſsimæ ſpei adoleſcentem, nomine meo ſaluta.

Vale tibíque incœpta deus optimus ſecundet, & cum receſſeris à viuis is autor cõtingit & conſors.

Vale omnium eruditiorum ſchola doctrinarum, & ſeminarium vitæ rectæ.

Vale bonarum diſciplinarum ſpecimen, méque amare perge.

Vale amice mortalium, quos hactenus expertus ſum, candidiſsime.

Vale amicorum doctiſsime, & doctorum amiciſsime.

Bene valebis ornatiſsime præceptor, & me clientulum tibi toto pectore deditiſsimum, ita vt ſoles, amabis.

Valeat tua ſumma paternitas, cui me, quãtus ſum, nuncupo, dicóque.

Has literas ad te mitto.

Has ad te do literulas, quas ob ſubitam importunitatem cui iuſdam illuc proficiſcentis exaraui.

Facio ad te hanc literarũ miſsiculationem vt mei ingenioli deguſtationem tanquã aliquam accipias.

Has ad te mitto literas, quæ tamen ad exactissimæ tuæ eruditionis officinam sese verecundè conferunt.

Placuerunt mihi literæ tuæ.

Illexit me suauis odor verborum tuorum plane Ambrosius.

Epistola tua myrothecij condimentis imbuta ita palatum irritauit, vt quasi helluo aliquis, vix epulas, tam lautas, deuorauerim.

Sum saccaro, multóque nectare epistolæ, recreatus.

Tuæ epistolæ prima frons, & iudicium, me plurimum incitarunt, vt omne deuorarem tædium.

Tanti mihi fuit tua epistola, vt nulla fuerit mihi charior.

Maior est atque superior tui epistolij festiuitas, quàm vt illi credam me satisfacere posse.

Tuæ literæ marcentem quasi stomachum excitarunt.

Quas abs te nuper accepi literas, ita gratas habui, vt me abillis putem immortalitate donatum.

Tuæ literæ nauseosum stomachum refecerunt, & omne quasi fastidium abstersesunt.

Non possem facile consequi verbis, quantum mihi epistola tua pariter & admirationis attulerit, & voluptatis.

Scriptorum genio vnice delector.

Tua me indoles rapuit.

Quo magis præter spem acciderunt hoc longe gratiores fuerunt literæ tuæ.

Epistola tua apprimè iucunda fuit, quæ tantum mihi peperit letitiæ.

Stude.

Perge exercere vires in Musarum stadio.

Assuesce à tenero amare literas.

Fac studeas, vt omnij obliuionis iniuria te vindices.

Tu modo maximo animo in honestissimas literas incumbe, simúlque doctos viros fouere perge.

Veram eruditionem cum morum integritate coniunge.

Purissimis moribus puras adiunge literas.

Obserua Musas Latiales, quibus cum Græcas etiam iungas oportet.

In epistolis bona & studij portionem contere.

Tu fac te sacris literis oblectes absque cõtentione.

Tu perge tuam ætatem florentem, atque indolem non vulgarem, in ſanctis ſtudiis exercere.

In bonarum artium ſtudiis te exerceas, ne tuum ingenium natura hebes, nihil agẽdo ſitu penitus obducatur.

Omiſsis huiuſmodi næniis, oblecta te ſanctis ſtudiis, & philoſophia Chriſti, quæ gaudet bonis, & tolerat malos.

Quod datur vacui temporis, impende honeſtis ſtudiis, & euoluendis authoribus.

Fac vt teipſum præbeas, & inculpatis moribus virum, & ſedulum ac diligentem optimarum literarum profeſſorem.

Es indoctus.

Tibi ſermo repugnat.

Homo es tenuiſsimæ fortunæ, neque multæ admodum literaturæ.

Infœlici natus es Muſarum partu, & adulterino.

Es profanus, & Muſarum procul à limine.

Homo es infimę claſsis, & poſtremæ trib⁹.

Vir es triuialem aliquam eloquentiam, doctrinámque conſecutus.

In pernicioſo Latinæ linguæ naufragio enatas.

Es bonarum literarum expers inſperſus puluere inſcitiæ.

Nocturnos oculos, & in ſole caligantes habes. Latinæ linguæ ſobrius imitator.

Nullã habes phraſim aut linguã loquẽdi.

Tu ne quidem inter mediocris, infimæq; eruditionis viros, locum dignum ſortiris. Te quid abſurdius, aut inconcinnius, an quæſo vno eſſe quiſpiam aſſequatur, vt certare de eloquentia publice poſſit.

Es ingenioſus.

Miror equidem quantum ingenio, & literatura, quantum etiam ſtylo, facundiaq; polleas.

Vir es abſolutiſſimi ingenij candidiſſimique & omnium literarum manſuetiorũ ſtudio & iuris ſcientia, & generis nobilitate, atq; opibus, præterea q; humanitate quapiam non vulgari celebrandus.

Detrahis.

Canine nimis & inuide, omnium quidem ſententia, me perſequeris. Ad mihi inferendas iniurias neruos omnes prorſus contendiſti. Plerumq; odij, vel inuidiæ ſuſpicione tua dicta laborant. Canina facundia me inſequeris. Sale, & amara ſugillatione, me fricas. Morſu penè me fregiſti. Quid acrius inſtas ampliſſimam hominum famam decerpere? Me tua non mediocriter onerat inuidia.

rat inuidia. Tu vario ſimultatum genere dictiſque odioſiſſimis, in me debaccharis.

Tua infectatio pluſquàm tragica eſt, ac planè demiror, te hominem huiuſmodi tragœdiis delectari.

Tu Erynnali furore percitus, ſceleratorum nequiſſime, nefaria nos rabie exagitas.

Quid me ſtridule nimis, ac ſtrepitu moleſto calumniaris? Quis cachinnis temperaret, cum tu ineptus homo mordeas alios? Strophis obliquis me petis.

Epiſtola tua eſt elegans.

Non ſapit hoc epiſtolium vulgarem aliorum lectionem, nec pædagogorum triuialem enarrationem.

Nihil vorticoſum reſonat epiſtola, ſed mero Atticiſno & pura Latinitate ſcatet atque redundat.

Reor te ex hymetto Attico hanc decerpſiſſe epiſtolam. In tua epiſtola nihil plebeium offenditur.

Nocuiſti aliis.

Quod feciſti multum ſociorum negotiis offecit.

Tu alios laqueo (qđ dicitur) implicuiſti.

Eſt tua inſcitia improba, importunáq;, bonis literis exitioſa, quæ tãquam verruca deformis, venit recidenda.

Non feci propter ægritudinem.

Deterruit me valetudo imbecillis.

Non licuit per valetudinem.

Non ſinit valetudo, vt te adeam.

Obſtitit valetudo ex diutinis morbis iam nunc debilior, quàm vt me auſim itineri committere.

Commendatiſſimus.

Quod eum tam ſtudioſe commẽdas, prorſus, iuxta prouerbium, actum agis.

Eſt hic homo mihi tum ob eximias ingenij dotes, tum ob officia in me non vulgaria, ſic cõmendatus, vt commendatior eſſe non poſſit.

Prodes multis.

Tu recte natum eſſe te arbitraris omnium vtilitati, laudi, virtuti non ſomno, non conuiuiis.

Tibi ratio omnis eſt cum virtute, nõ cum deſidia, cũ dignitate, non cum voluptate.

Ad præceptorem.

Debeo tibi quicquid habeo doctrinæ.

Si quid in me eſt humanitatis, ſi quid doctrinæ, breuiter ſi quid præter hominis effigiem habeo, id tibi iam nunc, vt par eſt, libens ingenuéque acceptum refero.

Peto à te.

Efficit tua singularis,& plus quàm humana humanitas, quâ egregia cum laude nec non eruditione cunctos vincis, mihiq; homunculo,tenuissimæq; fortunæ, hanc suggessit fiduciam, vt audeam abs te petere.

Illud extra iocum oramus millitissime N.

Est doctus.

Artium multitudine prior omnibus.

Eloquentia nulli secundus. Ingenium illius nobile.

Memoria excellens.Studia sua varia,& æmuli multi.

Est homo numerosa arte multiscius.

Multiformi supellectile eruditionis instructus.

Pectus habet Musis Gratisque omnibus natum.

Homo lectione multa exercitatus,cui pleraq; omnia veterum literarum quæsita, mediata,euigilataq; sunt.

Egregiam habet virtutem, cum pari eruditione copulatam.

Linguæ latinæ delicium.

Nimis insistis præceptis.

Nudæ illæ artes,ninnię subtilitatis affectatione, frangunt & concidunt, quicquid

est in oratione generosius.

Omnem succum ingenij bibit, & ossa detegunt,quæ vt esse & astringi debent, sic corpore sunt operienda.

Odit literas.

Summa vi melioribus studiis obstrepit.

Videtur sibi semideus esse propugnator pristinæ barbariei.

Hic humaniores, & synceriores literas, quasi iniecta narium pituita conspurcat.

Cæcothis omnia facile antepônit.

Ferox aduersæ fortunæ.

In re tam acerba bono sis animo oportet.

Multum iuuat animus in re mala bonus.

Fulciendus tibi est animus spe fortunæ secundioris.

Forti infractóq; sis animo.

Sors humanæ cõditionis forti ferenda est animo.

Subito me fortuna percussit, docuitque, nulli rerum suarum fidendum esse.

Quod fors fert citra culpam nostram, id æquo, atque adeò magno animo ferendum est.

Quem morbum habes?

Quid tibi morbi est? Quod morbi genus te cæpit? Quis te morbus habet?

Quo morbo teneris? Quid habes morbi?

Quis te tenet morbus?

Est inuerecundus.

Loquitur citra ruborem suæ insciticæ.
Nihil eum pudet. Eum depuduit.
Dedidicit pudorem. Oblitus est pudoris.
Dedidicit pudescere. Nescit pudescere.
Exuit pudorem. Perfricuit faciem.
Perfricuit frontem. Mansi apud arthocopum. Homo perfricta facie.

Hoc scio.

Haud ignoro. Non me fugit. Non me latet. Non me præterit. Non sum nescius.
Non me clam est. Quis nescit? Nemini dubium est. Compertum habeo. Non est mihi obscurum. Non me fallit.
Haud me falsum habuit. Haud sum ignarus. Haud quaquam nescius.

Hoc est vitiosum.

Hoc cum vitio coniunctum est.
Est cum vitio. Non vacat vitio.
Non caret vitio. Haud abest à vitio.

Feci te suadente.

Te authore suscepi hoc negotium.
Tuo impulsu feci. Tuo inductu. Te suasore. Te consultore. Te impulsore. Tuo suasu. Tuo consilio fretus. Abs te persuasus id feci. Tuo instinctu. Tuo persuasu.

Lites tollis.

Patriam non solum oticsis erroribus repurgas, sed lites perplexas, haud secus dissecare soles, ac Gordios nodos Alexander.

Compensabo te.

Gratiam tibi referam, Reponam meritũ. Rependam officia. Pensabo beneficium. Persoluam. Remunerabo.
Remetiar. Respondebo meritis.
Fœneratum hoc beneficium tibi pulchre dices.
Disperream, nisi beneficium tibi conduplicauero.
Par ero beneficiis acceptis.
Efficiam, vt tuum in me officium ad te, nõ sine fœnore redeat.
Hæc tuæ in me pietatis officia multo fœnore remetiar.

Gratias ago quod hoc feceris.

Quod tanta fide, mea negotia procures, pares gratias agere vix possum, referre nequaquam.
Quod hoc feceris, gratiam & habeo, & habiturus sum immortalem.
Quod meis commodis studes, & habebitur.
Quod nos pro virili tueris gratum est.

Grates perſoluere dignas; non opis eſt noſtræ.
Fateor me tibi magnopere deuinctũ eſſe.
Hoc nomine, plus tibi debeo, quam vt vnquam ſoluendo eſſe poſſim.
Maius eſt tuum in me beneficium, quàm vt orationem poſtulet.
Tibi à me, & habetur, & refertur gratia ingens.
Hoc officio arctius me aſtrinxiſti, obligatiorem tibi feciſti, deuinctiorem reddidiſti, magis obnoxium effeciſti, quàm vt verbis agere gratias poſſim.

Hoc eſt à natura.

Id omnibus à natura inſitum eſt.
Id natura nobis indidit.
Id à natura comparatum eſt.
Id nobis attribuit natura.
Id natura perſcripſit. Ita eſt præſcriptum.
Hoc natura ingenerauit.
Id natura nobis genuit.

Aliter diſſentit.

Longe lateq; abeſt. Diſſentit.
Longe diuerſa ſentit. Refragatur tuæ ſententiæ.
Ei tua ſententia neutiquam probatur.
Magnopere ſua tecum pugnat opinio.
Tuæ ſententiæ reclamat.

Sententiis inter vos variatur.
Ab opinione tua nimium abeſt.
Multum à tua ſua diſcreptat ſententia.
Haud mediocriter à tua ſua diſſidet opinione.
Nimium inter tuam atque ſuam intereſt opinionem.
Plurimum à tua ſua diſtat opinio.
Tuæ ſententiæ aduerſatur.

Concedamus ſeu, quod aiunt, ponamus caſum.

Fingamus ita eſſe. Donemus ita eſſe.
Hoc interim concedamus. Hoc interim largiamur.
Ponamus ſic eſſe. Imaginemur ita eſſe.
Donemus cõuenire. Demus hypotheſim.

Piſces tibi nocent.

Piſcium eſus eſt ſtomacho tuo grauis.
Piſcium eſus ſtomachum tuum lædit.
Piſces tibi officiunt, obſunt.
Valetudinem tuam offendunt. Sũt incommodi. Tuo contemperaméto noxij ſunt.
Eſus piſcium eſt tibi inimicus.

Non te impediam.

Nihil obſiſtam tibi non ero impedimento.
Non te obturbabo. Non obſtrepam tuis conatibus. Nõ obluctabor. Non obnitar.

Non te remorabor.

Fuit episcopus.

Gessit episcopatum. Episcopum egit.
Episcopatum administrauit, obtinuit.
Munia episcopalia obiuit.

Faciam tuam officium.

Fungar tuo officio.
Ego te absente fugar tuis vicibus.
Tuas agam partes. Obibo vicariã operam.
Tuam vicem defendemus. Non deero officio tuo.

Vado ad campos.

Rus hinc abeo. Rus hinc concedo, discedo, abscedo, decedo.
Campos repeto. Ad agros instituo iter.
Paro proficisci ad agros. Paro profectionem meam.
Illuc tendo. Illuc iter teneo.
Rus me confero, Rus me recipio.
Certum est rus aduolare.

Liberatus a curis.

E mediis curarum vndis emersit.
Ex his negotiorum turbis se extricauit.
Ex his negotiis sese expediuit.
Ex mediis negotiorum labyrinthis exiit.
Se exoluit tantis negotiorum tumultibus.
E tantis occupationibus sese excussit. Sese ex his negotiorũ fluctibus emolitus est.

Ab his curis iam discessit.
Est liberatus, leuatus, liber, solutus curis.
A tantis negotiis seipsum vindicauit, asseruit, absoluit.
Ex his calamitatibus enatauit.

Benè est.

Benè res habet. benè se res habet.
Benè habet. Optimè est,
Benè habent negotia. Optimo in statu res est. Meliorem in statu res esse non potest.

Vt puto.

Mea quidem sententia.
Vt ego quidem sentio.
Vt mea fert opinio. Meo iudicio.
Vt mihi quidem videtur.
Ni fallor. Si quid iudico.

Faciamus quod dicunt, bonum gaudium.

Viuamus basilice.
Saliaribus cibis vtamur.
Perfico apparatu fruamur.
Vitam Ambrosiam agamus.
Vultum præstemus hilariorem.
Depositis supercilio cruciis operã demus.
Expurrigamus frontem.
Epicurum viuamus. Curemus cuticulam.
Geniáliter cœnemus. Vultũ exhilaremus.

Epulis inſeruiamus & potationibus.
Me pinguem, & nitidum, bene curata cute viſes.
Viſes Epicuri de grege porcum.
Abſcedat Pythagorica menſa, diogenicáque cœna.
Conſilium eſt dies aliquot farciendis corporis viriculis inſumere.

Stultus.

Impos animi. Rationis impotens.
Furiata mente. Freneſi excitatus. Perſitus Erynni. Tanquam aſino ſylueſtri actus.
Ceu œſtro inſtinctus. Vitio mentis captus.
Aculeo perfixus. Planè indiges helleboro.
Nauiges Anticyram. Dij tibi tuam dementem.
Anticyras melior ſorbere meracas.
Quæ te debilitas capitis vexat.
Qui te nouus alligat error? Heus quæ te dementia cœpit.
Qua perculſus es Megera?
Vnde hic Phlegetonteus ardor.
Non es apud te. Loquentem non capis.
Rhodio Herculi ſacrificas. Aiacis riſus.
Inſipienter rides.
Dignus quem theatro omnes lymphatum ſaxis

ſaxis eiiciant.

Mentiris

Quæ protuliſti verba nullo ad veritatem confinio pertinent.
Sicut ad ſolē noctua, ita in veritate caligas.
Synceræ veritatis non es ſtudioſus.
Parchis frequentiſſime & Cretenſibus, mē dacior inueniris.
Caligas ad veri conſpectum. A rationis orbita aberras.
Hoc eſt merum mendacium, mera impoſtura, merum præſtigium.
Mendaciā de me licentiſſime prædicaſti, me mea tamen conſcientia non remordet.
Non te pudet de me mentiri.

Recreabunt hæc animum tuum.

Hæc verba marcentem quaſi ſtomachum tuum excitabunt.
Stomachum tuum tædio langueſſentem exuſcitabunt.
Hoc cibi ſuppeditabūt, vbi & animus ex forenſi ſtrepitu reficiatur, & aures conui-

cio defessæ conquiescant.
Rerum varietas te excolet. Animum tuũ relaxabit.
Te reficiet, reparabit recreabit.

Labore proprio.

Meo Hercle.
Meo Marte.
Meo labore.
Meo fœtu hoc ædidi.
Propria industria.
Citra alienum adminiculum. Est domi meæ natum.

Mensuraui te.

Ratiocinatus sum in modulanda statu, longitidinisq; tuæ præstantia.
Naturalem inter se ommiũ membrorum tuorum competentiã modificatus sum
Colegi te tanto aliis esse corpore excelsiorem, quanto Pigmæus gigantẽ anteit.

Stylus tuus placet mihi.

Mirum est, quàm me delectet fæliciſſimus tuæ orationis fluxus, non sine candore.
Epistolarum tuarum candidissimus fluxus fœcundum, nec minus exercitatum arguit ingenium.
Epistolis tuis inest multum facilitatis, & facilitati non deest suus candor.

Inspiratus numine.

Diuino est afflatus numine. efflatu diuino claresci.
Instinctu almi pneumatis præpulsus.
In eum spirauit diuinum quodpiã numen.
Superi mentem animúmq; inspirauerunt.
Impulsus est numine superorum.

Fac vt voles.

Quodlibet, & dicas, & facias licebit.
Tuo arbitratu facito.
Vtcũque visum erit, agito.
Animo tuo gerito morem.
Ex animi tui libidine facito.
Pro animi tui sententia tractes rem.
Vt animo lubitum erit, ita facias,
Vtcunque feret animus, ita facito.
Tibi permitto, quocunque volueris modo.
Age tuo more.
Tuo more viuere te sino.
Summa rerum penes te est.

Decreui hoc facere.

Apud me hoc facere decretum est.
Deliberarum est.
Certum est in animo.
Est sententia.
Est consilium.
Est mei consilij.

Placet.
Placitum eſt.
In hanc deſcendo ſententiam.
Statui in animo.
Mecum ſtatui.
Conſtitui.
Eſt in animo fixum, immotúmque.
Mihi æque nihil propoſitum in vita, quam tibi per omnia.

Aſſentior tibi.

Tecum ſentio.
Conſentiunt vniuerſi.
In tuam ſententiam pedibus eo.
Pedibus diſcedo & manibus.
Accedo tuæ ſententiæ.
Tibi accedo.
Tuo iudicio ſubſcribo. Tuæ ſententiæ addo calar.
Idem ſentio quod tu.
Sententiæ tuæ nemo non ſuffragatur.
Hæc mihi tecum hactenus conueniunt.
Omnia mihi tecum conſtant.
Hæc de re ſummus inter nos eſt conſenſus.
Sumus eiuſdem ſententiæ, eiuſdem ſuffragii, eiuſdem opinionis, eiuſdem ſectæ.
Hoc omnes vno ore confirmant.
Liberũ tibi in huiſce rebus examẽ relinquo.

Me haud pœnitet eſſe eorum ſententiæ quibus placuit hoc ita geri.

Labores.

Laboribus propemodum obrueris.
Iagenti laborum dificultate tuus premitur animus.
Sic laboribus diſtringeris, vt exiſtiment Herculi minus fuiſſe negotii cum exceera & cancro.
In hoc vitæ curriculo multis laboribus te exerces.
Innumeris te frangis laboribus.
Multijugis curis, vigiliiſq; tuus angitur animus.
Laborum ſtimulis, non ſane paucis, animus excutitur.
Te laborum onere propemodum opprimunt.
Tibi labor labore cumulatur velut vnda ſuperuenit vndam.
Teipſum penè laboribus enecas, dilaceras
Fatigas laboribus animum, ſimul & corpus.
Laboribus diſtringeris.

Iactat diuitias.

Paternas opes oſtentat. Non deſinit ſe iactare.
Opulentam ſupellectilem ſine fine iactat.

Gloriatur diuitiarum copia.
Diuitiarum fulgore tumidus ſuperbit.
Pulmonem ventis rumpit ob ſuas opes.

Non dubito.

Hoc apud me ſitum eſt extra omnem dubietatis aleam.
De hoc controuerſiam non facio.
Nil eſt apud me contriuerſum.
Nihil addubito. Minime hæſito. Non hæreo. Haud ambigo. Hoc nemo ambigit.
Hoc mihi haud minus compertum eſt,
Anceps animi eſt nullus.
Neminem dubietate diſcriminat hoc negotiun.
Eſt veſtitu, cæteroq; cultu corporis nitido venuſtóque.
Multa cum munditia, & circumſpectè, compoſitéque iudutus & amictus.
In cultu veſtium nouando ſibi nimiſquã indulget.
Veſtium luxui indulget.

Amant illum multi.

Diligitur effuſiſſime à non paucis.
Sunt huic amici complures.
Multorum eſt in hoc homine non vulgaris benignitas.

Huic viro ſic fauet M. huic ſic complectitur, vt ſi frater eſſet, aut pater non poſſet amantius.

Decipere me putas. (decipere.
Audaci illecebra, vaniſſimóq; commento, credis animum.
Ab ipſa veritate me credis depellere.
Fucum facere niteris.
Verborum præſtigijs vis in me vti. Das verba.
Os ſublinis captione & impoſtura verborum,

Facere pacem.

Pacem componere.
Temperare litem.
Regere dictis animos diſcordes.
Reſtituere concordiam.
Pacem conciliare.
Mitificare.
Viam ad concordiam munire.
Aditum ad pacem inſtruere.

Dictione iſta male vſus eſt.

Imperfectè, præpoſtere, atque inſcitè, hac voce vſus eſt.
Hoc vocabulo vſus eſt parum propriè.
Minus propriè, atque etiam ſubfrigide, hãc vocem obſeruaui. N.

Perperam & inepte interpretatus est.

Infœlix.

Vir extreme infœlix.
Egestate extrema laborat.
In ærumna vitam trahit.
Hyemem tolerat male.
Miseriæ omnis est socius.
Cum varietate ærumnarum luctatur.
Bonorum omnium insors & carens.
Infœlicitatis omnis particeps.
Intyba tibi successit Ambrosiæ.
Ita fortunæ ictibus expositus es, vt miserrimus sis.
Nihil est quod fortunę possis acceptum referre.

Ista non sunt illis comparanda.

Hæc illorum sententiis, ac etiam luminibus obsolescunt.
Hæc in manus postquam venerunt statim (dij boni) quantum stupere, atq; frigere, quantum nutare ab illis visa sunt.
Diomedis, Hercle, arma, & Glauci non dispari magis precio æstimata, quàm hæc duo sunt inter se disparia.

Obscurus est tuus sermo.

Confuscatus est sermo & perturbatus.

Sermo implicitus.
Error verborum inextricabilis.
Gordianis nodis est obuinctus.
Inexplicabili verborum circuitu obuolutus est tuus sermo.
Gryphis obseptus Ausonianis.
Inuolucrisculis verborum circumactus.
Captiosis verborum laqueis conseptus est.
Verborum obscurorum es cupidissimus.
Pleráſq; voces nimis priscas & ignoratissimas, in quotidianis, communibúsque sermonibus expromere soles.
Nec planè nec dilucide loqueris.
Loqueris quasi cum matre Euandri.
Veteris sermone iam multis annis deserto.
Scire ac intelligere neminẽ vis, quæ dicas.
Antiquitatis veteris sermonibus.
Inaudita & insolenti veteris oratione.
Reciprocis argumentis veteris.
Amphibologice loqueris.
Verba tua videntur ab Euandri, & Aboriginum sæculo repetita.
Veteris verbis Garmantalibus & iam planè obliteratis.

Opus hoc tibi dedico.

Multa me vt tibi libellum hunc nominatim dedicem, hortantur & inuitant.
Ego tibi peculiariter dono, dicóque opus-

culum hoc, quantulumcunque est.
Ego pro argentaria liberalitate, chartaceã remunerationem rependo, ac repono.
Charta hæc nostra remuneratione ea est apud ingenuos virtutísq; cultores (qualis es tu) vt auro gracior esse soleat.
Ego quicquid est ex chartacea supellectile nostra depromptum, tibi deuoueo destinoque.
Hoc opus nominatim tibi dedicandum censeo.

Fastidiendi formulæ.

Auditores tædio propè enecat.
Auditorum aures afficit molestia.
Fastidium parit. Tædium gignit. Afficit tædio.
Longa suus gignit fastidia sermo.
Intulit auditorio tædium.
Nauseam.

Fastidium abiiciet.

Tædium hoc discutiet.
Excludet fastidium.
Nullam ex hac re sentiet nauseam.
Leuabis tædium risu, & iucunditate.

Amore capitur.

Amore nimio, ac supra fidem tabescit.
Multo amoris contagio corruptus est.

Nequit ab amoris contagio liberari.
Eum Venus cruciante quadam libidine titillauit.

Syllaba hæc est longa.

Syllaba hęc debet protendi, longiúsque est pronuntianda.
Latius pronuntiari debet.
Latiori pronunciatu est proferenda.

Possum hoc facere.

Mihi animus & opes ad hoc faciendum superant.
Sic cuncta ad hoc mihi suppetunt, vt nemini magis in virgula (vt aiunt) diuina abunde omnia mihi suppeditantur.

Posuit hoc me, vt dicitur, in malam gratiam.

In contemptionem me adduxit.
Rapuit me odium hominis. Me traxit in inuidiam.
Vocauit, allexit in contemptum.
Mihi inuidiam istã fecit & turbas citauit.

Inimicus illius est.

Habet cum illo grauem offensionum acerbitatem.
Vehementes cum illo gerit inimicitias.
Hi simultatibus conflictantur.
Priuatis odiis dissident.

Hic odio illius exardeſcit.
Pertinacem ſe exhibet illi inimicum.

Tempus malum videtur.

Summa temporum difficultate laboramus.
In aſpero, ac difficili, temporis articulo verſantur.
Difficilia ſunt noſtræ ætatis tempora.
Difficiles ſunt noſtrorũ temporum articuli.
Difficultate vrgemur.
Iniquiſſima tempora nos premunt.

ingratus.

Nulla eſſet apud me humanitas, ſed ſumma barbaries inhumanitátque, niſi tam ingens beneficium remitteret.
Eſſem Gethis inhumanior, niſi hoc meritum reponerem.
Dicerer ingratos exuperare Gethas, ſi meritum non referrem. Ingratitudinis culpam contraherem.

Fecit me ſcribere.

Niſi tua me animaſſet, admirabilis humanitas, & beneficentia inuitaſſet manum calamo, non admouiſſem.
Non admouiſſem manum calamo, niſi te impulſore.

Laudabo te.

Vbi vbi gentium degam, quoquó proficiſcar, mihi in ore verſãberis.
Tuas virtutes vbíque locorũ circunferã.
Ego te ſemper mea quamlibet exigua prædicatione celebrabo.
Tuam admirabilem doctrinam nunquam non extollam, & pro quodam numine adorandam iubebo.
Te dicam non hominem eſſe terrenum, ſed ignem de cœlo ſumptum.

Amicus tuus eſſe cupio.

Ego tibi aliquanto notior eſſe velim.
Amicus tibi fieri percupio. In tuam ardeo conſuetudinem.
Peto vt me pro tua erga ſtudioſos víros humanitate, inter tuos connumeres.

Hoc decet doctos.

Hoc non niſi politioris doctrinæ gradu receptis licet.
Hoc qualecũnque eſt munus, doctos exigit.
Eruditiſſimi cuiúſque intereſt hæc munera obire.
Hoc decet viros primæ (vt aiunt) notæ.

primíque ordinis.

Doleo me hoc ignorasse.

Imprecor fortunæ, quòd ea ipsa res tam diu me latuerit.

Quòd hoc me fefellerit, est, cur maximopere doleam.

Gauderem si essem famulus tuus.

Ego me candidiori hostia litasse putabo si me dignum haberi censero, quem vel inter famunculos tuos dinumeres.

Ego me albæ gallinæ filium tunc credidero, cum fuero cooptatus in numerum tuorum. *Fallax non sum.*

Ne me (velim) existimes logodædalum agere, id est, non simplicem, ac syncerum sed fucatum ac dissimulantem.

De me sic velim semel statuas, nihil mihi æque, ac hypocrisim, esse inuisum.

Non soleo apud amicos fingere quicquã.

Nullus apud me fucis locus est.

Ego non aliud fronte simulo, & aliud premo pectore.

In me vno fucatum nihil est.

Laudas me nimis & plusquam merui.

Nimias laudes in me aceruatim effundis, sed quas nihil prometitus sim.

Ex his laudibus, quas in me glomeratim egageras, nihil omnino agnosco.

In me vnum immerentem laudes agminatim glomeras.

Tam immodicæ laudes, neque meo pudori, neque meæ mediocritati, conueniunt.

Nimis magnifice de me meóque ingenio sentis.

Effusissimas mihi tribuis laudes.

Vtinam quas in me confers laudes ita veras esse, & ab humanitate magis quam à iudicio profectas aliis mihi que persuaderes.

Quas in me congeris laudes ab humanitate magis quam à iudicio profectas esse scio.

Propriis omnino laudibus (quas de me prædicas) ipse fauerem, nisi conscientia mea tali testimonio reclamaret.

Totam illam laudationem (quàm in me spargis) sic equidem accipio vt illam nõ meis meritis sed tuæ humanitati assignem.

Ex tuis in me laudibus irrideri me putarem, nisi persuasissimum haberem te nimio amore falli, quem solere ait, Plato in iudiciis cæcutire.

Laudant te omnes & amant.

Nusquã gentiũ nõ sunt, qui tibi impẽse fauent, nec fauent modo, verũetiã colunt.

Omnes magis, atque magis, exoſculantur egregium, ac prorſus heroicum, animum tuum.

Candorem illum tuum libenter vt debẽt, amplectuntur, omnes venerantur, exoſculantur.

Te ob excellentem doctrinam omnes maximi faciunt, amant vnicè, honorant, obſeruant,

Te quã celebratiſſimũ efficere adnitũtur.

Habes virtutum tuarum præcones non parum multos.

Non credo te hoc voluiſſe legere.

Vix animum queo inducere vt tu ad legendas noſtras nugas te demiſeris.

Vix queo mihi perſuadere, vt ad hæc legenda te incuruaris.

Declaro quod obſcurum eſt.

Iam luce caliginem dubietatis diſcutio.

Iam Phœbeo, velut acinace, nodum diſſecamus.

Non hoc compoſueram vt imprimeretur.

Hoc non eo compoſui, vt tam viris, & inchoata abortio præcipitata æditione publicata in manus hominum veniret.

Quum hæc cuderem, non erat is mihi animus, vt emulgarentur.

Tædio affectis omnes.

Omnium aures tædio enecant tua verba.

Omnes verborum tuorum finem cupiunt.

Omnes verbis tuis defatigantur.

Omnes tædebat tuarum ineptiarum.

Cęperat omnes tædium tuorum ſermonũ.

Cuſtodi meum aryentum.

Meæ pecuniæ cuſtodiam tibi credidi.

Pecuniæ tibi cuſtodiam commiſi.

Credidi tibi hoc aſſeruandum. Hoc tuæ curæ creditum eſt.

Credita tibi eſt pecunia mea aſſeruanda.

Commiſſa tibi eſt meorum nũmorum cuſtodia.

Deridet.

Sum tibi riſui. Nunc tibi riſui ſum.

Me planè rides. Naſo me ſuſpendis.

Habeor tibi loco mimi. Ludis nunc me.

Sum tibi ludibrio. Mihi vel me, illudis.

In cachinnum ſolueris. Me planè habes ludibrio.

Nunc tu me ludos facis.

Vxorem duxit.

Vxorem in matrimonium recepit. In ſociam ſui thori.

N. recepit, ſuſcepit eam coniugem.

Elocata eſt huic in matrimonium vxor.

Non abhorruit à re vxoria. Vxorem ſibi

assciuit. Est expertus hymenæos.
Alligauit collum capistro Marciali.
Intrusit se in compedes Martiales. Hamũ coniugalem vorauit.

Mandes memoriæ.

Memoria complecte. Tene hoc memoria,
Mente consequere. Infigas animo.
Fac hanc sententiam, tenaciter inhærere ingenio.
Sit infixa tuæ menti sententia. Altius infigas animo.
Fac hanc sententiam tuo animo penitus insidere.
Cogas hoc tuæ hærere menti.
Memoriæ hoc altius, tenaciúsque defigas,
Hæc dicta percipe, & animo, mentíque penitus mandes.

Bene moratus.

Clauo purior est Gubernaculo purior est.
Inculpare viuit.
Moribus est vndequáque integris, & incontaminatis.
Illi sordidum nihil potest inhærere.
Est defecatissimis moribus insignis.

Vicisse.

Mea est pila. Voti factus sum compos.
Res est in manibus. Mea omnis lis est.
Sum te superior. Victoria penes me fuit.

Victoriam à te eripui. Arenæ cessisti nostræ.
Sub aduerso Marte tua signa iacere passus es.
Pilam misisti. Victrix fuit mea causa.
Victoria potitus sum.
Factus sum compos victoriæ.

Scio.

Hoc teneo tanquam, nomen meum, meósque digitos.
Promptam habeo huius rei memoriam.
Hoc teneo melius, quam nomen meum.
Nomen meum prius obliuiscerer.
Hoc mihi est minimè inexploratum.
Hoc habeo non inexploratum.
Hoc mihi ab ouo ad mala vsque compertum est.
Ab vnguiculis vsque ad summum capillum exploratissimum est.
Est mihi perspectissimum. Persuasum habeo.
Nulli est hoc magis exploratum, meditatum, compertúmque, quàm mihi.

Hoc est manifestum.

Hoc manifestum euasit. Perpalam euasit.
Palam est. Est perspicuum.
Hoc omnibus peruium est.
Hoc liquido constat.

Notum eſt lippis (vt aiunt) & tonſoribus.
Hoc iam abiit in ora vulgi.
Hoc eſt domo ſua cuíque notius.
Nota magis nulli domus eſt ſua, quàm mihi lucus martis.
Hoc noui tanquam vngues, digitóſque meos.
Luce clari⁹ eſt. Meridiano iubare lucidius.
Cuíque coniecto eſſe exploratiſſimum.
Hoc vel cæcis ipſis, & in Cymmeriis tenebris natis liceat conſpicari.
Hoc notius eſt quàm ſit Delia canibus aut digitis vngues, Hoc notius eſt quam vt plura in id verba ſumenda ſint.
Tã tritũ eſt iſtud, vt calonibus innoteſcat.
Hoc tam vulgare támque commune eſt vt inter pocula adagij vicẽ ſubierit.
Hoc omnibus prorſus obuium eſt.
Hoc nemo niſi cæcus non diſcernit.
Hoc explorata fatetur veritas.
Homines nihil habent in ore frequentius quàm hoc.
Trimi infantuli iam hoc dicunt.
Hoc notius, quàm vt debeat exponi.
Hoc expoſitione non indiget.
Planius eſt quàm cui explanatione ſit opus.
Hoc pro comperto habetur.

Omnibus eſt in profeſſo, in aperto, in confeſſo.

Non ſe applicat ad ſtudium.

Animum ad literas non appellit.
Non ſe addicit literarum ſtudiis.
Animum ad ſtudium haud adiungit.
Se non dedit ſtudio.
Non ſe mancipat Muſarum ſacerdotio.

Putabam mihi non eſſe aliud faciendum.

Id negotij ſolum dari credebam.
Hoc negotiũ mihi ſolum datũ eſſe rebar.
Putabam hunc eſſe mei negotij ſcopum.

Extra periculum ſum.

In portu nauigo.
Extra lutum pedes habeo.
Sum ingenti periculo liberatus.
Emerſi è periculo non mediocri.
Enatani ex hoc diſcrimine.
Laureum geſto baculum.
Præſenti periculo ſum liberatus, ereptus.
Defunctus ſum his periculis.
Seruatus ſum ex hoc ſalutis diſcrimine.

Volebam cognoſcere qualem haberes animam.

Cupiebã quid animi haberes cognoſcere.
Geſtiebat animus propius noſſe, quis foret animus.

Solui quod debeo.

Propria impenſa æs alienum exolui.

Detraxi omne æs alienum à te conflatum
Multum æris alieni contraxeras, atque conflaueras, sed id totum distraxi.
Eras pressus ingenti mole debitorum, sed hac te liberaui.
Tuis satisfeci debitis.
Dissolui omne æs alienum, quo astringebaris. *Debet multa.*
Multum æris alieni conflauisti. Es multo ære alieno obstrictus Debitis onustus.
Debitorum mole pergrauatus.
Es astrictus ære alieno. Multum æris alieni habes.
Tuis nondum satisfeci sti debitis, quæ ingentia sunt.

Interficere nititur.

Ad cædem, & interitum me vocauit.
Constitutus fuit mihi ad cædem.
Mihi ad interitum, & necem destinatus fuit, & addictus.
Me animo notauit, & oculis designauit ad cædem.
De meo interitu, ac exitio, per sæpe cogitauit.
Manum parauit, vt me interficeret.
Ad meam cædem impiam suam dextram transtulit.
Voluit me ad mortem rapere.

Cupiuit me summo mactari supplicio.
Non duxit nefas vitam mihi adimere conari.

Hoc non est satis certum.

Hoc incertum est & vacillans.
Pendet adhuc fides veri.
Hoc est parum adhuc exploratum.

Memoria de hoc non est.

Hoc post memoriam hominum contigit nemini.
Huius rei non extat memoria.
Hoc factum est post hominum memoriã.
Nulla super hoc inualescit memoria.
Commissum est, vt hoc in hominum memoria esset.

Volo parum te alloqui.

Paucis te volo. Paucis est quod te velim.
Paucis tecum agere velim,
Lubet paucis tecum agere.

Oro te.

Maiorem in modum te rogo. Etiam atq; etiam oro, obsecro, atque obtestor.
Hoc vnum abs te magnopere peto, & contendo. Imploro opem tuam.
Ego tuam sublimem dignitatem, admiranda mq; sublimitatem, iterum atq; iterum maiorem in modũ, rogo, obsecro, obtestor. Summis precibus te rogatum velim.

Peto à te,& si pareris, oro, vt te conserues incolumen.
Vehementer te etiam atque etiam rogo.
Hoc te precor.

Fuisti semper fidelis & taciturnus.

Semper intellexi fitas in te esse fidem, ac taciturnitatem.
Nunquam non fuisti fidelis.
Integritatem fidei, taciturnitati semper adiunxisti.

Ridere cœpit.

Solutus est in risum. Democritum egit.
Multo risu pulmonem agitauit.
Vultum risu soluit. In risum progressus est.

Dic duobus verbis quid me velis facere.

Vn vno verbo dic, quid est, quod me velis.
Quid facere me in hac re velis, vno dic verbo.
Paucis aperi, quid à me factum cupias.
Breuibus indica, quid factum velis.

Incœpta secundet deus.

Sit faustum, ac fœlix, quod aggrederis.
Bene vertat, quod agis. Bono sit omnibus quod instituis. Bene fortunet deus tuos labores.
Faueant superi tuis conatibus.

Quæso, vt quod instituisti, superis bene fortunantibus, fœliciter absoluas.
Bene fortunet deus, quod tibi in manibus est.
Fœliciter cedat, quod instituisti.
Fœliciter exeat, quod aggressus es.
Fœlix, ac prosperam numen aspiret pulcherrimis cœptis.
Christus benè cœpta secundet.
Prosperè succedat, quod auspicatus est.
Bonis auibus cœpta res, melioribus exeat.

Prosit vobis conuiuæ.

Sit fœlix conuiuium. Bene sit vniuerso cœtui.
Precor omnia læta vobis omnibus.
Deus bene fortunet vestrum conuiuium.

Non potest pati societatem aliorum.

Nullos perferre, ac pati potest, quibus cũ degit.
Aliorum sociorum studiis obsequi nescit.
Est paucis non aduersus.
Adeò est consortis impatiens, vt omnibus se præponat.
Non potest amicitiam parare, adeò morosus est.

Bona dies.

Precor vt hic dies tibi candidus illuxerit.
Precor vt hic dies tibi fœlix surrexerit.

Sit fœlix exortus huius diei, & sit vtrique noſtrum proſperrimus.

Bona nox.

Opto tibi noctem proſperam. Precor tibi noctem placidam. Contingat tibi ſoli ſomnus.

Det deus placidam quidem.

Det ſomnum atque ſomnum.

Faxit deus, vt aut placidè dormias, aut fæliciter ſomnies.

Sit tibi fauſta nox.

Multum continens.

Nomine continentiæ ſatis ſpectatus.

Spectatiſſima continentia.

Magnum præbet continentiæ exemplum.

Aduentui gratulor.

Saluum te aduenire gaudeo.

Te ſoſpitem rediiſſe volupe eſt.

Te nobis eſſe redditum voluptati eſt.

Gratulor tibi fælicem reditum.

Gratia ſit ſuperis, quòd ad nos incolumis redieris.

Quo moleſtius mihi fuit tui deſiderium hoc reditus cõſpectus tui iucundior eſt.

Gratulamur tibi & nobis, quod viuus, ac valens nobis reſtitutus ſis.

Hoc reditus tuus eſt nobis iucundior

quo minus expectaturus. Quod incolumem te ac reducem acceperimus, eſt, cur magnopere gaudeam.

Tuum ad nos aduentum expeto.

Parce viuis & ſuo labore.

Vitam parce ac duriter agit.

Pertinaci labore victum ſibi quæritat, frugíque viuit.

Compenſare parentes non poſſumus.

Nemo parem referre gratiam parenti poteſt, ne malo quidem.

Nec malo parenti quiſquam parem referre gratiam poteſt.

Non poteſt par gratia rependi patri etiam malo.

Non obedit patri.

Neminem audit, ne patrem quidem.

Non audit vel parentem.

Nemini obſecundat, ne parenti quidem.

Poteſt bene ſe regere.

Suæ vitæ modum iam habere poteſt.

Prudentior eſt, quàm qui pædagogo indigeat.

Litigat ſemper.

Nunquam non litigat. Aliquando non litigat?

Numquam non litigat? An eſt

quando non litigat?

Iurgiis scatet per diem pérq; noctem.

Hoc non posset sapiens fieri.

Si postules hoc ratione certa facere tu, nihilo plus agas, quàm si des operam, vt cum ratione insanias.

Hæc res neque consilium, neq; modum in se habet vllum.

Amo te.

Tu es in amicorum numero non vltimis subsellijs collocatus.

Accepi te inter amicos, & quidem primi ordinis.

Es non inter postremos, qui nostram amplexi sunt familiaritatem.

Dignus ex hoc ipso, vt iam non in veteribus modo nostris, sed in magnis amicis numereris.

Beneuolentia tua eo mihi iucundior est, quod ab eo est animo profecta, qui sit humanus, facilis, candidus, ab omni labe inuidentiæ alienissimus.

Animum in me tuum tam promptum, tam propensum, tam candidum amplector libenter, veneror & osculor.

Es iam nunc meo infixus cordi, & quidem trabali clauo.

Ego gratum animum erga te latius splen-

doris maximum columen, ostendo.

Lubens amplector tuum in me animum.

Tuam in me beneuolentiam & tam graue testimonium pluris facio.

Ego scriptis tuis inflammatus ingenium tuum sic deamo ac penè dixerim, depereo, vt nemo magis queat.

Studes nunc tuæ persuasu.

Tu flexanima Suadela tua protinus effecisti, vt nulla iam lectione æque delecter, ac solida philosophia.

Huc tandem me perpulit tuus ille lepos, vt spinosum illud, & nimis quàm frigidum philosophiæ genus postergauerim.

Efficit tua mellita facundia vt scholasticæ illi, umbratilisque philosophiæ nuntium remiserim.

Omnibus honestis disciplinis famulor.

In intimis Musarum recessibus abditus lateo.

Apud solidalium diui Michaëlis totus in literis viuo, maximè Græcanicis.

Tantopere te laudabo, ac me laudasti.

Te sic inuicem feram laudibus, vt par pari relatum cognoscas.

Vicissitudinariam tibi laudationẽ rependam.

Patiar quicquid siniſtrè dixeris.

Si me ſtupidum, ſi lapidem, ſi beluam, ſi ponem, ſi bliteum, ſi quiduis aliud facias non admodum commouebor, non admodum refragabor.

Facili animo feram quicquid conuicij in me ſparſeris.

Sum quidem in meipſum multarum iniuriarum paulo negligentior.

Serio loquamur.

Omittamus has tricas, & ad ſeria, grauiaq; dilabamur.

Miſſa iſthęc faciamus ridicula, alia nõ minus vtilia, dicturi.

Permagnam partem diei legit.

Melior diei pars lectionibus variis eteritur. Bonam diei partem lectionibus bonorum authorum collocat.

Inutilis.

Caret penè viribus & vita, caret indole, iacet, dormit, ſtertit, nihil verum, nihil ſolidum, & efficax exprimit.

Neque domi, neque foris prodeſt.

Magnus dilator.

Eſt natura recraſtinator maximus.

Haud facile ſoluit, quæ pollicetur.

Cellus eſt peredinator.

Componis male.

Tua oratio tremula, vacillans, infirma, videlicet male curata, male paſta eſt.

Eſt oratio tua ſordida hircoſa, & vnguentaria.

Decet gloriam tuam.

Illud tuæ gloriæ & æſtimationi parum conducit.

Loquitur de te.

De te ſæpenumero apud nos ſermo incidit. Frequens de te mentio, & eadem illuſtris, apud nos habita eſſe.

De tuo candore plurimus, & frequẽs cum omnibus ſermo eſt.

Non timeo te.

Tantum abeſt, vt tuis conuiciis offendar, vt etiam gratias agam.

Spero te mihi non multum nocere poſſe, cum vndiq; tibi ſint dentibus os vacuum.

Tuum malignantis hominis ingratum animum interdum expertus ſum.

Omnem tuam morſicationem edentulam non timeo.

Tuas obtrectationes virulentas, & omnino ridiculas, ne pili quidem facio.

Fumos inanes tuos contemno, nimiámq; iſtam inſolentiam retundam.

Sapiet cum tempore.

Spes eſt, quicquid habet eruditionis mora aliqua temporis roborari.

Progreſſu temporis ſapiet.

Multa in me contuliſti beneficia.

Si tua in me beneficia ſuppreſſero, quæ patere latiſſime ſolent, magnam in me calumniam concitabo.

Perſuaderi mihi non poteſt, nullum me vnquam abs te beneficium accepiſſe.

Obruiſti me tot beneficiis, vt me pudeat toties gratias agere.

Maximis me beneficiis pro tua humanitate, ſingularique fauore, ſemper es proſecutus.

Me prope incredibili quadam humanitate tua, maximis beneficiis, veluti ſarcina grauiore, obruiſti.

Multis me officiis cumulaſti, nullis à me ſtudiis laceſſitus.

Laudes tuas deſcribere non poſſum.

Ego referendis laudibus tuis, exilis ſum ingenio: nec mihi vocis vbertas ad dicenda, quæ de tua maieſtate ſentio, ſufficit, nec ora mille, linguæq; totidem vel indefeſſi ſermonis ſeries.

Tua iam virtus proditur, quę id magnitudinis obtinet, vt nemo illi ſatis idoneus ſcriptor acceſſerit.

Tanta eſt tua gloria, vt nullius laude creſcat, nullius vituperatione minuatur.

Vtinam par eſſet ingenium laudibus tuis vt cupiditati meæ facerem ſatis.

Non ſpero me naturali facundia parem tuæ laudi fore.

Non eſt par meus lituus perſoluendis tuis laudibus.

Tuæ laudes latius diffuſæ ſunt in literarũ monimentis, quàm vt à me perſtringi poſſint.

Ex meo perexili lituo haud altius inſonare quæunt tuæ laudes.

Guloſus.

Hic voracitati ſuæ deſeruit, & in ſatiabilem, profundúmque uentrẽ ſemper eſitando diſtendit.

Sedet ſagina expletus, & ſtertit crapulam exalans.

Eſt nitida cute, probéq; ſaginato corpore.

Pinguiculus eſt, & nitidus, & bene curata cute.

Sanari non poteſt.

In eius diluendis vulneribus Gorgonei fontis defluuia non ſufficient, nec Thinonia manus

Da facultatem ludendi.

Tuæ claſsi diſiunge habenas.

Da Muſis ſua ludicra.

Miſce otia noſtris ſtudiis. Da remiſſionem literis.
Impartire relaxamentum.
Alternã requiẽ ſtudiis noſtris impartire.

Iraſci noli.

Diſiungue equos tuæ iræ. Ne mihi in poſterum ſuccenſeas.
Accepi à nonnullis, quòd me vehementer cõmouit, te mihi, ne ſcio quid ſubiraſci.

Credulus ne ſis nimium.

Propelle illam tuæ ſalutis nouercam facillimam credulitatem.
Te vſque ad mendacia hæc leuiora (in quibus os præcidi, non oculi eruiſolent) credulum præſtas.
Nequid temere credas ſycophãtis de me
Hoc modo exoratam velim tuam reuerentiam ne quid temere credat Nicolai maſtigibus.
Gaue ne cui temere credas.
Noli nebulonibus iſtis quicquam iſtiuſmodi credere.
Ne ram facile credas, vel laudatoribus iſtis, vel obtrectatoribus.

Es incognitus.

Ve ſperius aduentas. Albus, an ater ſis neſcio,
Ne de facie quidem te noui.

Detrahis.

Euaginata lingua me proſequeris. Effuſiſſimis habenis me inuadis. Petis meam famam euaginata lingua. Perſonam meam laceras.
Propudioſo me dedecore afficis.
De me aſperè, & acerbè, non ſolum quacũque occaſione, ſed etiam contumelioſiſſime, ſoles loqui.
Scio meipſum abs te tertio quoque verbo contumelioſiſſimè appellari. Me mordicus laceſſis.
A te aduerſus nos ſermo habetur, nóſque criminoſiſſime inſectaris. Me mordicus arripis.
Si me viuere doles falciſſimis iſtiuſmodi rumoribus ſepelis. Non deſinis paſſim in meam famam debacchari, nulla vnquam, quamlibet leui iniuria laceſſitus.

Auxilium fer.

Ei opitulatur, alit ſpe. Eius auxilio adoleſcit ſpes.
Tam humanis moribus inſtitutum, & literis ad pietatem formatum hunc ſcio, vt opem ſuam poſtulanti nunquam adimat. Suum pectus iuuandis mortalium rebus natum eſt.

Intellige.

Feriatis auribus ſedibus intellige.

Non graueris dicenti aures præbere.
Pone ſupercilium. Explica frontem.

Seruiam tibi.

In famulatu ero, cum iuſſeris, inuocatus, & maxime voluntarius.

Conſcij ſunt.

In eadem naui ſunt. Eiuſdem culpæ conſcij ſunt.
In eodem periculo verſantur.
Eandem nauem conſcenderunt.
Eidem culpæ obnoxij ſunt.

Beſtia.

A glãde deſueſſere neſcit. Phanatica belua.

Neglectus.

Aeſtimatione hominum vileſcit.
Nulla de te bona fama celebratur.
Te magis quã Therſitæ genus deſpicio.

Lenis cenſor.

Illi vſum eſt, noſtræ lenitatis facere periculum.
Caue ne lenitate mea fretus tanti facinoris impunitatem tibi promittas.
moderationis, ac lenitatis, laudem ſibi vendicat.

Nolo ſcribere aliquid ſecreti.

Tu caue ne quid ad nos ſcribas periculoſe, nam literæ frequenter intercipiũtur.
Cauendum ne citius committatur epiſtolæ tuæ aliquid latentis conſilij habens.

Conſumo pene tẽpus omne in epiſtolis.

Viciſſitudines literarum mihi non minimam temporis adimunt portionem.
In reſcribendis epiſtolis, pro noſtra virili menſes aliquod (vt Ouidiano vtar verbo) decipimus.

Spero te fore dẽctum.

Mihi de te raram quandam eloquentiam polliceor.

Gratus regi.

Vires inſigni vtriuſque literaturæ peritia præditus, apud regiam maieſtatem gratioſiſſimus. Flores ac triumphas apud tuos optimo regi clariſſimus.
Vir es ſummæ authoritatis apud regem.

Tacent rabulæ.

Rabulis omnibus per regem impoſitum eſt ſilentium.
Rabulis qui tantum ad maledicendum linguam habent, impoſitum eſt ſilentium.
Rabulis omnibus rex ſilentium indixit.
Indocti pudore obticeſcunt.

Inepti aliquid moliuntur.

Nihil non moliuntur ſycophantæ.
Barbari moliuntur omnia, quo retrahant adoleſcentem in ſuum piſtrinum.

Famam appetit.

Ardet cupiditate famæ, ſed præſtaret hanc

hanc melioribus augurijs auſpicari.

Odio eum omnes habent.

Nunc odio ſeu morbo animi lymphati, in eum omnes feruntur. Homo eſt omnibus adeò inuiſus, vt nec à fratribus, aut liberis ametur.

Odio apud omnes, neutiquam obſcuro laborat.

Multa dicuntur de me.

Non ſum ignarus, varios rumores de me ſpargi. In me fœda, & capitalia dicuntur conuicia.

Non dat rationem iræ.

Offenſionis cauſam nõ poſſum olfacere. Iræ nonnihil ſubolet ratio.

Fortuna fauebit tibi.

Non dubito, quin fortuna ſit aliquando benignius etiam pro tuis claris virtutibus reſponſura. Reſtabit fortuna.

Feciſti hoc tuo damno.

Aduerſus me hæc feciſti, ſed magno tuo malo, mea ſumma cum voluptate.

Dum licuerit meum in te animum oſtendam.

Simulátque dabitur opportunitas, declarabo meum ſemper propenſum in te animum.

Simulátque vel paululum dabitur otij

meum in te ſtudium cognoſces.

Aliquid ſcribas quo te vixiſſe teſtoris.

Iam nunc circunſpice, ac delige tibi argumentum aliquod fœcundum, in quo declares poſteritati quantus ſis.

Iam tendo ad mortem.

Iam ad fabulæ meæ cataſtrophen accedo.

Iam capulo manum admoueo.

Fac quod ipſe iubes.

Ipſe præſta, quod præſcribis. Experire quid valet eloquentia.

Me Hercle lubens experire quid poſſit eloquentia.

Hùc veni ante cœnam, ſed cum periculo.

Aliquanto ante cœnam huc perueni, non ſine periculo.

Non poſſem hoc credere.

Vix animum ad hoc queo inducere.

Pauci hoc intelligunt.

Perpauci illud ſyncere tractant.

Malus.

Peruerſiſſimus es, qui malo alieno, vel paſceris vel creſcis.

Indignus es cuiuquam bene ſit qui malis gaudes alienis.

Non habeas negotium cum imbecilli.

Experieris tibi cum homine, nequaquam edentulo, rem eſſe.

Pecunias non habeo.

Exhauſi loculos omnes. Effudi pecunias omnes.

Laxi ſunt nunc mihi loculi.

Volo tibi gratificari.

Si quid erit, in quo queam tibi gratificari facito periculum, an ex animo te diligã.

Eſt apud me, quod putem tibi gratũ fore.

Si quid me opus erit in tuo negotio, ipſe adiuuabo.

Eſt quòd tibi ſit ad dies aliquot gratificandum. Nos ita te deſideramus, vt interim te tuis commodis inſeruire velimus.

Coactus ſum clamare.

Repente magnis clamoribus intollerabilem cruciatum teſtari ſum coactus.

Quod debebam, non feci.

Vnum quidem oblitus ſum, quòd maxime curatum oportuit.

Defendi te.

Ego à tuis aduerſariis ſteti.

Ego te ab aliorum calumniis defendi.

Ego pro te, vt pro aris & foco pugnabo,

Tuas partes acerrimè defendam.

Triſtia nuncia adfers.

De rebus noſtris mihi parũ læta nuntias.

In Gallia ſunt multi docti.

Etiam atque etiam noſtræ gratulor Gal-

liæ, quam video in dies magis, atque magis, melioribus literis manſueſcere, ac ſylueſtre ingenium exuere.

Gaudeo & glorior, Galliam noſtram priſcæ barbariei veternum exuere, & in optimis literis fæliciter refloreſcere.

Omni ſtudiorũ genere effloreſcit, multis gẽmis, multíſq; ſtellis illuſtratur Gallia.

Labora plus in bonis literis quã reiicendis barbaris.

Plus operæ inſumas in propagandis optimis diſciplinis, quàm in refellendis harum hoſtibus.

Sophiſtications ſpernuntur.

Nunc deſueſcunt tenebrarum portenta.

Iam paſſim ſophiſtici libri neglectui habentur.

Emoriar ſi tibi vellem diſplicere.

Chriſtum mihi iratum imprecor, ſi quid affecto, quod tibi diſplicere ſciam.

Vir malus ſim ſi committã quod animum tuum offendat, niſi & amem hominem literis ac virtuti fauentem, ingratus etiam, ni redamen vltro prouocantem ad amicitiam.

Emoriar, ſi vllo vnquam dicto, aut facto, fuiſti laceſſitus à me.

Nolo vt mea cauſa quidquam agas, ad-

uersus animi tui sententiam.

Cognoui ex scriptis tuis, te habere optimum ingenium.

Tua scripta mihi specimen acris, vegetique ingenij præbuerunt.

Non vis consumere tempus in nugis.

Non libet in huiusmodi nugis seriam operam ponere.

Exosculor egregium, ac prorsus heroicũ animũ tuũ, quòd has nugas posthabeas.

Indecorum est, bonas literas in his nugis collocare.

Famulas tuus.

Si tua celsitudo dignabitur N. numero clientulorum suorum ascribere, dabimus operam, ne prorsus ignauum aut ingratum collegisse videaris.

Me pergat tua nobilitas, inter suos cilentulos ponere studebo me nulli cessurum.

Vbicunque gentium futurus sim, certò polliceor, quòd tua celsitudo clientulum habitura est, ex animo deditum addictúmque.

Nihil mihi contigit gratius, quã tua epistola.

Migi certè nullum pignus exhiberi potuit charius, maximè, quòd non grauata sit tua celsitudo, tam prolixam epistolam describere.

Emoriar si vllum deorum nectar suauius credam, quam epistolium tuum Ciceroniana arte confectum.

Nullas recepi literas.

Mihi nihil hactenus abs te redditũ est literarum, neque tuo neque patris nomine.

Nullæ ad me venerunt literæ.

Scribam ad te ne sim ingratus.

Meis literis tibi me non ingratum fuisse testabor.

Cum licebit, declarabo scriptis saltem, me non omnino immemorem tantæ, támq; effusæ in me beneficentiæ.

Scribam ad te, ne officium tuum in hominem parum memorem, parumque gratũ collocasse videaris. Ego præstabo ne possim meo merito dici ingratus.

Amas literas.

Multa opera & propensione, faues bonis literis. Quicquid habet fauoris, quicquid benignitatis, quicquid subsidij tua nobilitas in instaurandis honestis studiis, & euehendis tuẽdísque studiorum assertoribus, id totum impendis.

Tua obseruantissima pietas fauet piis studiis.

Tu non indoctus, tu ingenio acerrimo, pa-
làm tueris bonas literas.
Placet mihi animi tui erga literas ſtudiũ.
Faues bonis literis, & harum gratia mihi
quoque.
Non te pœnitebit amplecti, fauere, tueri,
meliores literas.
Homo es Muſis ac Gratiis natus.
Vir inſtaurandis humanioribus ſtudiis di-
uinitus factus.

Indocti doctis reluctantur.

Veteris inſcitiæ patroni adhuc digladian-
tur, vt ſuam denobilitent ſtultitiam.
Fruſtra reluctantur veteris inſcitiæ patro-
ni. Barbari ſæuiunt adhuc, & libere quo-
que graſſantur, ſed nihil aliud, quàm
ſuam traducunt ſtultitiam.
Indocti ſe non putant incolumes fore ni-
ſi oppreſſis bonis literis.
Indocti pertinacibus animis adhuc repu-
gnant, veterem inſcitiam manibus pedi-
búſque ac mordicus etiam retinentes.
Video literarũ hoſtes hoc ſtudio moli-
ri, vt nos commitant arti planè tyranni-
cæ.
Hi nullum non mouent lapidem, vt bo-
nas literas paſſim reflorescentes oppri-
mant. Facit perpaucorum improbitas
vt qui bonis literis beneuolunt, calum-
nientur. Fruſtra reluctantur veteris in-
ſciriæ myſtæ.
N. obſeruantiſſima pietas fauet ſtudiis.

Literæ te honorabunt.

Non erunt ingratæ literæ, quin magis tri-
lingui facundia vindicem ſuum immor-
tali gloriæ conſeruabunt.
Literæ non ſolum linguarum ac ſtudiorũ
genere, verum etiam & moribus, qui de-
ceant optima ſtudia, te condecorabunt.

Iter mea cauſa corripuiſti.

Deploro tam longinquam profectionem
tuam, totque periculis obnoxiam, no-
ſtra cauſa ſuſceptam.
Doleo te angi mœrore ob meam cauſam
iter acceptum.

Lætus.

Omnem exorbuit moleſtiam. Omne tæ-
dium deuorauit. Quæ pertulit tædia ne-
glexit. Omnia fere moderare. Non ſe cõ-
ficit dolore ſibi exitiali, graui, acerbo.

Cognoſco quod me amas.

Veterem tuum in nos animum non ſine
voluptate agnoſco.
Expertus ſum mirum tuum in me ſtudiũ.

Gaudeo tua consuetudine. Non ignorabam antea celsitudinis tuæ in me fauorem, tamen id plenius hodie cognoui.

Faciam quod petes.

Tu si mei in te animi periculum facere velis, aliquid vicissim oneris impone.

Idipsum aggrediar, quod à nobis tantopere efflagitas.

Nullam sarcinam tam grauem, tam molestam, inieceris, quæ mihi tua causa non leuissima, non etiam iucunda videatur.

Eundum est.

Properandum mihi censeo.

Me propero isthinc subducere.

Maturandum est, nam fugam adorno.

Ad iter accingimur. Suscipiendum est iter.

Est statim à prandio equitandum.

Precor vt vos incolumes iam sanos.

Precor vt vos omnes incolumes & rectè valentes offendam.

Faxit Christus optimus maximus, vt vos omnes offendam incolumes.

Faciam omnia pro te.

Ne me tantillum laboris tua causa defugisse putes.

Impertiui animo meo, vt potui, id facere.

Est mihi consilium id tua causa facere.

Nihil est quod in tui gratiã facturus non sim.

Si ego studium vllum, si laborem, si vigilias vllas defugero, non recusarim isto teterrimo carbone denotari.

Studeas.

Te pro nostra necessitudine hortor, vt toto animo literis incumbas.

Te pro nostra amicitia hortari non desinam, vt toto animo præclara studia complectaris ne quid plebeium, ne quid mediocre, sed ad summum semper enitere.

Vale.

Bene te valere cupio. Vale, tuámque dignitatem Christus optimus, instaurandæ veræ pietati, bonisque literis, euehendis, diu tueatur incolumen.

Bene vale patrone singularis.

Valeat incolumis tua celsitudo, vir incomparabilis, & patrone summe.

Deuinctus.

Si id feceris me arctius deuincies.

Si id egeris, sine periculo rem gratam facies, sed opus est festinatione.

Antea me deditissimum habebas, nunc multo deuinctiorem.

Meliori nomine me tibi astrinxisti.

Faciam hoc propter amorem nostrum.

Id faciet consuetudinis intermissio, vt de pristina mea in te beneuolentia nihil

quicquam imminuisse videar.

Pro virili faciem, vt intelligas, neque memoriam neque charitatem, neque amicitiam nostram intermoritura.

Dico familiariter.

Tecum non secus ac mecum loquor.

Tecum ago non obscure.

Pestis grassatur.

Crebri huc rumores feruntur, pestem isthic popularem omnia. Nunc fatali quadam peste ferunt omnia. Pestis hic passim scin tillat. Passim vagari pestis cœpit.

Audio pestem isthic increbrescere, necea quidem longius abest. Pestilens aer Parisios infestat. Nunc pestilentiæ fragor obstrepit. Pestilentia laboratur.

Pestis inclementissime sæuit. Parisiis non minus sæuit pestis, quàm isthic Mars. Frequentes huc, certissimíque rumores quotidie adferuntur, pestilentiam isthic maiorem in modum de bacchari nihilque reliqui facere.

Non possum dicere quantum hic eloquentia vigeat.

Mirum est dicta, quàm hic passim, quàm dense veterum literarum leges efflorescat. Apud Parisios triumphant bonæ literæ.

Barbaries

Barbaries terris excessura videtur extrema posuisse vestigia.

Lutetiæ triumphant recta studia.

Erigunt sese recta studia.

Doctus.

Tuo ingenio quid finxit natura vel mollius, vel dulcius, vel fælicius?

In re quis illum absolutum disciplinarum orbem non miretur.

Tuo ingenio quid acutius, quid altius, emunctius?

Tuum ingenium indies magis, atque magis, exosculantur omnes.

Nihil iuo ingenio candidius.

Vtriusque literaturæ peritissimus, & tuis virtutibus omnibus gratissimus.

Bonarum literarum ac linguarum præsidiis es instructus.

Probus.

Ea est tuæ mentis generositatis simæ ingenuæ simplicitas, vt maxima etiam de causa mentiri nec scias, si velis, nec velis, si scias.

Singulari probitate vir es, & literarum amantissimus.

Scribe ad me.

Fac ad me quàm sæpissime scribas.

Expectamus omnino non epistolam, sed

ingentem literarum ſarcinam, quæ vel grauet Aegyptium.

Fac vt frequenter ad nos ſcribas, ſaltem qui valeas.

Saluta illum nomine meo.

Meis verbis illũ ſalutabis accurate, & tuo more, hoc eſt, diligentiſſime gratias ages. Familiares tuos nominatim meo nomine ſaluere iubebis.

Nicolaum tuum multis de cauſis quàm commendatiſſimum eſſe cupio.

Illi ſalutem meis verbis annuntia.

N. nos facias commendatiores, ſi vetus illa gratia etiam viuit, aut in gratiam reponas ſi refrixit.

O. iuuenem iuxta modeſtum ac eruditum quęſo, ne graueris meo nomine ſalutare.

Illi mihi fratris loco dilecto multis modis me facies commendatum.

Chriſtophorum omnis humanitatis antiſtitem diligenter, & meo nomine ſaluta.

Pulchra.

Nihil à natura fingi poſſit venuſtius, nihil abſolutius.

Nec minus ſuperat omnes bonitate & prudentia, quàm forma.

Inuidos habeo.

Nuſquam ceſſant ſycophantæ mei, vt nullũ non moueãt lapidẽ, quo noceãt mihi.

Non ignoro, quam pertinacibus odiis me inſectentur, quidam, odio bonarum literarum. Sibilent, vt ſolent, nonnulli quos tu non ignoras Zoili, ſed ſpero nos aliquando ex his ſcopulis euolaturos.

Deſidero amicos meos.

Amicorum ſumno deſyderio non poſſum non excruciari, ac rurſum recordatione recreor, dum illos mihi perpetua cogitatione præſentes reddo.

Obliuiſci patriæ non poſſum.

Vt campaniæ liceat obliuiſci, quærendus eſt mihi aliquis fluuius lethæus, ne me diutius cruciet eius deſyderium.

Non poſſum non dolere, quoties in mentem venit, in Campania quod cœlum, quos agros, quas eruditorum hominum confabulationes, quam fortunam, quas ſpes, tam facile reliquerim.

Integerrimæ vitæ.

Vir eſt præter ſummam vitæ integritatem doctrina quoque varia, reconditáque, tum animo minime ſordido, & ob has dotes in ſummo precio habitus. Mea ſic eſi de tua integritate confirmata opinio, vt de meipſo ſim plus quàm de te dubitaturus.

Is vir eſt vnus, cum quo nemo ſit hac tempeſtate conferendus, vel integritatæ vitæ, vel eruditione, vel animi magnitudine, vnum excipio N. tanquam Achillem.

Vir eſt, non ſolum admirabili integritatæ vitæ, verum etiam alta, reconditáque doctrina, tum morum quoque incredibili comitate, commendatus.

Vir eſt, non literis ſolum ac morum integritate, verum etiam rata prudentia, miróque rerum, vſu, inſignis.

Vir eſt prudentia ſingulari, ſumma integritate, ſed ingenio perquàm feſtino.

Deleo mortem illius.

Illius mortem deploro, hunc tamen interdiuos colloco.

Mihi fuit acebior eius viri mors.

Mœrorem mortis illius nemo amittit.

Sunt mihi amici in Campania.

Campania multum animo blanditur, quæ tot, taléſque mihi peperit amicos.

Campania eſt mihi vetere familiaritate, tum libertate, poſtremo propenſo quodam in me fauore, ac ſtudio, dulciſsima.

Paratus ad omnia.

Teſtor me ad omnem nutum paratũ eſſe

Sum ad tua vota, ſi quiſpiam alius accommodus.

Si quid excogitaſti, habebis me ad iſtud facilimum.

Studebo.

Extricatis his ſpinetis philoſophicis, vacuo tranquilló q; animo Muſis & amicis vacabo.

Confido me poſthac, toto pectore in literis libenter verſaturum.

Dimitte ſophiſticationes.

Sis Sophiſtices hoſtis ac perfuga.

In ſpinoſos ſophiſtas magna libertate debacchare.

Cum ſophiſtis non minore animo depugnes, quàm olim cum monſtris Hercules.

Conſolandi formulæ.

Mihi non mediocri beneficio fuit tua tam amicam conſolatio.

Rebus meis tam afflictis mederi potes.

Tu non ſolis verbis dolorem meum lenire, ſed animum meum conſolando ſublevare ſoles. Vulnus animi mei ſemper mitigas, tantum abeſt vt exulceres.

Tu tempeſtiua conſolatione, veluti valido quodam pharmaco, animi mei ægritudidem expuliſti.

Te consolatore mihi magnopere est opus
Dolori meo mederi studes.
Quum me acerbus animi dolor totũ possideret, tempestiuus affuisti consolator.
Quum grauissimo animi morbo teneter, magnis me affecisti solatiis.
Tu ad consolandum non parum idoneus, quoties animo angor, me valedissime confirmas.
Aegritudini qua animus meus afflictabatur, præsentissimum medicamentum adhibuisti.
Multum annixus es, vt dolorem meum posses lenire.
Nihil æque dolorem meum leuauit, quàm tua peramica consolatio.
Tu me tam amice consolari soles, quàm filium mater.
A te persæpe fui in luctu meo amantissime confirmatus.
Tua cõsolatione nũquã nõ fui subleuatus.
Quoties acerbum aliquod animi vulnus accepi, affuisti in tempore consolator.
In rebus meis aduersis nulla nũquam fuit præsentior consolatio, quàm quæ abs te proficiscebatur.
Non inanibus fomentis mœrorem meum leniuisti.

Quoties acerbi quippiam mihi accidit, optima mihi consolatrix adfuit cælestis & Euangelica philosophia.

Criminandi formulæ

Non occurrit vocabulum, quo rem atrocissimam satis digne explicem,
Nulla tragœdia nefario sceleri par inueniri potest.
Homo est omnium, quos terra sustinet, impiissimus.
O portentum irato Genio, diis iratis, & leuo sydere natum.
O miserandæ conditionis hominem.
O feros animos. O crudeles cogitationes
O derelictos ab humanitate homines.
Quod supplicium huic truculentissimo, atque nefario facinori par esse potest?
Tace fucatissime nebulo, qui mira quadã, sed falsissima probitatis specie neminẽ, quamlibet astutum, non fallis.
Abi in malam rem scelus. Quid tibi post hac sceleratum videri poterit, quum te non legum metus, non numinis vllius reuerentia, à flagitiis queat dehortari.

Exprobrandi formula.

Tuam nulli tolerandam ingratitudinem quis non exprobraret?
Non tãdem pudebit te tui, senex, omniũm

qui viuunt ingratiſsime?

Cupiebam tuam ingratitudinem ſilentio diſſimulare, ſed meam modeſtiam vicit tua improbitas.

Tu omnium ingratiſſime pro ſummis officiis quantũ potes maleficiorũ reponis.

Ingratitudinis tuæ teſtis eſt tua conſcientia, tam multis ſceleribus polluta.

Dic mihi omnium quos ſol videt ingratiſſime, quis tuos mores vel vnum diem pati poſſet?

Tu hominem abunde de te meritum non ſolum non amas ſed odio graui proſequeris.

Quid te vno ingratius, qui putida tua lingua eum inſectaris, cuius tu linguam officioſiſſimam es expertus.

Tu pro officiis ea reponis, ingratiſſimum monſtrum, quæ hoſtis non faceret hoſti.

Gratias agendi formulæ.

Quid ergo tibi multis verbis gratias agã?

Facere non poſſum, quin in ſingulas res, meritáq; tua, tibi gratias agam. Tantum me tibi debere exiſtimo, quantum perſoluere difficile eſt.

Iam non ego gratias, quũ enim re vix quiui referre, qui fiet, vt verbis ſatisfaciam.

Quod referre gratiam, ita, vt volebã, non

poſſunt, fortunæ debes imputare.

Si dignam gratiarum actionem promittere non poſſum, certè re ipſa, á q; animo nunquam deſinam.

Vtinam eam mihi ſuperbi concedant aliquando facultatem, vt poſſim hunc animum tui ardentiſſimum re potius, quàm verbis declarare.

Quid referam tuo in me animo dignum, nihil habeo, niſi meipſum, quem ſi alicuius eſſe pretij putas, totum peculio tuo aſſcribito.

Ne diligentius tibi gratias agam, noſtra familiaritas flagitare videtur.

Ego re, quàm verbis, tantum in me beneficium reprehendere malim.

Immortales ago tibi gratias, agámq; dum viuam, nam re laturum me affirmare non poſſum.

Tanta neceſſitudo quãtam tu mihi tecum eſſe voluiſti, deſiderare gratiarum actionem non videtur.

Nóli expectare, dum tibi gratias agam, iampridem hoc ex noſtra neceſſitudine ſublatum eſſe oportuit.

Quum gratias agere pares non queã, hoc faciam: quod mihi reliquum eſt, te amabo, te colam, te venerabor.

Habeo tibi,& ſemper habebo,gratias non ſolum vt amico, ſed vt homini doctiſſimo.

Gratias tibi tam multas ago, vt quas aliis quamlibet amicis, agam, non habeam, quas non agam.

Græce & Latine doctus.

Par eſt in vtriuſque orationis facultate.

Græca ſemper Latinis coniunxit.

Græci ſermonis perinde, ac Latini, callentiſſimus.

In ſtudio vtriúſq; linguæ bonas horas cõſumpſit.

Græcitatem Latinitati æquauit.

In vtroq; dicendi genere Græco & Latino feliciter laborauit. Quantum in vtriúſq; linguæ ſtudio profecerit, omnibus eſt in aperto.

Vtriúſque linguę peritiam eſt iam abunde conſecutus.

In vtriúſque linguæ ſtudio magnos fecit progreſſus.

Vtraque in lingua ſeſe perbelle excoluit.

Coniunctam habet cum Latinitate Græcitatem.

Romanæ Græcæq; linguæ non neſcius.

Vtriúſq; literaturę palmam magno eruditorum omnium conſenſu iamdudum Italis præripuit Budeus.

Detrahitur mihi.

Me in omnibus concionibus, in conuiuiis in colloquiis, ſic lapidant conuiciis, vt nec ipſi Stephano ceſſurus videar.

Ego ſine fine lapidor à tot examinibus rabularum.

Impende bonis literis tempus, quod dediſti nænis.

Tu quod temporis eras perditurus, aut certè male collocaturus, rixando cum malis rabulis, hoc bonis ſtudiis impende.

Hoc operæ, quod in reprehendendis aliis impenſurus eras, diſcendæ grammaticæ diſcendíſque bonis literis impartire.

Pœnitet me ſtuduiſſe eo quod nullam vtilitatem referam.

Studiorum meorum me capit pœnitudo, tanquàm quæ nullam frugem attulerunt.

Me piget laboris literis impenſi.

Nonnũquam mearum vigiliarum propemodum me pœnitet.

Commendo tibi res meas.

Res meas, quas apud te depoſui, tibi etiã atque etiam commendo.

Nunquam ero ingratus.

Sæuiant in me fata mea, afflictissimum facere possunt, ingratum néque faciẽt, neque poterunt.
Non sum adeò rustice ingratus, vt quædã accipere mea postulet necessitas.
O me terque fęlicem si qua vnquam dabitur opportunitas, qua animum non modo non ingratum declarem, sed gratissimum fuisse commonstrem.

Pereant inuidi.

Sycophantis istis, qui nos dirimunt, precor quæ talibus digna sunt.
Non remoror ne magis in me murmurent isti inuidi.
Vtinã magnus ille Iupiter vniuersum hoc hominũ genus fulmine adigat in tartara.

Oportet obedire patri.

Mos patri gerendus est.
Morigerandum est patri.
Obsequendum est. Obsequium dãdum est.
Inseruiendum.
Patri concedendum.

Parce erratis.

Remitte mulctam.
Hanc vnam ignosce culpam.
Condona admissum.
Da veniam iuuenilibus erratis.
Ad hoc vitium velis conniuere.

Ornat.

Comit, Expollit, Exornat, Venustat, Honestat, Picturat.

Nos decepit.

Imposuit nobis. Nos fefellit.
Circumuenit. Circumscripsit.
Circunduxit. Verba dedit. Fucum fecit.
Fecit imposturam. Delusit. Elusit.
Rem astu tractauit.
Ad mouẽdum animum meum multo astu irrepsit.
Me in fraudem illexit. Arte me tractauit.
Dolo mecum egit, fraude, tecgnis, præstigiis, versutia, astu, astutia, officiis, impostura.

Mihi amicus.

Vtor eo familiariter.
Est mihi cum illo arctissima necessitudo.
Sum illi summa familaritate coniunctus.
Sum illi amicus.
Summa mihi cum illo familiaritas intercedit.
Multus est mihi vsus cum homine.
Mutua quædam beneuolẽtia iam pridem inter nos est.

Spero.

Spero fore. Nonnulla spes est fore.
Venio in spem. In spem vocor.

Erectus ſum in ſpem.
Concipio ſpem. Nonnulla me ſpes habet.
Maxima ſpe teneor. Magna me ſpes tenet.
Adducor in ſpem. Nõnulla me ſpes cœpit.
Spei nonnihil affulſit. Arridet ſpes & adblanditur. Inijcior in ſpem.

Nego me hoc commiſiſſe.

Deprecor hanc culpam. Depelio à me hoc crimen.
Auerſor Abominor. Reiicio. Refello.
Propulſo à me. Profligo. Amolior.

Ab infantia.

Ab ineunte ætate. A puero. A paruulo.
Ab adoleſcentia. A teneris vnguiculis.
A rudibus annis. A pura puritia.
Ab ipſo vitæ exordio. Ab ipſo vitę limine.
Ab incunabulis. Ab ipſis crepundiis.
A tenero. A tenera ætate.
Cum ipſo nutricis lacte ſugimusrẽ.

Diligenter.

Accurate. Exacte. Elaborate. Ad vnguem.
Adamuſſim. Examuſſim.
Ad perpendiculum.
Summa cura. Exquiſite.

Perfecit.

Abſoluit. Exegit monimentum.
Finem impoſuit.
Finem dicendi fecit. Finiuit. Summam

manum impoſuit. Ab vmbilicum duxit
Faſtigium impoſuit,
Colophonẽ addidit Supremá manũ diũxit
Extremum actum addidit. Ad metam vſque perduxit.

Te amat.

Vnice diligit. Amat effuſiſſime.
Te habet chariſſimum. Admiranda quadam charitate proſequitur,
Te vno nihil habet antiquius.
Non amat modo, verumetiam obſeruat.
Singulari beneuolentia proſequitur.
Animo toto te complectitur. Flagrat amore tui.
Eſt tui amantiſſimus.
Tui tuorúmq; omnium obſeruantiſsimus
Ex animo tibi bene vult. Bene cupit tibi.
Te tuáque omnia exoſculatur. Eſt obſeruantiſsimo in te animo.

Cupit laudem.

Laudis auidus. Auarus. Amans gloriæ.
Cupiens famæ. Sitit famam. Sitit gloriam.
Eſt laudis humanæ eſurientiſſimus. Nullius rei quàm laudis ambitioſior.
Laudis appetens. Inhiat laudi.

Promitto.

Magnifice polliceor. Spondeo futurum.
Deſpondeo. Accipio me id facturum.
Ita tibi ſtipulanti paciſcor.

Do fidem futurum. Confirmo futurum.

Vitio datur.

Non omnes hoc probant. Culpant plurimi.
Vltio vertunt admodum multi.
Datur dedecori. Probro datur.
Criminãtur pleríque hoc factum.
Damnant. Reprehendunt.
Improbant. Sugillant.
Taxant. Notant.
Atro notant calculo.
Nigriore lapillo signant.
Omnes probant tuam sententiam.
Album addunt calculum. Subscribunt tuæ sententiæ.
Suffragantur omnes. Refragantur nulli.
Laudibus ferunt. Laudibus vehunt.
Fecit ex industria.
Prudens fecit. Data opera.
Dedita opera. Studio hoc fecit.
Studiosè. Consulto. Consulta opera. Compositò.
Ex composito. Ex destinato.

In principio.

In ipsis primordiis. In primis rudimentis.
In capite literarum. In prima statim fronte
In ipso limine. In ipso quasi vestibulo.

In exortu. In initio operis. In ipso operis ingressu.
In ipsis foribus. In frontispicio.

In fine.

In postrema parte. In extremo actu.

Accepi tuas invectivas.

Tuæ conuiciatrices epistolæ ad me vsque penetrarunt.
Nouas excitasti tragœdias, neque quidquàm aperto Marte gestum est, technis cuniculis omnia, ac strophis acta sunt.
Omnia imples rumoribus, inimicis, nec tuæ famæ consulis.
Inuectiuarum sagitas in omnes vibras.
Stolidissimè egregias tragœdias excitasti,

Garris, & nescis quid dicas.

Verborum turbam magnitudine inani euomis.
Scates plurima, eaque indigesta verborum caterua.
Obstrepis inaniter. Dodonæum æs videris. Verbis causam agis, & non ratione. Corniburis inepte.
Quid est quòd obgannis. Non est cur grunnias.
Potius rudere, quàm loqui videris.

Non dicere, ſed vlulare crederis.
Ne graculo quidem cedis loquacitate.
Superas turturem, & hædum æquiparas.
Homericum Theſiten fœda verborum congerie conuincis.
Nil tibi cum lacone.
Eſt tibi dicacitatis plurimum, ſapientiæ quidem pauxillulum.
Supra modum loquitans omnia conturbans.
Tu es impēdio dicatior. Citera garrulior
Vnus cum multis Citeris certare poſſes.

Inuides.

Me degrauas inuidia.
Me immerentem lethali linguæ veneno ſine fine confodis.
Commodis alienis maceraris.

Excitaſti tragedias in me.

In me omnes pectoris æſtus effundis.
In me animi tui motus infundis.
Abunde in me detonatum eſt conuiciis.

Seruet te Deus.

Bene valentem,& ad cœleſtia anhelantem te ſeruet, ac prouehat Chriſtus, vnica ſpes piarum mentium.
Ieſus te ſeruet ſemper ad meliora proficiendum.
Celſitudinem tuam nobis ſeruet Chriſtus optimus maximus incolumen.

Optant pacem principes.

Cernimus imutatos principum animos ad pacis concordiæque ſtudium totis viribus incumbere.
Ardent ſubmouendi belli pacíſque conglutinandæ ſtudio.
Principes funditus reciſis bellorum ſeminariis, pacem ſolidis & vti ſpero, adamantinis vinculis aſtringunt.

Expugnat barbariem.

Eraſmus multorum barbariem cœpit inceſſere.
Video Latinas literas indies magis ma magíſque floreſcere.

Omnes legunt Ciceronem.

Tanto ardore nunc Cicero ab vniuerſis huius academiæ alumnis legitur, rapitur tenetur, vt dictu prope ſit incredibile.
Iam paſſim in publicis auditoriis vnius N. nomen perſtrepit.

Mihi detrahis.

Impotenti odio, violentáque lingua, debaccharis in meam famam, oculis ardentibus, labiis ſubumantibus, voce immani, toto denique córporis habitu, liuorem & odium teſtaris.

Vndíque, odij, liuoris, & obtrectationis, materiam colligis.

Fauet literis.

Adeò ptopenſe fauet literis, vt ſuis etiam damnis faueat.

Maiorem in modũ gaudeo te vnũ nullius nec huius nec aliorum omnium dotibus inferiorem, toto pectore literis fauere.

Cognoſco tuam in me beneuolentiam.

Ingratiſſimus ſim mortalium omnium niſi tuum in me animum & tuũ erga me ſtudium agnoſcam.

Equidem multiplici argumento tuam in me beneuolentiam agnoſco.

Odiſti literas.

Iampridẽ cum bonis literis bellum geris.

Tu magno ſtudio cõſpiras in bonas literas. Tibi gratiſſimæ ſunt bonæ literæ.

Doleo ob veſtram diſcordiam.

Dici non poteſt, quàm acerbiſſime feram hoc diſſidium inter vos incidiſſe, quorum vtriúſque & ingenium adamo & gloriæ faueo. Diſſidiũ iſtud indies gliſcere doleo. Oborta eſt inter eos grauis conflictatio, vnde natus animo meo mœror.

Doctus.

Tu ceu Gerion, triplici literatura inſtructus es. Vir es præter vtrámque literaturam, qua nemihem tuorum non ſuperas, iudicio excelſo, emunctiſſimóque, tum modeſtia quadam inaudita poſtremo moribus feſtiuis ac citra grauitatis detrimentum amœnis.

Non amo diſcordias.

Mihi diſpliſcent diſſidiæ.

Mihi ſtat, ſempérque ſtabit ſententia, vel membratim diſcerpi potius, quàm foue re diſcordiam.

Liber dignus memoria

Liber dignus eſt, qui poſteritatis memoriam promereri videatur.

In Appollinis templo collocabitur.

Numeras me inter amicos.

Tu virtutum laude cumulatiſſimus, non grauatus es, nos qui nihil ſumus politiſſimis literis tuis, ad amicitiam prouocare.

Humaniſſimis, ſimul & elegantiſſimis tuis literis eriam in amicorum tuorum numerum me cooptaſti.

Delector ſtylo tuo.

Nullius ſtylo magis quàm tuo capior.

Tuus ſtilus eſt caſtiſſimus & ab omni næuo puriſſimus.

Dum fuerit otium ſcribam ad te.

Simulatque me laboribus nonnihil extricauero, libebit, vel iuſtis voluminibus tecum congredi.
Simul atque dabit otium, non literis modo, verumetiam iuſtis voluminibus, te onerabo.
Tibi ſcribam cum otium contigerit, & nuntius paulo certior.

Prudens.

Nil vnquam produxit rerum natura aut prudentius, aut cãdidius, aut benignius.
Scio te virum eſſe ſingulari etiam præditum prudentia animique magnitudine, quæ deceat hominẽ neutiquã plebeiũ.

Male pereat.

Faceſſat. Pereat. Abeat.
Ducat ſitum. Intereat.
Febri quartana intabeſcat.
Paſcat tineas. Paſcat coruos.
Hinc procul abſcedat vltra Sauromatas, & glacialem oceanum.
Mandamus illi laqueum.
Medium illi oſtendimus vnguem.
Vertimus pollicem. Cedat ex humanis.
Tollatur è medio.
Arborem ſibi ſuſpendio eligat.
Crucem ſibi eligat. Eat ad coruos.

Neſcit loqui.

Eſt rana quædam Seriphia. Homo planè mutus.
Canendi dicendíque prorſus imperitus.
Ne vocem quidem vnam continue ædit.
Elinguem putares.
Infantiſſimum iudicares.
Parum à muto differt.
Haud ſcio, an obruteſcat potius, quàm obmuteſcat.

Veriſsima ſunt.

Ex tripido dicta. Vehementer vera atque indubitata.
Certiſſima perinde, quaſi ex Apollinis ora culo profecta.
Ne vnum quidem Sybillæ folium fuit vnquam verius.
Oraculum Apollinis non verius fuerit.
Ne ſi Pythius quidem affirmaſſet, veriora eſſe poſſent.
Hoc puto vatẽ dixiſſe. Eſt folium Sibillæ.

Loquar intelligibilius.

Pinguiore Minerua agam.
Dicam craſſa (vt aiunt) Minerua.
Rẽ ſubtiliſſimã pingui Minerua tractabo.
Craſſiore Muſa haud dubitanter dicam,
Pinguiore formula loquar.
Rudius ac planius dicam.

Apertius ac clarius effabor.
Exprimam quòd sentio non exactis rationibus, aut argutiis, sed veluti citra artem, synceritérque & simpliciter.
Simplicius proloquar atque clarius.
Apertè & dilucidè asseram.
Tam perspicuè loquar, vt quæuis muliercula, aut cerdo, intelligere queat.
Agam haud obscurè. Nudis (quòd aiunt) verbis rem tractabo.
Crassius explanatiúsque proloquar.
Simpliciter & aperte dicam.

Non idoneus ad dialecticen.

Illotis pedibus dialecticam ingrederis.
Confidenter atque imperitè dialecticen aggrederis.
Profane & irruerenter ad dialectices sacra accedis.
Haud quaquam lotis (vt aiunt) manibus ad dialecticam aduolas.
Inexercitatus, atque rudis illud irrumpis
Ad hæc sacra illotis manibus irrumpis.
Irreuerenter & imparatè.

Nimis parcus.

Impendio parcus ac propemodum sordibus. Est cumini sector:
Cupit secuisse cuminum.
Est cyminopristes.

Ob nimiam parsimoniam male audit.
Homo vehementer parcus ficos diuideret. Plautino Euclione tenacior.

Nihil est dignum castigatione.

Tam elimata sunt tua scripta, vt cerulas non extimescant.
Castigatiora sunt quæ scribis, quàm vt vnguium nota indigeant.
Non metuunt transuersi calami signum.
Neque obeliscos, neque astericos pertimescunt.
Transuersi calami rugas euaserunt.

Formulæ deprecandi.

Si quid in te peccaui, ac potius quoniam peccaui, ignosce.
Ignosce ætati quia puer, quia rerum imperitus, culpam fateor, oro veniam noxæ me dedo.
Hunc meũ errorẽ si mihi condonaueris, ego officiis abunde pensabo.
Si mihi huius delicti gratiam feceris habebis me posthac tibi multo addictiorẽ.
Nunquam putassem fore, vt supplex ad te venirẽ sed Hercule, fabulę patior datũ tẽ pus, in quo amorem experior tuum.
Vt hoc errati mihi condones, cogita omnes homines aliquo interdũ errore duci. Si rursum peccauero pater, meipsum.

ad quodcumque voles ſupplicium depoſcito. Vt iure peccáti mihi ſucc éſuiſti, pœnitenti mihi æquum eſt ignoſcere.

Nunciabo quid noui fiet.

Quicquid interim nouorum orietur tibi ſcribam, quia ſcire vehementer cupis
Audies poſthac ex me noua quæcunque hic gerantur.
Si quid nouarum rerum hic geratur, curabo, vt quàm primum reſciſcas.
Si quid interea noui emerſerit, faciam te quàm primum certiorem.
Curabo ne quid rerũ noſtrarũ ignores.
Indicabo, quod te ſcire, tua magnopere interſit.
Quæ hic gerentur ex me accipies.
De toto ſtatu rerum communium, quæ & quales ſint ex me cognoſces.
Mittam ad te ponderoſas epiſtolas plenas omnium, non modo actorum, ſed etiam opinionum, & rumorum.
Scribam ad te omnibus de rebus, quæ hic agentur.
Scribam ad te (quem noui curioſum) non ſolum quid geſtum ſit, aut geratur, verumetiam quod diuino futurum, ſi quid exiſtat noui, tibi per literas indicabo.

Suadendi formulæ.

Huic morbo facile mederi poſſumus.
Huic malo illud erit remedio.
Hoc poculum te febre leuabit.
Animi morbos ſanat philoſophia.
Morbis omnibus liberalis.
Theologia morbos animi pellit, medicatúrque. Vinum lenit cruciatum dentium.
Mali leuat tormenta veteri.
Summos mitigat dolores capitis, ſedat, ſopit leuat.
Morbo huic arte ſuccurres. Aduerſus hoc morbi afficax eſt melapium. Contra Carcinomata valet mel.
Cicuta obſiſtit ebrietati.

Non multum curo.

Nihil mea intereſt.
Nihil mea refert. Parui mea intereſt.
Non magni mea refert. Non admodum mea intereſt.
Equidem haud magno in diſcrimine pono. Nihil laboro.
Hoc & illud iuxta pono. Manum non verterem. Súſque déq; fero. Súſque déq; habeo. Hoc eſt apud me citra diſcrimen.
Citra delectum eſt apud me.

Accuſandi formulæ.

Accuſatus eſt furti. Hic furti ſe alligauit.
Poſtulatus eſt repetundarum.

Delatus eſt proditionis. Eſt reus peculat⁹.
Lis ei intenta eſt. Dica ei eſt ſcripta.
Accerſitus eſt capitis. Agit reũ peculatus.
Dies illi dicta eſt. Eſt accuſatus de repetũdis.

Obtrectandi formulæ.

Nil niſi mera conuicia effundunt obtrectatores.
Nihil non cauillantur.
Impiſsimis blateramentis laſciuiunt.
Dente theonino arrodunt omnes.
Omnium ſtudiis oblatrant.
Ferocius atque immanius oblatrant, quam credi poſsit.
Ad rauim vſque debacchantur.
Alienam famam nunquam non lacerant.
Sceleratiſsimum quodque infamiæ genus in fontibus imis pingunt.
Nuſquam non grunniunt, & ad grunnitum ferè ſuos prouocant.
Bonorum virorum nomina linguæ virulentia contaminant.
Ad mordendum, & calumniandum, linguã habent quàm paratiſsimam.
In conſpurcanda bonorum virorum fama ſalſi ſibi videntur, & venuſti.
Tanta eſt illis lædendi libido, vt inſontes iuxta ac ſontes calumnientur.
Nihil non cauillantur ſycophantæ.

Rabulæ iſtę ſunt morbo maledicẽtię ſepti.
Nihil tam blande, nihil tam ſimpliciter, nihil tam circunſpecte, agi diciue poteſt quod maleuoli non rapiant in calumniã.

Nemo me vincit amicitiæ vel cupientior vel tenacior.

Non ſum is, qui ad amicitiam cum aliis agglutinandam prouocari velim.
Sum natura propenſior ad ineundam amicitiam quàm vt facile credas.
Nulli non cupiam eſſe amicus.
Nullius, niſi improbi, amicitiã nõ ambio.
Omnium proborum amicitias ſyncerĩter amplector.
Ad iungendum cum optimo quoque amicitiam meus me haud ſegniter impellit genius.
In amicitiam multorum inſinuari vehementer ardeo.
Ego non ſolum oblatas amicitias diligenter colo, verum etiam ſponte mea alios ad mutuum amorem prouoco.
Sum pertinaciſſimus amicorum cultor.

Pernicioſiſsimus animi morbus eſt ferocitas, & arrogantia.

Nullum vitium deo inuiſius eſt arrogãtia.
Factus iſte inſolens fons eſt, vnde ferè ſcatet, quicquid eſt capitalium vitiorum.

Nihil omnino eſt ſuperciliis iſtis intolerabilius. Nullum ſtultitiæ genus deploratius, quàm ſi homuntionibus nobis animus turgeſcat. Vix decimumquintum reperias, qui faſtuoſorum hominũ ſupercilia non exhorreſcat.

Nullum hominum genus dijs mortalibus que inuiſum magis, quàm feroces iſti, & veluti ſuffeni Catulliani. Nihil ad humanos congreſſus cõuictúſque ineptius arrogantibus iſtis, & ſuperbis.

Quum aliis in rebus ſimile ſimili gaudeat ſuperbus nunquam ſuperbo adglutinatur, tantum abeſt, vt oblectetur. Nullum aliud ſtoliditatis documentum, quàm ſi quis ſibi vehementer placeat.

Formulæ quibus modeſtiam (quam humilitatem dicunt) exprimimus.

Hic nihil omnium, quæ ſol videt ſibi arrogat.

Cedit omnibus, ſibi diſplicet. Hic maxime omnium ſe deiicit.

Hunc modeſtia ſua nemini non gratum præſtat.

Hunc omnibus ſua conciliat humilitas.

Huic quis non faueret, quum modeſtiæ faueant & Ethnici.

Modeſtia ſua diuinum fauorem conciliat & hominum beneuolentiam agglutinat.

Ad deteſtationem libidinis formulæ.

Mala libidinis nullum aliud neque latius patet, neque plures in exitium trahit.

Fœda libido mortales non pecudibus modo, verumetiam ſuibus, hircis, canibus & brutorum brutiſſimis animalibus æquat.

Libidinis ardor nos infra pecudum conditionem deiicit.

Inſyncera libido plus aloes ſemper, quam mellis habet.

Fœda illa voluptatis momentaneæ titillatio ſimul & animum & corpus indignis modis polluit.

Blanda illa ſpurcæ libidinis peſtis magnũ malorum agmen ſecum trahit.

Nullius vitij rumor ſpurcius olet, quam libidinis. Spurca libido ab omnibus honeſtis ſtudiis ſemel auocat, hominémq; quatus eſt, totum cœno immergit.

Fœda libido nihil ſinit, niſi ſordidum, ſpurcum, humile cogitare.

Nemo poteſt non turpiter, & infæliciter voluptatem conſectari.

Quàm indecorum, quámq; inſanum eſt, tam miſere amare vt palleſcas, macereris blandiaris?

Quàm fœdum eſt hominem ad ſumma diuináque natum, turpiter ſupplicem eſſe ſcorto putidiſſimo.

Ingentem ſcelerum gregem voluptas ſemel admiſſa ſolet adducere.

Libido cum maximis, plurimiſque peccaris nunquam non eſt copulata.

Voluptas ſic in tranſuerſum rapit mentes mortalium, vt qui eius capiſtros porrexerit, ſuus omnino deſinat eſſe, fiátque quouis Oreſte inſanior.

Iſthæc horaria, breuiſque & exigua voluptas, æternis cruciatibus ſemel luēda eſt.

Semel guſtata voluptas, ſic mentem excantat, obſcurátque, vt de turpitudine eas in turpitudinem, quo quid execrabilius monſtruoſiúſque?

In nullo vitæ ſtatu non turpiſſimum eſt ſeruire libidini.

In deteſtationem auaritiæ formulæ.

Sordidum eſt, anguſtíq; & parui animi, tãtopere demirari res mutas & viliſſimas.

Aurum nemo gentilium non philoſophorum contempſit.

Contemnere diuitias, abunde generoſum, magnificúmque eſt.

Mirari pecuniam cum vitio eſt coniūctũ.

Nihil tam extra nos eſt, tamque exiguam commoditatem affert, quàm pecunia.

Hoc titulo vel infœliciſsimus eſt dives, quod amicos ne dignoſcere quidem poteſt.

Pecuniæ verorum malorum plurimũ adferunt & verorum bonorum plurimum adimunt.

Pecuniæ amor, ſtudiúmque omnem animi tranquillitatem mille curis dilaniant.

In omne nefas præcipites nos adigunt nũmi. Ingens opulentia nunquam ſine peccato, vel paratur vel ſeruatur. Quiſquis admirator eſt auri odit virtutis indolem, odit & omnes honeſtas artes.

Ad laudandum principem formulæ accommodæ.

Franciſcus Valeſius, principum, qui in terris agunt, ampliſſimus.

Nullum ſapientiæ genus eſt, quo hic noſter princeps non ſit præditus.

Animum habet optimus, ac principe dignis rationibus imbutum.

Eſt princeps animo excelſo, infracto, inuicto, & omnibus humanis rebus ſuperiore

Quantum alios fœlicitate ſuperat, tantum anteit & ſapientia.

Ea eſt ſuæ naturæ bonitas, ea mentis integritas, ea vis ingenij, ea ſub in corruptiſſi

mis præceptoribus inſtitutio, vt ſpes certiſſima ſit Galliarum regnum incruentũ ſemper, & tranquillum fore.

Integri, veríque Chriſtiani principis ſimulacrum omnibus oſtendit.

Regiis dotibus anteit reliquos.

Tã bono principi quid non debet Gallia?

Bene regnãdi artem (qua nulla neq; pulchrior, neque difficilior) ſic didicit, vt exerceat. Breui & efficaci via, populi mores corrigi incorrupta principis vita.

Tam ſalutaris eſt ſuæ reipublicæ princeps vt quemadmodum à Plutarcho dictum eſt, ſit viuum quoddam dei ſimulachrum.

Franciſcus princeps, vt optimus ita potentiſſimus.

Summam potentiam ſummæ ſapientiæ coniunxit Galliarum princeps.

Incorruptus tanti principis animus, eſt vna populi tumultuanti veluti ſacra anchora.

Princeps eſt ab humilibus vulgi curis, ac ſordidis affectibus quàm longiſſime ſemotus.

Tã vere ſui animi celſitudo, vt ſemper dedignetur quicquam admittere principe indignum.

Franciſcus Valeſius integerrimi principis

titulo dignus eſt, vt qui non rempublicã ſibi, ſed ſe reipublicæ dicauerit.

Princeps eſt omnibus virtutum numeris abſolutus, omniúmque bono natus.

Princeps ſubleuandis rebus mortalium à ſuperis datis.

Princeps eſt qui omnibus proſpicit, nulli non conſulit.

Huic principi nihil eſt antiquius nihilque dulcius republica.

Noſtro principi plus quàm paternus eſt in omnes animus.

Princeps hic noctes, ac dies, nihil aliud agit nititurque quam vt optime ſit omnibus.

Adeò cupit de ciuibus ſuis benemereri, vt ſi neceſſe ſit, non dubitet ſuo periculo illorum incolumitati conſulere.

Nullum ſibi reliquit otium, quo patrię ſuę liceat in otio vitam agere.

Galliarũ princeps ſe grauibus curis diſcruciat, quo ciuibus ſuis ſuppetat tranquillitas.

FINIS.

ENCHIRIDII AD VERBORVM COPIAM, *magna acceſſione auctiſ, pars ſecunda, quæ formulas adagiales in ſeriem ſynonimicè regeſtas, cõplectitur.*

Formulæ prouerbiales, exprimẽtes aliquem eſſe muneribus corruptum.

ARgentanginam patitur.
Bouem portat in faucibus.
Boué habet in lingua. Malis eſt percuſſus.
Pomis aureis peritus. Lupi illum videre priores. Muneribus vel dij capiuntur.

Ouidius.

Munera crede mihi, placant hominéſque deóſque. Placatur donis Iupiter ipſe datis. Virtutem & ſapientiam vincunt teſtudines. Dorica Muſa clarus. Fabas[s] edit. Pecuniæ obediunt omnia. Nihil eſſent alia ſine auro. Munerum corruptelam habet. Muneribus res ſua agitur. Argenteis haſtis pugnat. Vulpes muneribus corrumpitur.

Hæc adagia denotant hominem loquacem.

Archytæ crepitaculum. Arabicus tibicen.
Turture loquacior. Daulia cornix.
Luſciniæ nugis inſignis. Aes Dodonæum.
Caute loquacior. Cicada vocalior.
Os infræne. Battologia.
Quicquid in buccam venerit loquitur.
Lingua quò vadis? Meliacum nauigium.
Leuiſſima res oratio. Vir ſaburratus.
Farcire centones didicit. Aduerſus ſolem loquitur.
Stentore clamoſior. Sarpedonio litore clamoſior.
Claudiana mouens tonitrua. Laterna. Punica.
Clamoſior lauro ardente.
Tanrum vociferans, quantum nouies decieſue.
Mille viri clamare ſolẽt, qui prælia miſcẽt.

Hominem mutum & taciturnũ ſequentia exprimunt adagia.

Statua taciturnior. Pyhagoræ diſcipulus.
Ciuis Amycleus. Angeronæ miniſter.
Achantia cicada. Muta perſona. Rana Seriphia. Caput ſine lingua. Homo elinguis. Bouem habet in lingua. Magis mutus quàm piſcis. Harpocratem fingit. Eſt Athone taciturnior.
Mutus Hipparchion.

Ad hominem felicem conueniunt hæc adagia.

Est albæ gallinæ filius.
Laureum gestat baculum.
Romanos sedendo vincit.
Omnia illi virgula diuina eueniunt.
Semper fæliciter cadunt Ioui, taxilli,
Citta arationem, citráque semẽtem, diues.
Omnia ex sententia habet.
Dormientis rete capit.
Gygis habet annulum.
Orci habet galeam. Cœlũ digito attingit.
Scopum attingit. Secundo æstu procedit.
Neptunus ventis impleuit vela secundis.
Ephesijs vtitur literis. Est in cœlo.
Secundis curis remigare didicit.
Est nullius indigens deus.
Neq; pluuia humectatur néq; sole aduritur. Equus hunc portat, alit rex.

Infælicem & miserum hominem hæc exprimunt adagia.

Grauiora lambico patitur,
Mandrabuli more res sua succedit.
Est Mysorum præda. Boliti pœnam luit.
Excoriatum canem excoriat.
Quærens opsonium vestem perdidit.
Vna cum ipsis manipulis miserrimus.
Semper Ilio mala.
Post Marathoniam pugnam infælix.

Dionysius Corinthi. E multis paleis paululum fructus colligit.
Ne per somnium quidem fælix.
Inuitis canibus venatur.
Inuitos boues aratro subducit.
Mouet Camarinam.
Anagyrim commouit.
Aurum habet Tholosanum.
Est Seniani possessor equi.
Leonis aluit catulum.
Phoci conuiuio interfuit.
Agri collemi habitauit.
In patrios minxit cineres.
Ad summam lineam peruenit.
Est sub cultro dimissus.
Homo vel hosti miserandus.
Sinistris auibus natus. Infausto sub syere.
Calidum comedit prandium.
Fatis sinistris adactus est.
Excubias egit in Naupacto. Hydrã secuit.
Decidit in Scillã cupiẽs vitare charybdim.
Decidit in flammas cupiens vitare fauillã.
Quarta luna natus. Inauspicato omine.

Adagia breuiloquum hominem notantia.

Laconismo gaudet.
Laconica nititur breuiloquentia.
Est pauciloquus, sed eruditus. Vno fasce multa cõplectitur. Numero dicit.

Minore finit proemio. Canit ad Myrtum.

Paræmiæ facundiam exprimentes.

Attica Musa. Lepos Atticus,
Plautinum eloquium. Cygnea cantio.
Nestaurea eloquentia. Nihil ex agro dicit.
Nunc ipsa floret facundia.

Adagia significantia aliquid damnari.

Notatur vngue. Carbone notatur.
Calculo mordetur. Thita præfigitur.
Hoc non probatur.
Contra retiarium ferula vtendum est.
Aequales sunt calculi.
Minutulas cerulas reformidat.

Adagia occasionem exprimentia.

Ansam porrigit. Fenestram aperit.
Gladium dedit. Non abstulit occasionem.
Ansam ministrauit. Aperuit ianuam.
Aperuit viam. Præstruxit aditum.
Ansam arripuit. Viam muniuit.
Gradum fecit.

Adagia quæ approbare significant.

Premit hic mihi pollicem. Album addit meis scriptis calculum.
Creta notauit. Pedibus in meam discessit sententiam.
Momis satisfecit.
Nmne tulit punctum.

Omnium calculis hoc probatur.
Digitum ad hoc attollunt omnes.

Adagia significantia aliquem sero pœnitere.

Sero sapiunt Phryges. Cumani sero sapiunt. Malo accepto stultus sapit.
Piscator ictus sapiet.
Factum stultus agnoscit.
Mus picem gustat. Post acerba prudentior.
Sera in fundo parsimonia.
Satius fuisse recurrere.
Optimum est aliena bene frui insania.
Rebus peractis est Cleo Prometheus.
Quæ nocent docent.

In hominem desperantem conueniunt hæc adagia.

Actum est. Nullus sum. Retierunt omnia,
Ad restim res rediit.
Suspendio est arbor diligenda.
Ad procellum venit. A quinque scopulis lapsus est.
Omnibus aris præsidiisque destitutus.
Spe sua orbatus.
Tenuis & macra spes.

Adagia frustratam spem esse notantia.

Coruum spes hæc delusit hiantem.
Thesaurus meus carbones erant.

Bolus ereptus est è faucibus meis.
Murem hic ostendit pro leone.
Non omnia eueniunt.
Latus parturit.
Parturiunt montes. Lupus hiauit. Duos insequebatur lepores.
Hic funis nihil attraxit.
In spem frustratam incidit.
Fluuius non semper fert.
Spem precio emi.
Semper agricola in nouum annum diues.
Nucleum amisi. Præuerti iactum ancoræ.
Scipione arundineo innixus fui.
Dum geminis sellis sedere volebam, vtraque fui excluſus.

In hominem securum, & tutum, hæc torquentur adagia.

Res est in vado.
In tranquillo est res sua.
Nauigat in portu.
Duabus ancoris nititur.
Rem factam habet. Res est in suo regno.
Habet hoc intra suas præsepes.
Libere potest vti.
In suo luco, & phano hoc est situm.
In diem viuit. Porrectis dormit pedibus.
In vtramuis aurem. In vtrumuis oculum dormit. In vtramuis dextram.

Extra lutum pedes habet.
Est extra periculum.
Est procul à pedibus equi.
Est extra telorũ iactum. Est procul à Ioue.
Non hæret in aqua. Non hæret in salebra.

Hominem audacem hæc adagia notant.

Vir animo præsenti.
Pullus Martis. Alter Hercules.
Non abiicit animum. In discrimine appareret. Est adamantinus.
Est mutus aheneus.

In hominem nimis timidum hæc adagia quadrant.

Vmbram suam metuit.
Est timidior prospiciente.
Fulgur ex vitro metuit.
Epeo & Pisandro est timidior.
Abiicit hastam. Meticulosus.
Ante tubam trepidat. Est vir ceruinus.
Leonis vestigia quærit. Initio confidit.
Lingua bellat. In pedes retrocedit.
Trepidat in morem galli.
Metum inanem metuit.
Panicus metus hominem correpit.
Est lepus galeatus.

Crudelitatem exprimunt quæ sequuntur prouerbia.

Phalarissimus. Manlianum imperium.

Phalaridis imperium. Manlianum imperium. Ara buſiridis.
Nemini magis parcit, quàm lupis.
Efferatæ ſæuitiæ homo,

Adagia quadrantia in hominem liberalem.

Ambabus dat manibus. Promus magis, quàm condus. Largus in miſericordiis.
Communis Mercurius.

In auaros.

A mortuo tributum exigit.
Exigeret & à ſtatuis fanas.
Lucri apud eum bonus eſt odor, ex re qualibet.
Lucrum pudori anteponit.
Eſt Charybdis & Barathrum diuitiarum.
Eſt voracior purpura.
Eſt dolium inexplebile.

Hæc notant cedendum eſſe multitudini.

Ne Hercules quidem contra duos.
Cedendum eſt multitudini.
Plurium calculus vincit. Vnus vir nullus vir. Ne formica contra leonem.
Contra fluminis tractum ne adnitaris.

Hæc notant liberè, & audacter loqui.

De plauſtro loqui. Aſſeuerantius dicere.
Aperto pectore, Aperte ſimplicitérque.
Ad cribrum loqui.

Perficiendi adagia.

Nodum ſoluit. Colophonem addidit.
Summum faſtigium impoſuit.
Summam manum addidit. Ad vmbilicum duxit. Cecinit receptui.
Curſu lampada tradidit,

Ab initio ad finem.

Ab ipſo lare. A capite ad calcem.
Ab ouo vſque. Ab incunabilis.
A teneris vnguiculis. Telam exordiar.
Scindam glaciem rei.
A fronte & à tergo conſpiciam.
Fores aperiam.

Hoc eſt notum.

Hoc vel cæco apparet.
Et puero perſpicuum eſt.
Hoc Bimi infantuli decantant.
Notum lippis & tonſoribus.
Cognitum tanquam in ſpeculo.

Eſt ſurdus.

Turoneo portu eſt ſurdior.
Turone ſurdior.

Hoc eſt obſcurum.

Hoc eſt nebulis & caligine tectum, velatũ, adopertum. Eſt opus Delio Natatore.
Numeris platonicis obſcurius.
Dauus ſum non Oedipus. Phœbeo acinace opus eſt ad hoc diſſoluendum.

Non quiuis hoc intelligit.

Adagia hominem contemptum notantia.

Homo treſſis. Concha dignus.
Pili non hunc fecerim.
Homo trioboli. Vitioſa nuce nõ emendus.
Mandarem illi laqueum.
Medium digitum oſtenderem.
Sale emptũ mãcipium. De lapide emptus.
Siculus miles. Infimi ſubſellij.
Telluris inutile põdus. Ruſticanus orator.
Inutilior. Extinctum ingenium.
Barbam illi infantes vellunt.
Fumi eſt vmbra.

Mutare ſententiam.

Palinodiam canere. Calculum reducere.
Funem reducere. Vertere funem.
Vertere vela.
Conſilium in melius referre.

Adagia dignitatem ſignificantia.

Dignus cedro.
Dignus Argenio clypeo.
Dignum agit propter quod vadimonium deponatur.
Quauis re dignus.
Ambroſia alendus.
Sapientium octauus.
Columen familiæ.

Ancora domus. Vtramq; facit paginam.

Cæcutit.

Lolio victitat. Ollas lippire ſolet.
Hipſea cæcior. Talpa cæcior. Leberide cæcior.
Thireſia cæcior. Cimeriis in tenebris agit.
Habet puluerem ob oculos effuſum.
Andabatarum more pugnat.

Inconſtans, perfidus, aſtutus.

Mutabilior mytra. Chameleonte magis varius.
Mulieris animus. Euripus homo. Cothurno verſatilior. Aliud ſtans, aliud ſedens loquitur.
Vertumnus alter. Duos vult parietes vna dealbare fidelia.
Cretenſe pactum nouit.
Thracium commentum ſcit.
Magis varius quàm hydra.

Nunquam fiet.

Prius lupus ouem ducet.
Prius locuſta bouem pariet.
Prius teſtudo leporem curſu præuertet.
Prius aquilam teſtudo vincet.
Sambucam citius calomis aptaueris altis.
Ad Græcas calendas.
Quum cœlum ruet.

Inaniter laboras,

Asinum tondes. Aquam postulas é punice. Vtrem vellicas. Aethiopem lauas.
Mortuum flagellas. Aquilam volare doces.
Delphinum doces natare. Nebulas diuerberas.
De fumo disceptas, & de lana caprina
De asini vmbra digladiaris. In aqua scribis. Ignem dissecas. In arena ædificas.
Parieti loqueris. Cribro aquam hauris.
In aqua facis sementem. In saxis seminas
Aranearum telas contexis. Aras litus.
Ouũ agglutinas. Penelopes telam retexis.
Oleum perdis & operam. Ollam exornas.
Asinum sub fræno currere doces.
Austrum perculisti. Laterem lauas. Surdo canis.
Lapidem verberas. Alienum aras fundum.
Ventos colis. Nugas agis.
Actum agis. Frustra canis.
Memorem moues. Inuitis canibus venaris.
Leonem larua territas.
Piscaris in aere.
Venaris in mari.
Ad fractam canis citharam.
Tranquillum æthera remigas.

Aquàm

Aquam mortario tundis.
Contra fluminis tractum niteris.
Pugnam infrugiferam, & certamen inutile ducis.
A muliere silentium expectas.
Vmbram tuam metiris.
Cancrum rectè ingredi doces.
Caminum dealbas.
Mare exhauris.
Arenæ mandas semina.

Mali sui est author.

Suo iumento sibi malum accersit
Suo se iugulat gladio.
Suo ipsius laqueo captus est. Suo ipsius iudicio sorex periit.
Incidit in foueam quam fecit.
Mala ad se attrahit, vt cæcas nubes.
In cœlum expuit.
Ipse sibi perniciem molitus est.
Colubrum in sinu fouit.
Capra gladium, quo se transfoderet reperit.
Calidum prædium commedit. Sibi malum reperit. Turdus ipse sibi malum cacat.
Faber, quos fecit, compedes ipse gestat.
Ipse sibi fontem male inuenit.

Libenter.

Gratanter. Arridente vultu.

Plausibiliter. Obuiis vlnis.
Comica fronte.

Hoc est rarum.

Phœnicè res rarior. Coruo rarior albo.
Est lac gallinaceum.
Rara auis in terris, nigróque similima cygno.
Lepus cornutus. Noctuæ ouum.

Est piger, occiosus, & negligens.

Compressis sedet manibus.
Ignauis semper feriæ.
De fera comedit.
Manum habet sub pallio.
Est podex mulieris. Muscas depellit.
Salem vehens dormit. Nasturtio indiget.

Hoc est notum.

Est puero per spicuum.
Hoc teneo, tanquam meum nomen, digitosque meos.
Hoc sus quiuis intelligeret.
Res intus & in cute nota.
Hoc domestice notum est. Sole clarius.
Pespicuum tanquam in speculo.
Notum tanquam in Tabula.

Magni æstimatur.

Hoc habetur in pretio.
Monstratur digito.
Hoc mirãtur omnes, vt pueri Iunonis auẽ.

Parum in hoc cognoscit.

Summis hoc olfecit naribus.
Primoribus labris gustauit.
A limine salutauit.
Cursim & per transennam, hoc vidit.
Attigit leuiter.
De hoc fonte bibit, vt canis è Nilo.
In trãscursu vidit. Extremis digitis attigit.

Fœliciter.

Dextro Hercule. Amico Hercule.
Dextro Genio.
Bonis auibus Omne auspicato.
Dijs hominibusque plaudentibus.

Infœliciter.

Sinistro Hercule. Genio sinistro.
Dijs aduersis. Malis auibus.
Infausto omine. Inauspicato bubone.

Est somno lentus.

Endimionis somnium dormit.
Dormit vltra Epymedinem.
Est gliribus somno lentior.
Est papauere illitus.

Hoc factu difficile.

Prius clauam Herculi extorqueris.
Ioui soluen, Homeróque carnem extorqueris prius.
Facilius est simul flare & sorbere.
Facilius est folia colligere Sybillæ.

Ire per extentum funem, eſt minus operoſum.

Hoc obſcurum, perplexum, inexplicabile.

Error labyrinthius.
Meandrum diceres, aut ſi quid Meandro tortuoſius.
Meandris, gyriſque obuolutum.
Vulcani vinculum.
Eſt Caſſioticus nodus. Nodus Gordianus.
Prethagoræ ſophiſma.
Theobuſiæ ænigma.
Indiſſolubilis gryphus.
Lycophronthis Tenebræ.
Nodus Herculanus.
Inuolucri obſeptum eſt.

Eſt vir manſuetus & hoſpitalis.

Haud nunquam arcet oſtium.
Semper aliquis eſt in Cydonis domo.
Eſt ape mollior.
Auricula infima mollior.
Oleo tranquillior.
Spongia & Pepone mollior.
Mitior columba.
Cera tractabilior. Eſt ſedens columba.
Eſt mollis medulla. Eſt cicur.

Eſt prodigus

Eſt piſcis repoſitus.
Largitio ſua non habet fundum.

Seipſum non alienos canes alit.
Promus eſt magis, quàm condus.
Mortuum vnguento vnxit.
Poſita ludit arca. E dolio haurit.

Eſt adulator.

Ineſcat homines. Cercopiſſat.
Eſt palpo doloſus. Caute blanditur.
Eſt Python formoſus.
Oleum in auriculam inſtillat.
Agathoniam canit cantionem.
Cæſtum habet Veneris.
Demulcet caput verbis.
Eſt benignior vulpe.
Eſt in oſtio formoſus.

Eſt ſenex & longæuus.

Eſt viuum cadauer.
Ad tironi ſenectam eſt prouectus.
Ad annos Neſtoreos.
Ad Matuſalamia ſecula.
Viuit vltra penſum.
Eſt antiquior quàm chaos.
Inſtat capulo. Cornitibus eſt viuax magis
Phœnice viuacior.
Alterum pedem in cymba Charontis habet.
Eſt in proſerpinæ peculio numeratus.
Eſt in Orci familia.
Charonti nauem iam præparat.

Eſt turpis.

Leporem non edit. Est scarabæo nigrior.
Est Thersitæ facies.

Hoc summo conatu faciendum est.

Perque enses, perque igne oportet irrumpere.
Cum hasta & scuto nitendum est.
Ambabus manibus. Velis equisque.
Manibus atque quadrigis.
Omnibus neruis.
Totis conatibus.
Omni molimine. Manibus pedibusque.
Vnguibus & calcibus enitendum est.
Toto corpore. Omni pede.
Omnibus vnguiculis.
Noctes diesque. Terra marique.
Toto pectore.
Omni telorum genere.
Cominus & eminus nitendum est.

Fuit conuiuium lautum & geniale.

Sybaritica mensa. Deorum cibus.
Deorum Ambrosia.
Attica erant illic bellaria.
Qualia purpurei comedût obsonia reges.
Mensa Syracusana. Erat Iouis cerebrum
Dubia cœna. Sponsi vita.

Fuit illic magnum malum, summumque, & inuitabile discrimen.

Fuit Sybaritica calamitas. Res ad triarios redijt.

Ne signifer quidem reliquus est factus.
Aduersus necessitatem ne dij quidem resistunt.
Fuit mare malorum. Lerna Malorum.
Necessarium malum. Ilias malorum.
Chironium vulnus. Morsus aspidis.
Mala illic fuerunt Niobes.
Morbo morbus additus est.
Ignem igni addebant per ignem ibatur.

Est detractor & maledicus.

Archilochi iam callet mordacitatem.
Terit Archilocum.
Pellem rodit caninam.
Habet sycophantias.
Cum laruis luctaretur.
Multis allatrauit.
Hiponacteo vtitur præconio.
Saryricis aculeis armatus.
Aceto perfundit.
Non inest remedium aduersus sycophantæ morsum.
Petulantia verborum excruciatur, supra quam credi queat.
Amarulenta verborum acritate vtitur.
In omnes mordicus insultat.
Loquitur vana, & fluxe rixatur.

Est vitupero. Cauillator.
Morsiculator. Nigra in candida vertit.
Intemperantia verborum deturpatur.
Omnes colophonia persequitur iniuria.
Immodicè obloquitur, obstrepit, gannit, allatrat, vlulat.
Excandescit, vnumquemq; suggillare non veretur.
Maledica verborũ eructatione enixe exhilaratur.
Verba habet amaritudinis, & arrogantiæ plena.
Linguam habet virulentam, & subsannatione suffarcinatam.
Mordet atque detrahit clanculum.
Omnes sua maledicentia vellicat.

Est facilvoſus & litium cupidus.

Suem irritaret. Trogœdias in nugis agit.
Agit pugnis & calcibus. Est crater litium.
Ignem gladio ferit.
Frigidam inter amicos suffundit aquam.
Est fugator. Panem estringit.
Irritaret crabrones. Sopitos sulcitat ignes.
Leonem stimulat. Octipedem excitat.
In puteo cum cane pugnat.
Argillam moueret columniam.
Ignem igni solet addere oleũque camino
Fumantem vrsi nasum tentat.

Rhodiense agit sacrificium.
Canem dormientẽ irritat. Polynices alter.
Stat inter sacrum & saxum.
Est inter malleum, & incudem.
Nunc suæ in arctum coguntur copiæ.
Arctum gestat annulum. Cor comedit,
In via ligna secat. Est inductus in laqueũ.
Quid primum sit, aut vltimum, ignorat.
A fronte habet præcipitum, à tergo lupos.
Lupum tenet auribus. In aqua hæret.
Hæret in vado, Duabus sedet sellis.
Sedet tanquam Prothagoræ sophisma dissoloturus.
Nodum Gordianum est explicaturus.
Pallet vti nudis pressit qui calcib° anguẽ.
Aut Lugdunensem rhetor dicturus ad arã
Perplexus, animíque consternati.
Hæsitat in luto. Hæsitat in salebra.
Stat in triuio. Est anceps animi.
Diaporesim patitur. Est crepetus.
Magno curarum fluctuat æstu.
In medio terræ est simul & stellantis Olympi.

Est stultus & insipiens.

Sus Bœtica. Septimus bos.
Bœticum ingenium. Mens non inest Centauris
Milium torno scalpit. Attollit superciliũ.

Barba tenus ſapiens. Eſt dignus qui porcum immolet.
Indiget helleboro. Dij ſibi ſuã dẽt mentẽ.
Eſt ſtultior Corebo. Magis ridicule facit quàm melitides. Amphiſtide ſtultior. Stultitior Terebintho.
Eſt caput cerebro vacuum.

Indoctus, ſtupidus, inutilis.

Caliga Maximi. Ficulnus. Simulat cupreſſum. Neque nouit, neque literas.
Eſt aſinus ad lyram. Nos numerus ſumus, conſumere nati. Baptizat caput ſine lingua. Nec ſibi, ne caliis eſt vtilis. Nihil ab elephante differt.
Eſt ſuus Bœotica. Arcadicum germen.
Putridio cæpe inutilior. Cæcus auribus.
Canit ad Myrtum. Nec Aeſopum quidem triuit. Corpus ſine pectore.
Indoctior pylonide. Multa perſona.

Eſt totus agreſtis

Seruilem capillum præ ſe fert. Eſt camelus ſaltans. Eſt Sarone nauticus. Durus alloquiis,
Inelegantior libethriis. Eſt auris Batana.

Eſt homo ſapiens.

Dignus qui ex Apollinis cortina ſapientis nomen adeptus fuerit.
Acutum: ſcit à ſe auertere gladium.

Scit ſeruire à ſe ſcenæ. Vtitur foro.
Polypi mentem habet. Nuces reliquit.
Feſtinat lente. Pedetentim agit. Tacito pede progreditur. In ſe deſcendit. Secum habitat.
Suo ſe pede metitur. Meſſe tenus propria viuit.
Intra ſuam pelliculam ſe cõtinet. Seipſum nouit.
Acerum habet in pectore. Eſt lanus alter.

Maximo gaudio eſt affectus.

Oculus dexter illi ſalit.
Inuenit, non quod pueri in faba ſe clamitant reperiſſe.
Riſum emittit Siracuſium.
Frontem explicat, Frontem exporrigit.
Eſt gaudio delibutus.

Eſt iratus, furioſus, iracundus.

Minus habet mentis quam Dithyrambica poetæ.
Fœnum habet in cornu. Cœlum territat armis.
Bucca inflat. Flagrat ira.
In fermento incuit. Frenum mordet.
Mordet labrum. Supercilium contrahit.
Bile, tumet. Eſt œſtro iræ percitus.
Herniosus ira vſque ad gulam.

Eſt ſordidus.

Lutum luto purgat. Agit equi ſenectam.
Cubito emungit. Cœno purã aquã turbat.
Eſt è patrocli domo. Patroclo ſordidior.
Eſt ex aula temalchi.
Eſt Chius cacans. Oſce loquitur.

Eſt aſtutus, fraudulentus, cautiſq;.

Annoſa vulpes haud capitur laqueo.
Simia non capitur laqueo. Vulpes haud corrompitur muneribus. Eſt lepus dormiens.
Admirabilis in nectendis machinis. Vix duplex.
Vias nouit quibus effugiat. Beneuolus trucidator. Lybica fera. Altera manu fert lapidem altera panem.
Ex eodem ore calidum & frigidum efflat. Melle litum gladium offert.
Fucum facit. Os ſublinit.
Trãgulam nouit iniicere. Obtrudit palpũ.

Eſt homo iuſtus.

Clauum rectum tenet. Salem apponit ſibi.
Eſt trutina iuſtior. Eſt Bachyris alter.
Ahadamenti pollet iudicio. Prienenſi claret iuſtitia.
Iuridicè eſt locutus. Iuſtia iuſtior.

Eſt violentus & guloſus.

Eſt guloſus. Ad ambas vſque aures ſeſe ingurgitat. Epiſcytiſſat. Lucerna & lechyto pinguior. Vẽtres. Vẽter Colatin⁹.
Eſt Carybdis & barathrum epularum.
Quæ deciderũt tollit. Eſt Buthus guloſus.
Milone voracior. E flamma cibum petit.
Bouem in faucibus portat.

Eſt mollis, effœminatus, & delicioſus.

Eſt porcellus Arcananus. Abronis vitam agit. Aphricij ſunt & heliogabali.
Aeſopi patina lautius viuit. Luxu defluit.
Calidis tenetur baneis.
Eſt Chriſtinæ intemperalior.
Cleocritus alter Sardanapalus.
E Mãſſilia venit.
Nauigat in maſſyliam.
Verſatilis Aaremon.
Semper Leotini iuxta pocula.
Pergræcatur. Batalus alter.
Lentiſcum mandit. Digito ſcalpit vno caput.
Summo digito caput ſcalpit.
Mollis pepo.
Caluus comatus Melitæus.
Parum vir.
Ore effœminato. Diſcinctus.

Eſt rebellis.

Iactat iugum.
Contra ſtimulum calcitrat. Mordet frænũ.
Eſt Agamenonis hoſtia.

Contra ſtimulum calces iactat.

Eſt pertinax & obſtinatus.

Eum aqua ad fauces ſtrangulat.
Biſſeptem plagis Polypus conteſus.
Pertinax vt fici oculis incumbunt.
Eſt rubo arefacto præfractior.
Gallus inſilit. Mordicus rem tenet.
Toto corpore.
Omnibus vnguibus pertinax.

Eſt arogans, faſtuoſus, & glorioſus.

Faſtuoſus maximus.
E ſublimi omnes,
Ante victoriam encomium canit.
Tollit cornu. Atticus in portum venit.
Sybaritæ per plateas. Eſt ſibi Suffænus.
Eſt Iouis ſandalium. Eſt generoſus ex crumena.
Eſt Clemis in ferro. Cicadis plenus.
Eſt Aeſopicus graculus.
Ingreditur Iunoniam, Multiſcius ſibi videtur. Artium abſtulerit gladium. Darete arrogantior. Sibi blanditur. Sibi fauet.
Eſt ſibi ipſiſſimus. Pauonis ſtabellũ præ ſe fert. Leonis exuuium induit.
Pennas nido maiores extendit.

Intempeſtiue, & inepte hoc facis.

Falces poſtulabas. Ramis vinum præminiſtras.

Machinas poſt bellum affers.
Herculis cothurnos aptas infanti.
Delphinũ ſyluis appingis, fluctibus aprũ.
Humano capiti ceruicem iungis equinã.
Extra chorum ſaltas. Saltas in tenebris.
Amiſſo grege ſtabula claudis.
Lucernam in meridie accendis.

Intempeſtiue loquitur.

Quicquid in buccam venerit.
Quicquid incidit in linguam loquitur.
Importune, verbisq; lapſantibus, & humidis defluit.
Nullo pondere verborum innititur.

Eſt bonus iudex.

Eſt prodico doctior. Suum pro lapide lydio iudiciũ fuerit. Eſt aliorum gnomon. & regula.
Eſt emunctæ naris. Tenedius homo. Tenedius patronus. Manũ ferulæ ſuppoſuit.
Eſt amuſſis alba. Nunquam ſua delirat. amuſſis.
Eſt leſbia regula. Eſt lapis Heraclius

Ad hoc attendas.

Purgatis auribus hauri. Mente non peregrina.
Præſens ades. Auribus arrectis.
Auſcultа & perpende. Ceram auribus ne obijcias.

Est sanus.

Bene valet. Crotone salubrius valet.
Est cucurbita sanior. Valet pancrotice.
Sanior est pisce. *Non est sanus.*
Male valet. Herculano morbo afficitur.
Herculana scabie premitur.

Vita nostra misera est & brevis.

Homo bulla est. Temporis est punctum.
Optimum est non nasci, aut natum morte potiri. Fictilis vrna. Stupa est. Est arcta periodus. Vita mortalium brevis.

Est deprehensus.

Folio siculneo eras ligatus. Medi⁹ teneris.
In laqueos decidit lupus. In arca latuisti.
In eadem ansas venisti. Laqueus laqueum reperit. Tempus omnia revelat.

Leviter coniunctus.

Leonem æstimas ex vnguibus. De gestu conijcis. De fructu arborem iudicas. De facie nosti. Æthiopē ex vultu cognoscis.
Cauda de vulpe testatur. Prima facie diuinas. Crebro diuinare soles.
Ex fronte perspicis. Vanam sumis coniecturam. Me vehementer odit.
Odium in me habet agreste. Odium Vatiniarum. Odium nouercale. Odit me canepeius & angue. Ne via quidem eadem mecum ambularet.

Non cito omnibus fidas sed proba amicos.

Nemini fidas, nisi quo cum prius modium salis absumpseris.
Modius salis comedendus priusquā ames.
Non fit amicus absq; temporis mora.
Ama tanquam osurus. Oderis tanquā fortasse postea amaturus. Confringe tesserā.
Homo homini lupus est.

Est Inculpatus.

Est clauo purior. Est aurum igni probatū.
Est aurum Colophonium.
Hoc diligenter fecit, & exacte.
Adamussim. Ad Critholai libellum hoc sū trutinatus. Ad vnguē. In quadrū redegi.
Fixis oculis intuebar, vt hoc facerem.
Hoc Aristophanis, & Cleātis olet lucernā.
Somnus abfuit ab oculis, neq; quantū luscinia, dormiui. Hoc fuit mihi curæ. Succiua fu[illegible]iuáque opera.

Vitatur rigore.

Ad viuum resecat. Radit vsque ad cutem.
Summum ius summa est iniuria.

Est pudicus.

Hippolytū imitatur. Melanione est continentior. Hyppolyto castior.

Est nobilis.

Est Codro generosior. Tusco partu generosior. *Ignobilis.*

Eſt ſubdititius. Terræ filius. Ne matrem quidem nouit. Proprio commodo ſtudet.
Intus canit. Decorat ſeipſum.
Tunica pallio propior. Anguillam captat.
Manum ſuis rebus admouet. Genu eſt ſupra propius.
Omnes ſibi melius eſſe malunt, quã alteri.
Sibijpſi balneum miniſtrat. Sibi canit.

Eſt obliuioſus.

Eſt Cryllo obliuioſior.
Eſt captus proprij nominis obliuione.
Venetis omnia tradit. Lethæis immergit aquis. Theſſala mulier. Mulieri ne credas.

Occulſe hoc & ne reueles.

Terra defodias. Attici Euliſinia celebrẽt.
In tenebris ſaltes. Summis ingredere pedibus. In aurem ſolum hoc dicas.

Eſt fidelis & grauis.

Foliũ Sibillæ recitat. Ex tripode æquitur.
Ex Iouis tabulis teſtis eſt. Eſt atticus teſtis
Attica fides ſua eſt.
Habet Rhadamanteum iuſiurandum.
Iouem lapidem iurat. Eſt Iouis ſuffragiũ.
Eſt iuſtitiæ ſuffragium.
Veriora, his quæ dicit, nulla ſunt.
Cum auxilio hoc fiet.
Frater viro adſit. Cum ope diuina.
Non abſque Theſeo hoc fieri.

Auxilio alieno oportuit hoc fieri.
Sine cortice non natabitur.
Si deus voluerit.
Scit ſeruire tempori.
Seruit ſcenæ. Vtitur foro. Prolypi mentem obtinet. Eſt Spartam nactus,
Eſt omnium horarum homo.

Eſt deriſor.

E ſublimi deridet. Naſo ſuſpendit. Poſtica ſanna vtitur. In eo ſo ſtat lapide in quo præco prædicat. Loripidem rectus derideat, Aethiopem albus.

Hoc ſine labore euenit

Citra laborem. Citra vllum negotium.
Citra puluerem. Citra arationem.
Vltro deus hoc ſuppeditat.

Experiar.

In harenã deſcendam. Omnem mouebo lapidem. Reſpublica virum docet.
Omnem aleam iaciam. Vela ventis permittam. Deo fortunæque me committam.
Sacram ancoram ſoluam. Mouebo talum.
Tentando ad Troiam venere Pelaſgi.

Incertus eſt euentus.

Inter os & offam multa euenium.
Multa cadunt inter calicem, ſupremáque labra. Eſt in herba. Neſcis quid ſerus veſper vehat, Anceps euentus.

Est malus ac improbus.

Est seruorum ciuitas. Totum subuertit.
Bipedum nequissimus. Inexploratus homo. Diagora deterior.
Phrynondas alter. Furibatissat.
Seruilis capillus. Est Vlyssis remigium.
Non est laudandus. Homo adulterinus.
fert iugum.

Aperte loquitur.

Præmansum in os inserit.
Crassa Minerua. Crassiore Musa.
Rudius ac Planius.

Munus hoc boni consule.

Munerum animus apud te constet.
Nihil est recusandum. Arripienda quæ offeruntur.
Donum quod cunque sumendum.

Est docilis.

Sunt illi apertæ Musarum ianuæ.
Est Musis Charitibúsque gratus.
A musarum amore non abhorret.

Est repellendus.

Tollat te qui nõ nouit. Aliãquercũ excute.

Hoc mihi parum probatur.

Ipsis commentum placet. Suũ cuique pulchrum est. Suis quisq; cõsiliis suæq; sententiæ blanditur. Sic lubitũ est animo. Diis aliter visũ est. Hoc non probatur.

Exercitatione omnia fiunt.

Exercitatio potest omnia. Cura omnia potest Dij bona laboribus vendunt. Perrupit Acheronta. Herculeus labor. Citra laborẽ nihil bene est. Artẽ quequis alit terra.

Est victus.

Herbam porrigit. Dat manus. Arena cedit Marte sub aduerso patitur sua signa iacere.

A fortuna deseximus.

Fuimus Troes. Fuit illiun & ingens gloria Dardanidum. Fuimus quondam fortes Milesij.

Aequalis aquali gaudet.

Similitudo mater est beneuolentiæ consuetudinisq; conciliatrix. Pares cum paribus, veteri prouerbio, facilime copulãtur. Iuuenes inter sẽ lubenter conueniunt. Senes cum senibus congregantur. Docti doctorum conuentu capiuntur. Diuites necessitudinem habent cùm diuitibus. Simile gaudet simili. Simile apetit simile. Simile simili est amicum. Similitudo mater est amoris. Seni senilis lingua est iucundissima. Semper similem deus ducit ad similem, semper graculus assidet graculo Cicada cicadæ chara est, & formica formicæ. Accipiter placet accipitri.

Tenuem habet de hoc memoriam.

Per nebulam reminiſcitur.

Per caliginem recordatur. Per ſomnium meminit.

De re nullius momenti diſputamus.

De aſini vmbra certamus. De lana caprina digladiamur. De fumo diſceptamus.

Hæc ſunt inter ſe ſimilia.

Vno tenore fluunt. Similes habent lactucas. Digitum patella coopercutem.

Quo prognatus eodem eſt. Furem fur cognoſcit, & lupus lupum. Malus cum malo colliqueſcit voluptate. Cercopum cœtus.

Fuerunt eodem in ludo docti. Iiſdem veſcentes cæpis. A ſimili mores accipiuntur hero. Non tam aqua ſimilis aquæ.

Mali corui, malum eſt ouum.

Hæc reliquit.

Nuces reliquit. Longum valere iuſſit.

Vltimam dixit ſalutem. Fecit repudium.

Comparat res inæquales.

Aquilam noctuę comparat. Cicadę apem.

Mineruæ felem, Culicem elephanti. Teſtudinem pegaſo. Tibiam tubæ. Traſybulo.

Dionyſium ſimilem facit. Canibus catulos, & matribus hœdos, comparat. Veſpa-

cicadæ obſtrepit. Pica cum luſcinia certat.

Nihil cum amaricino ſui. Nihil graculo cum fidibus Achantida vincet cornix. Cancrum lepori comparat. Congregat cum leuibus.

Formicam confert camelo. Cornum luſciniæ.

Gratulus eſt inter Muſas. Anſer inter olores.

FINIS.

Dem Saint Esprit
Ihm Ylug